

NED. ANTILLEN

- KLM is "1985 Airline of the Year" p.3
- Streven naar evenwichtige betalingsbalans in 1986 p.11

SPORT

- Stichting Frater Andreas opgericht p.7

KLM
...bekroond...

ARUBA

- Melchior-rapport nader bekeken p.4
- Baseball Aruba "goes international" p.5

INTERNATIONAAL

- Woonplaats Gemayel zwaar onder vuur p.1

103E JAARGANG — NO.: 20

Nieuws in vogelvlucht

LONDEN — Uitspraken van Jamani, dat olieprijsen tot beneden de 15 dollar per vat kunnen dalen als producenten binnen en buiten de OPEC niet over gaan tot productiebeperking, hebben geleid tot een verdere daling van de olieprijsen. Jamani stelde dat dringend overleg nodig is met Noorwegen 'pragmatisch en realistisch'; de Britten 'vergroten voortdurend productie, Mexico, dat inkomsten voor afbetaling schulden nodig heeft; De Sovjet-Unie, behoeft een harde valuta; Egypte, Maleisië en Oman.

KAMPALA — De gevechten tussen het leger en de opstandelingen in de hoofdstad van Uganda zijn vanmorgen weer in alle hevigheid opgevlamd. De regeringstroepen zouden erin geslaagd zijn de strijders van het Nationale verzetsleger (NRA) terug te drijven. Sommige bronnen spreken van minstens 300 doden. Volgens diplomatieke bronnen is de val van de stad nog slechts een kwestie van tijd.

JOHANNESBURG — Drie leden van het ZA Verenigde Democratische Front (UDF) zijn gearresteerd nadat zij eerder deze week in Zweden voor het eerst een ontmoeting hadden met leden van het ANC. Het UDF ijvert met vreedzame middelen voor afschaffing van de apartheid. Swaziland heeft 28 leden van het ANC uitgewezen naar andere Afrikaanse landen. Mocambique en Swaziland hebben beide een accord met ZA gesloten om ANC-ers uit te wijzen. Lesotho en Botswana hebben tot op heden geweigerd een dergelijk verdrag te tekenen.

LONDEN — Premier Thatcher heeft in het Lagerhuis toegegeven dat de regering een geheime brief (van de inmiddels afgetreden Heseltine) over de Westlandzaak heeft laten uitlekken en dat de minister van Handel, Leon Brittan, en haar eigen raadgevers erbij betrokken waren. De verklaring heeft de politieke crisis met Westland als inzet aangewakkerd. De oppositie heeft Thatcher verzocht af te treden.

DEN HAAG — De verkiezingsstrijd in de Filipijnen is in volle gang. Marcos, die zich voornamelijk ophoudt in de hoofdstad, beschuldigt Corason Aquino van samenwerking met de communisten en valt haar samen met zijn vrouw vooral aan op haar vrouw-zijn. Aquino heeft intussen haar bescheidenheid verlaten en bijt fel van zich af. Zij daagde de president uit zich een vrouw te tonen en een bezoek te brengen aan het zuidelijke eiland Mindango, een broeinest van communisten en islamitisch verzet. Marcos heeft dit gebied steeds gemeden. Zelf trok er duizenden belangstellenden. Marcos' aanhang is verantwoordelijk over de toespelingen over zijn vermeende zwakke gezondheid en berichten in de New York Times dat Marcos in de Tweede Wereldoorlog niet in het verzet heeft gezeten, zoals hij steeds beweert.

BONN — Peres brengt een bezoek aan W-Duitland. Onderwerpen van gesprek zijn de wederzijdse betrekkingen, de Westeuropese bijdrage aan het vredesproces in het Midden-Oosten en de strijd tegen het internationale terrorisme.

WARSAU — Polen en Hongarije geven hun volledige steun aan de plannen van Gorbatjov om de wereld rond het jaar 2000 geheel te bevrijden van nucleaire en ruimtetwepens.

ACRE — De SU zal 50 joodse gezinnen toestaan naar Israël te emigreren. Dit heeft de voormalige Westduitse Bondskanselier Willy Brandt gisteren onthuld in een brief aan de burgemeester van de Israëlische stad Acre. De burgemeester had Brandt gevraagd te bemiddelen bij de emigratie.

PEKING — China en de SU hebben in Peking een overeenkomst gesloten voor de uitwisseling van goederen in 1986 en de betaling daarvan. China levert non-ferrometalen, sojabonen, mais, pinda's, ingevroren vlees, fruit, textiel en lichte industrieproducten. SU levert staal, ruwzilver, auto's, hout, vliegtuigen en non-ferrometalen. Niet bekend is hoeveel geld met dit verdrag gemoeid is.

WEST-BERLIJN — De Christen-Democratische burgemeester van West-Berlijn, Eberhard Diepgen, blijkt rechtstreeks betrokken te zijn bij het onroerend-goed-schandaal dat in de stad aan het licht is gekomen. De geruststelde projectontwikkelaar Franke zou 25.000 dollar aan de CDU-partijkas hebben gegeven.

300 Miljoen voor boeren

ROME — Het internationale fonds voor agrarische ontwikkeling (IFAD), een VN-organisatie, heeft 300 miljoen dollar uitgetrokken om kleine boeren in Afrika te helpen bij hun strijd tegen de droogte en het oprukken van de woestijn.

Het IFAD heeft reeds verzoeken binnengekregen voor hulp ter waarde van 200 miljoen dollar en het eerste project, het voor landbouw geschikt maken van land in Mauritanië, kan in april van dit jaar van start gaan. De hulp van IFAD is gericht op boeren die niet profiteren van algemene ontwikkelingshulp. Het gaat veelal om stimulering van productie van lokale gewassen en bescherming van het leefmilieu. Gestreefd wordt naar snelle resultaten om de boeren te stimuleren.

BALLY SHOES

exclusief at:
GIORGIO
Breedstraat 37

Uranus zendt radiosignalen

WASHINGTON — De VS ruimtesonde Voyager 2, die met enorme snelheid de zevende planeet Uranus nadert, meldde gisteren uitbarstingen van natuurlijke radiosignalen. Volgens deskundigen betekent dit dat Uranus zoals de meeste planeten, een magnetisch veld bezit. Voor zover bekend heeft Venus er geen.

Voyager 2 passeert Uranus op 80.000 km afstand en gaat dan in de richting van de planeet Neptunus, die hij in 1989 moet bereiken. Daarna verlaat hij het zonnestelsel.

LIBANEES STAATSHOOFD TOT AFTREDEN DWINGEN

1.000 Strijders bijeen voor beslissende slag

Woonplaats Gemayel zwaar onder vuur

BEIROET — Door Syrië gesteunde milities bestookten donderdag Bikfaya, de in de bergen bij Beiroet gelegen en tot een bolwerk versterkte woonplaats van president Gemayel. Zij hebben 1000 strijders samengetrokken voor een "beslissende slag" om het Libanese staatshoofd tot aftreden te dwingen.

In Damascus voert de vice-president van Syrië, Abdel Halim Khaddam, overleg met de leider van de Sji'itische Amal-militie, Nabih Berri en met Elie Hobeika, de 28-jarige voormalige

aanvoerder van de christelijke militie, die op 28 december het inmiddels ter ziele gegane vrede-sakkoord ondertekenden dat een einde had moeten maken aan de bijna 11 jaar durende burgeroorlog. In het akkoord werd onder andere voorgesteld de meerderheid van Moslems een groter aandeel in het landsbestuur te geven en de macht van de president te verminderen. Het presidentschap is traditiegetrouw in handen van een Maronitische christen. Hobeika werd echter door een bondgenootschap van Gemayel, diens Falange-partij en een onverzoenlijke stroming in de christelijke militie van de Libanese Strijdkrachten, aan de kant gezet. Hij moest Libanon verlaten en vertrok op 15 januari naar Zwitserland. Uit politieke bronnen is vernomen dat Hobeika in Damascus zal praten met Syrische en Libanese politici, onder wie de chef van de Druzische militie, Jumblatt. Hij keert daarna naar Genève terug.

Inmiddels werd gisteren in Beiroet omringing van hevig gevochten. Langs de zogeheten groene lijn, die een grens vormt tussen de door de Moslem en de christenen bewoonde wijken, werd over en weer geschoten. Militairen van het geregelde Libanese leger, die de demarcatielijn bewaken, beantwoordden het vuur van Moslem-milities en leverden vuurgevechten met linkse en Moslem-milities in de bergen ten noordoosten en zuidoosten van de hoofdstad.

Libanese militaire bronnen gaven toe dat hun stellingen in Bikfaya en de 11 kilometer ten zuidoosten van de hoofdstad gelegen garnizoensplaats Souk El Gharb onder zwaar vuur van raketten, artillerie en tanks waren gekomen. Zij zeiden dat de SSNP 1.000 militie-strijders aan het Bikfaya-front heeft samengegetrokken.

De al een week durende gevechten vallen samen met groeiende politieke druk op Gemayel om af te treden. Hij wordt ervan beschuldigd verantwoordelijk te zijn voor het mislukken van het akkoord tussen de christelijke en Islamitische militie en dat hij elke poging om een militaire confrontatie te voorkomen, heeft opgegeven.

Terwijl de tegenstanders van de Libanese president zich aangegord voor "de strijd om Gemayel ten val te brengen", maakten ooggetuigen gewag

van concentraties van Syrische tanks.

Dit betekent een omsingeling van het christelijke gebied, die na het gedwongen vertrek van Hobeika is begonnen. De tanks van de door Syrië ge-

steunde milities gingen later in de ochtend tot de aanval over, maar zij werden onder zwaar vuur van de verdedigers van het gebied rond Bikfaya gedwongen zich achter de heuvels terug te trekken.

Veldslag in Zuid Afrika

UMBOGENTWENI — Bij een hevige veldslag tussen stammen in Zuid-Afrika zijn donderdag minstens 30 mensen om het leven gekomen. Volgens ooggetuigen staken Zulu-krijgers een hele krottenstad van rivaliserende Pondos in brand.

De politie maakte bekend dat zij 30 lijken had geborgen en verwachtte er meer te vinden. De slag ontstond donderdagochtend in Umbogentweni bij de havenstad Durban aan de Indische Oceaan. Ooggetuigen die van het terrein van de slag kwamen, vertelden dat de wijk Kwamakhuta van Umbogentweni, bestaande uit ongeveer 4.000 krottenwoningen, met de grond was gelijk gemaakt volgens een dreiging van de Zulus dat zij de Pondos met geweld zouden verdrijven.

Het plaatselijke Zulu-opperhoofd gaf zijn rivalen een ultimatum het gebied — dat de Zulus het hunne noemen — te ontruimen, nadat gevechten omtrent Kerstmis minstens 60 mensenslevens hadden geëist en daarmee de eerste onlusten van deze aard in de recente Zuidafrikaanse geschiedenis waren geworden.

De spanningen tussen stammen worden toegeschreven aan pressie op grond en natuurlijke hulpbronnen. Pondos hebben

zich in het gebied gevestigd vanuit de Kaaprovincie, op zoek naar werkgelegenheid. Daarbij hebben ze het ongenoegen van de Zulus opgewekt.

Verkiezingen Noord-Ierland

BELFAST — In Noord-Ierland hebben de kiezers zich gisteren massaal naar de stembus begeven, zo hebben de twee grootste protestantse partijen bekendgemaakt. Officieel is nog geen mededeling over de opkomst gedaan.

In de Britse provincie worden tussentijdse verkiezingen gehouden voor de 15 zetels in het Lagerhuis in Londen. Ongeveer 25.000 veiligheidsfunctionarissen waren op de been om een vreedzaam verloop van de verkiezingen te garanderen.

De ruim 950.000 kiesgerechtigden konden hun stem tot 23.00 uur uitbrengen in de verkiezingen die noodzakelijk zijn geworden nadat 15 van de 17 protestantse afgevaardigden in het Lagerhuis waren opgestapt na totstandkoming van een Brits-Iers accord. Op 15 november vorig jaar tekenden premier Margaret Thatcher en haar Ierse collega Garret Fitzgerald het accord van Hillsborough.

Rebellen krijgen overhand

President vecht terug vanuit Aden

BAHREIN — De strijd in de Zuidjemenitische hoofdstad Aden is donderdag in alle hevigheid opgevlamd toen stamleden, die trouw zijn aan president Ali Nasser Mohammed, de stad binnentrokken. Zij sloten zich aan bij de troepen van de president, die worden belegerd door rebellen. Bij de gevechten in Zuid-

Jemen zijn volgens de laatste berichten tot nu toe elfduizend doden gevallen. De Sovjetunie heeft inmiddels opgeroepen tot een onmiddellijke stopzetting van de gevechten zonder voorkeuring te spreken voor een van de partijen. De stamleden trokken vanuit het laatste grote bolwerk van Nasser Mohammed in Abyan, ongeveer 160 kilometer ten oosten van de hoofdstad, naar Aden. Volgens berichten uit het buurland Noord-Jemen hadden de opstandelingen woensdag vrijwel de gehele Zuidjemenitische hoofdstad in handen. President Nasser Mohammed probeert nu zijn positie in Aden te versterken met aanhangers uit Abyan. Loyale troepen zijn in de buurt van de luchthaven en het ministerie van Binnenlandse Zaken in de wijk Khormaksar omsingeld door opstandelingen.

In diplomatieke kring in Sana'a, de hoofdstad van Noord-Jemen, is vernomen dat minstens vier van de zes provincies worden beheerst door de rebellen. Aden zou na elf dagen van felle strijd grotendeels in puin liggen. De Zuidjemenitische ex-premier Mohammad Ali Hatham verklaarde in een telefoongesprek met het Frans persbureau AFP dat bij de strijd ongeveer elfduizend doden zijn gevallen. Hij maakte melding van "collectieve executies" en liet weten dat de hoofdstad "zeer zware schade" heeft opgelopen.

WILLEMSTAD — Aan voormalig waarnemend gouverneur Lope Beajon werden gisteren door gouverneur dr René Römer de versierselen uitgereikt, behorende bij de koninklijke onderscheiding van Commandeur in de Orde van Oranje Nassau. De heer Beajon werd in 1970 benoemd tot tweede vervanger voor de gouverneur, om vervolgens, bij de ambts-aanvaarding als gouverneur door drs Ben Leito, tot eerste en enige vervanger te worden aangewezen.

GATT bijeenkomst wordt voorbereid

GENEVE — De commissie die door de leden van de GATT in het leven is geroepen om een nieuwe wereldhandelsronde voor te bereiden komt aanstaande maandag voor het eerst bijeen.

De commissie heeft als taak een agenda voor te bereiden, waarvoor al 30 onderwerpen zijn aangedragen. Zoals opheffen van protectionistische maatregelen, afschaffing subsidieën van exportproducten en een speciale behandeling van ontwikkelingslanden. De agenda moet in september klaar zijn.

Geen quorum

Deelname tripartite overleg onmogelijk

ORANJESTAD — Aruba zal definitief niet deelnemen aan het voorgenomen tripartite overleg tussen parlementariërs van Nederland, de Antillen en Aruba omdat de Staten zich nog niet hebben kunnen uitspreken over het contactplan, vanwege de bekende "geen quorum"-reden.

Tijdens het bezoek van de parlementariërs aan Aruba werd een informele bespreking met de Arubaanse Statenleden gehouden — à titre personnel — waarbij geen beslissingen konden worden genomen.

Staten-voorzitter John Booi bevestigde desgevraagd aan de Amigoe dat Aruba niet deel-

Beajon tot Commandeur benoemd Hoge onderscheiding voor voormalig wnd. gouverneur

WILLEMSTAD — Het Koninkrijk en dan in het bijzonder de Nederlandse Antillen, dienen dankbaar te zijn voor de integere en correcte wijze waarop altijd door voormalig waarnemend gouverneur Lope Beajon werd opgetreden. Dat verklaarde gisteren gouverneur dr René Römer, ter gelegenheid van de uitreiking van een onderscheiding aan zijn voormalige waarnemer.

Aan Lope Beajon, die met ingang van 1 januari van dit jaar, als gevolg van de uittreding van Aruba uit de Antilliaanse constellatie, zijn functie als waarnemer van de gouverneur neerlegde, werden gisteren de versierselen uitgereikt, behorende bij de onderscheiding van Commandeur in de Orde van Oranje Nassau. Dat gebeurde in aanwezigheid van ondermeer

minister-president Don Martina.

De onderscheiding achtte de gouverneur een eerbetoon van koningin Beatrix aan de plichtsbetrachting van Beajon. "Ik meen dat men hiermee ook u ten voorbeeld wil stellen aan de jongeren; een voorbeeld van trouw en dienstbaarheid aan uw volk en land", zo voegde de gouverneur daar aan toe. Die haalde in zijn toespraak tot zijn voormalige vervanger ook uitgebreid de vele functies en hoedanigheden waarin Beajon de Antilliaanse eilanden diende, aan. Hij lichtte daaruit onder andere diens lidmaatschap van de Nederlandse Antillen ten tijde van de totstandkoming van het Statuut in 1954 en diens functies als minister van Verkeer en Vervoer van 1963 tot 1969, alsmede de functie van waarnemend minister van Cultuur en Opvoeding. Functies waartoe Beajon ongetwijfeld werd geroepen op basis van ondermeer diens ervaring op politiek en bestuurlijk gebied, meende de gouverneur Römer.

Lope Beajon, die de gouverneur verzocht de koningin zijn grote erkentelijkheid te betuigen voor de ontvangen onderscheiding, wees er van zijn kant in een kort dankwoord op, ook ondanks zijn leeftijd te allen tijde bereid te zijn zich voor de Antillen dienstbaar te maken, indien daarvoor op hem een beroep zou worden gedaan.

PESHAWAR — Bij een bomanslag op het kantoor van de Pakistaanse luchtvaartmaatschappij PIA, in het noorden van Pakistan, zijn zeker 2 doden gevallen en 29 gewonden. De politie heeft geen daders gevonden maar autoriteiten verdenken de geheime dienst van Afghanistan die de plaatselijke bevolking wil afschrikken van steunverlening aan Afghaanse vluchtelingen. In de provincie wonen al 3 miljoen vluchtelingen.

Rijkswinsterraad geeft fiat Den Haag accoord met voordracht Alexander

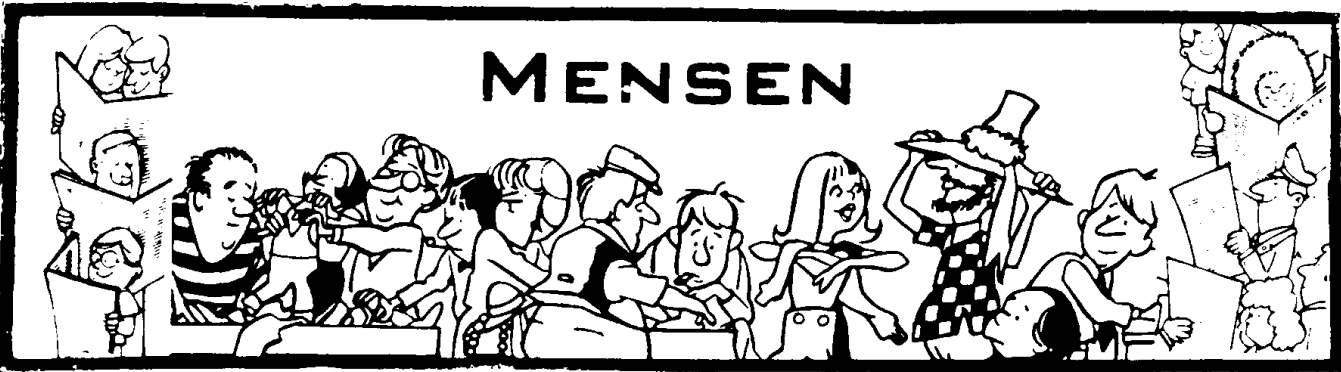
DEN HAAG/WILLEMSTAD — De Koninkrijks-ministerraad is vandaag accoord gegaan met de voordracht van de Antilliaanse regering mr Mike Alexander tot waarnemend gouverneur van de Nederlandse Antillen te benoemen.

Het fiat aan de voordracht werd vanmorgen tijdens de wettelijke vergadering van de ministerraad gegeven. Men heeft tevens groen licht gegeven aan de benoeming van mr George Soliana tot gezaghebber van Bonaire.

Hoewel de documenten inzake

Soms
maakt
nieuws je wel
héél depressief

J.V. EDUARDA heracht onlangs het feit dat hij 35 jaar geleden in dienst trad bij de Overheid. De jubilaris, die werkzaam is bij de afdeling Werkplaatsen van de Dienst Openbare Werken in de rang van opzichter eerste klasse werd toegesproken en gefeliciteerd door het Hoofd van de DOW, A. Th. de Jongh, MCE. Als blijk van waardering werd aan de jubilaris een oorkonde en namens het Bestuurscollege een gratificatie uitgereikt. Op de foto vlnr: Een dochter van de jubilaris, de jubilaris, A. Th. de Jongh, de zoon en echtgenote van de jubilaris en ing W.M. Lake, chef van de afdeling Werkplaatsen.

Drie BRITTEN hebben per sleet en zonder steun van buitenaf de Zuidpool bereikt na een twee maanden durende voetreis in het voetspoor van de ontdekkingsreiziger Captain Robert Scott. Het is de eerste maal dat de reis van Scott, die de Pool bereikte op 17 januari 1912, werd overgedaan. Scott verloor de slag om de Pool overigens van de Noor Amundsen die op 14 december 1911 op de Zuidpool arriveerde. De Britse ontdekkingsreiziger en zijn vier metgezellen overleden twee maanden later op de terugtocht in een sneeuwstorm. De drie Britten kwamen zaterdag kort voor het middaguur aan op de Zuidpool. Ze hebben er een week korter over gedaan dan captain Scott. Net als Scott beschikten ze niet over een zender of hulp van buitenaf. Aangezien ze na de 1412 km lange tocht niet voldoende provisie hebben voor de terugreis vlogen ze te opgehaald door een vliegtuigje.

Een lijnvliegtuig van de IJslandse luchtvaartmaatschappij Icelandair is onlangs de lucht ingegaan terwijl het CABINE-

PERSONEEL nog aan de koffie zat, in de lounge van het stationgebouw. Naar werd meegedeeld keerde het toestel tien minuten na vertrek terug, nadat een passagier was gaan informeren naar de stewardessen bleven. Uitgestapt, trof de gezagvoerder de stewardessen vrolijk babbelend en koffiedrinkend aan, zich volledig onbewust van het vertrek. De passagiers van het vliegtuig konden om het voorval lachen maar de autoriteiten zien het als een ernstige overtreding van de veiligheidsvoorschriften en zij zullen stappen nemen.

Twee berouwvolle Westduitse SPIONNEN zijn de hoofdrolspelers geworden in een film die is gedraaid door de Westduitse contra-spionage dienst om het personeel van openbare instellingen te waarschuwen voor de methoden die door Oosteuropese agenten worden gebruikt. De 20 minuten durende film "Het is nooit te laat" vertelt hoe de twee jonge vrouwen werden verleid door een professionele "Don Juan" die door het Oostduitse Ministerie van Staatsveiligheid op hen was afgestuurd. De twee secretarissen die spioneerden bij ministeries werden aan het einde van de jaren '70 gearresteerd en hebben hun straf uitgezeten. Zij roepen hun collega's op die in een valstrik van een knappe Oosteuropese agent zijn gelopen zich aan te geven bij de spionagedienst, waardoor hun straf aanzienlijk kan worden verminderd of zelfs van bestraffing kan worden afgezien, waarvan de filmtitel. De afgelopen zomer waren de kamers van de Ministeries in Bonn het toneel van een groot aantal spionagezaken waarbij de secre-

taresses naar het oostblok overliepen.

Uit een onderzoek aan de Rijksuniversiteit van Groningen is gebleken dat mensen die een HARTINFARCT hebben gekregen als gevolg van een afwijking aan hun hart vaak ook een afwijkend patroon hebben in de HUID van hun HAND. De patronen in de huid van de hand van duizend mensen die ooit een hartinfarct hebben gehad werden vergeleken met die van duizend willekeurige mensen. De patronen van de lijnen in de hand van hartpatiënten weken af van die van de controlegroep. Bij ongeveer 75 procent van de hartpatiënten werd een afwijkend huidpatroon vastgesteld. Volgens het onderzoek is er een overeenkomst tussen het hart en de huidlijnen omdat zowel het hart als de patronen in de huid van de hand in hetzelfde stadium van de ontwikkeling van het embryo worden gevormd. Het onderzoek zal nog verder ontwikkeld worden. Door de huidlijnen te bestuderen kan wellicht in de toekomst worden vastgesteld of iemand tot de risicogroep behoort.

Bekende PERSOONLIJKHEIDEN van toneel, film en literatuur hebben in een Londense kerk een herdenking bijgewoond voor de dichter en schrijver Robert Graves, die op 7 december in zijn huis op Majorca op 90-jarige leeftijd overleed. In de kerk bevonden zich onder andere de acteur Sir Alec Guinness, de filmactrice Ava Gardner, de schrijfster Edna O'Brien, de filmregisseur Peter Bogdanovich, de komiek Spike Milligan en de auteur Alan Sillitoe. Graves werd vooral bekend door zijn autobiografie "Goodbye to all

that" waarin hij ondermeer schrijft dat hij weerzin tegen de katholieke kerk overwon na een bezoek aan de benedictijnerabdij van Solesmes in Frankrijk in de Eerste Wereldoorlog en historische romans over de Romeinse keizer Claudius.

Het in de buurt van Toela gelegen befaamde landgoed van de Russische schrijver LEO TOLSTOI, "Jasnaja Poljana", wordt ernstig bedreigd door milieuvervuiling. De fabrieken die in de buurt liggen hebben het bos van het oude landgoed hectare voor hectare verwoest. "Jasnaja Poljana", waar Tolstoj het levenslicht aanschouwde, stond de auteur voor de geest waar hij in de oorlog en vrede schreef over het landgoed van de familie Bolkonski. Tolstoj woonde ook het grootste deel van zijn leven op "Jasnaja Poljana", dat nu een drukbezocht museum is.

DUIZENDEN MENSEN, onder wie verscheidene vooraanstaande Tsjechoslowaakse dissidenten, hebben begin van de week in het belangrijkste culturele centrum van Praag "Rudolfinum" hun laatste eerbetoont betuigd aan Jaroslav Seifert, de op tien januari gestorven 84-jarige dichter en nobelprijswinnaar. Zij vormden een rij die zich tot 300 meter buiten het gebouw uitstrekte. Onder de aanwezigen waren meerdere ondergetekenden van Charta 77. Tijdens een officiële herdenkingsdienst voerde de Minister van Cultuur het woord. Seifert was in de jaren '20 een van de eersten van de communistische partij maar raakte dikwijls in conflict met de partij op het punt van de mensenrechten. In de hervormingstijd van de jaren zestig werd hij als een "nationaal kunstenaar" beschouwd. In de jaren zeventig verklaarden de autoriteiten hem tot persona non grata nadat hij Charta 77 had ondertekend. Zijn werk was toen bijna niet meer verkrijgbaar in Tsjechoslowakije. Sinds hij in 1984 de nobelprijs won, wordt hij weer omarmd door de autoriteiten in weerwil van zijn verzet tegen het regime.

ELVIS GUMBS uit Sint Maarten heeft aan het Florida Institute of Technology zijn "bachelor degree in mechanical engineering" behaald. Zijn verdere plannen zijn, om in de Amerikaanse luchtmacht meer ervaring voor zijn beroep op te gaan doen. Vier jaar geleden behaalde hij zijn piloot-brevet.

Groot-Brittannië is onlangs in Luxemburg gedaagd omdat het de invoer had verboden van opblaasbare SEKSPOPPEN uit de Bondsrepubliek. In 1982 confisqueerden douanebeambten op de luchthaven Heathrow 490 opblaasbare rubberpoppen in 12 "sexy vacuümflessen", op grond van 's lands obsceniteitswetten. Voor de rechtbank werd door de importeur van de poppen aange-

voerd dat de inbeslagname een overtreding was van de EG-bepalingen op vrij goederenverkeer binnen de gemeenschap. De EG-commissie die de zijde van de importeur koos, verklaarde dat maatstaven ter bescherming van de openbare zeden alleen toelaatbaar waren als zij dezelfde waren voor in eigen land gemaakte en geïmporteerde goederen. De advocaat van de Britse regering verklaarde dat de poppen waren aangegeven als "etalagepoppen", waarmee Britse wetten tegen het etaleren van onfatsoen werden overtreden. Het werkelijk doel was de poppen te verkopen als hulpstukken bij seks.

Een KOMISCHE FILM over de immuunziekte aids die heet "een virus wars van moraal", wekt sinds zijn première in West-Berlijn de lachlust van het publiek op. De regisseuse en hoofdrolspeelster, Rosa von Praunheim, actief betrokken bij de hulp aan aids-ziekten, heeft de conventie gelaten om het onheil te schilderen dat de ziekte bij de patiënten en in de Westduitse samenleving aanricht. De held van het verhaal, de eigenaar van een sauna voor homofielen die aids heeft opgelopen, aarzelt op de ingeslagen seksuele weg door te gaan onder de strenge terechthoudingen van zijn jeugdige minnaar, een student-theoloog die genezing door kuisheid predikt. Andere scènes illustreren de moeilijkheden die de homofielen ondervinden of vallen de afwijzing door de maatschappij of de commercialisering aan. Aan de orde komen een moraliserende journalist die ontdekt dat haar zoon van "de verkeerde kant" is en ook een futuristische "documentaire" over programs die in 1987 tegen "de nieuwe maats" worden ontketend. In West-Duitsland verscheen al eerder een film over aids, maar hierin werd het onderwerp serieus behandeld.

EEN HOND, die de Britse overheid dreigde met afmaken en omwille waarvan een Brits echtpaar zich in vrijwillige ballingschap in Frankrijk heeft begeven, heeft op de valreep nog gauw een douanebeambte gebeten. De 77-jarige Edmond Chapman en zijn vrouw Shiela namen eerder deze week de veerboot om zich in Frankrijk te vestigen, liever dan de uitspraak aan te nemen van een rechtbank, dat hun twee Duitse herders afgemaakt moesten worden. De Chapmans verkochten hun huis in Cornwall om zich te vestigen in de Franse Dordogne, nadat de rechtbank hen had opgedragen hun honden, die twee wandelaars hadden aangevallen, te vernietigen. Het echtpaar, dat weigerde te gehoorzamen, was in mei veroordeeld tot een boete van een pond sterling per hond per dag.

CURAÇAO AGENDA

WEEKINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
25 januari 1986 vanaf 08.00 uur t/m 26 januari 1986 om 08.00 uur:
Dokter Rauchbaar, Spreekkamer: Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosaweg 34, tel.: 76199; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76199 b.g.g. 625822/625614.

26 januari 1986 vanaf 08.00 uur t/m 27 januari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Olie, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. 625822/625614 (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy, Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer).

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
24 januari 1986 vanaf 17.00 uur t/m 27 januari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Swart, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat, tel.: 624113/624443; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 70635 b.g.g. 625822/625614 (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Golo, mevr. Soliana-Tijn, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo).

DERDE DISTRIKT BANDABAO
24 januari 1986 vanaf 17.00 uur t/m 27 januari 1986 om 07.00 uur:
Dokter Tweed:
Spreekkamer Barber, tel.: 641658 / 641605; spreekuren: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur.
Spreekkamer Terra Cora, spreekuren: 11.15-12.00 / 18.15-19.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82624 b.g.g. 625614 / 625822 (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhogen, Schellens, Botero Duque, Hernandez en Spong).

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Wever, tel.: 87181 pageboy 027-360 en zuster Hoyer, tel.: 671959 pageboy 027-360.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 uur, tel.: 54300.

KLEUTERSBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30 / 13.30-17.00 uur; kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst): Otrabanda: Otrabanda, tel.: 625633; Punda: Brievengat, tel.: 79098.

VERLOF BEGRAFENIS: 25 januari: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25. 26 januari: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg z/n (niet 157A).

DIVERSEN: KARNAVAL: 20.00 uur finale tumbafestival-Dr. Antonio Maduro-stadion.

BIOSCOPIEN
GOLDEN DRIVE-IN: geen voorstel.
CINELANDIA: 19.00 + 21.00 uur The Tiffany Mink (18 jr.); 24.00 uur Jaguar lives (18 jr.).

TELECURAÇAO
VRUJDAG: 16.30 Dr. Seuss; 16.45 Battle of the planets; 17.15 Dance fever; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agades na plaka chiki; 19.30 Telenovela: "Abandonada"; 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Uitendend tumbafestival vanuit het Dr. Antonio Maduro-stadion.

ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefeesta; 18.30 Top variety; 19.30 Man builds, man destroys; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Show d Job; 23.30 Sluiting.

TENTOONSTELLING: vanaf heden t/m 26 januari expositie schilderijen van Wim Snelkers - Avila Beach Hotel.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan Walbeekplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdagmiddag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur; zaterdagmiddag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consilienciestee Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur. Elke maandag na 16.00 uur: activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catoelje): openingstijden: dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE (Patermaaiweg 84, 1e verdieping): openingstijden: maandag en woensdag van 17.30-19.30 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM (bezoekuren): 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK (bezoekuren): opname afd. Mannen van 15.00-16.00 / 18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00 / 18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00 / 14.00-16.00 / 17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING CURAÇAO'SCH MUSEUM: openingstijden: 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: geopend iedere dag van 08.00-15.00 uur; op zondag reeds vanaf 06.00 uur. Voor rondleiding en andere activiteiten tel.: 640363.

KAS DI ARTE KORSOO (Local Art Gallery): Schrijnwerkersstraat 14, zijweg Brederestraat, Otrabanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weektoer de Voor informatie tel.: 624242/624705.

CURAÇAO SEAQUARIUM (Bapor Kibrit): openingstijden: maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

SOKUDI: elke vrijdag mogelijkheid om informatie te verkrijgen in bloedzuigergehalte bepalen - nieuw gebouw Kraankliniek Rijk Canario.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr. 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr. 874 825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antilean News Holding NV:
R.F. Snow
Adjunct: I.M. Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Ovenge leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Marlys Douglas-Claassen, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor drie uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen)
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djsbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etienne Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrót 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Abonnement en advertenties:

Popular Agencies:
SMTC Building, Illidge Road 38.
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordiger/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN:
B. Jos de Roo en Victor Hankamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON:
medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay-shore Drive 503, Miami Florida 33131

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTE (abonnementen):
Curaçao: Distric No. 70503, 70504 en 70304.

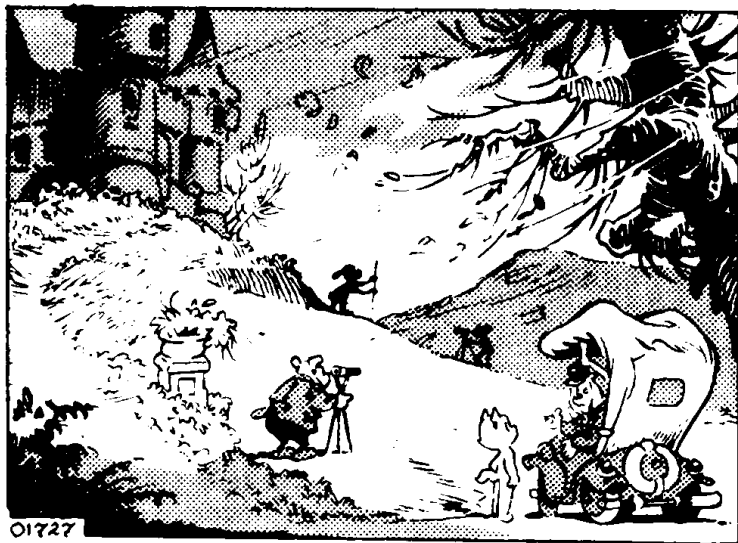
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286 330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.

Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Salina.

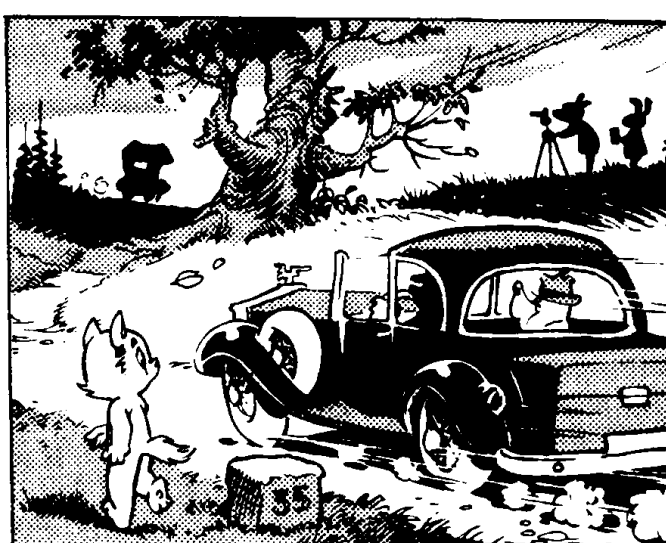
Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen verslinden guldens per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAF 80.15 per maand (luichtpost) of NAF 24.- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en het Donkerebomenbos door: Marten Toonder

01727 — Tom Poes en Joost waren naar Bommelstein gegaan, omdat de trouwe bediende naar de stad wilde.
"Ik zal zo vrij zijn mijn aandeeltjes ten gelde te maken", verklaarde hij, toen hij in de Oude Schicht zat. "Dan hebben we wat geld om handen om iets te gaan doen. Als u dan intussen verzint wat we gaan doen, kunnen we aan het werk gaan, met uw permissie".
"Hm", zei Tom Poes. "Het is niet gemakkelijk, Joost. We kunnen de Oude Schicht niet gebruiken om heer Ollie te vinden in die rare bossen, en die ballen was ongeschikt, heb ik gemerkt. En een vliegtuig kan er niet landen".
"Daarvoor zou mijn geld ook niet toereikend zijn", zei de knecht geschrokken. "Ik ga nu maar, jonge heer; voordat de bank sluit".

Het voertuig reed weg, en Tom Poes begon dezelfde weg op te lopen. Zodoende kreeg hij de lieden in het oog, die zich met onduidelijke instrumenten om het oude slot bewogen.
"Landmeters of zo", dacht hij. "Hier komt de Nieuw Wethouder Kneepstraat die dwars door Bommelstein gaat. Als heer Ollie er maar was, zouden we er misschien iets aan kunnen doen. Maar hij is nog nooit zo onvindbaar geweest als nu.
Op dat moment werd hij ingehaald door een fraaie limousine, en hoewel het voertuig snel voortreed, herkende hij in de inzittende toch de heer Steenbreek, die als secretaris van de Bovenste Tien heel wat zaken beheerde.
"Daar heb je hem ook", zei Tom Poes bij zichzelf. "Het zou me niets verbazen als hij iets met die nieuwe woonwijk te maken heeft".

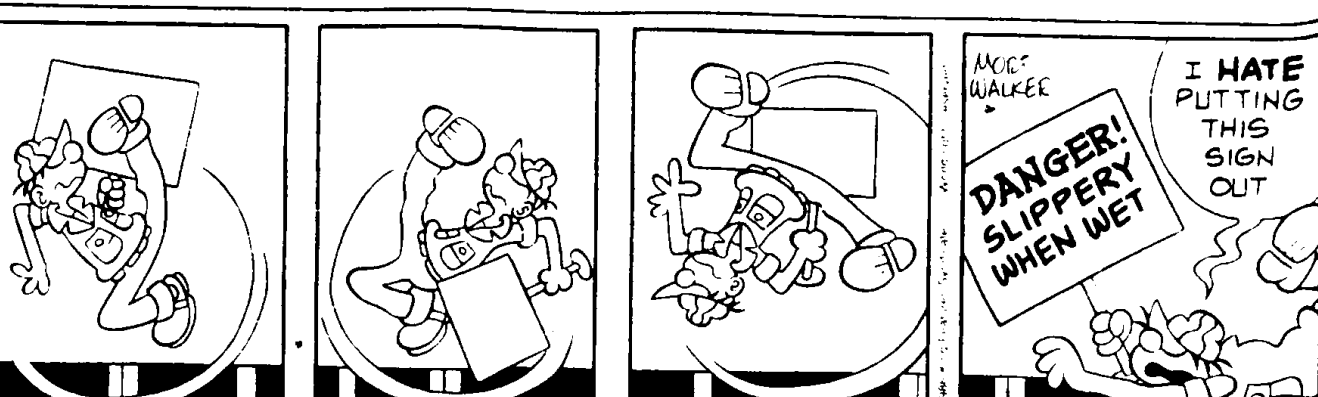
HENRY By Dick Hodgins

Jim Henson's "MUPPETS" By Ted Shearer

BEETLE BAILEY By Mort Walker

QUINCY By Ted Shearer

TIJDENS LAATSTE ONTMOETING PARLEMENTARIERS

''Antillen hebben nu andere uitdagingen''

Kamer schoorvoetend accoord met uitstel onafhankelijkheidsdebat

WILLEMSTAD — Hoewel dit niet echt van harte is gegaan, hebben de Nederlandse parlementariërs die momenteel de Antillen bezoeken, vanmorgen toegegeven dat de Antilliaanse eilanden zich thans voor "andere uitdagingen" geplaatst zien, waardoor bepaling van toekomstige staatkundige verhouding nu niet aan de orde is. Het "creatieve denkproces" om uiteindelijk tot politieke, economische en staatkundige onafhankelijkheid te komen mag, zo benadrukte PvdA-commissievoorzitter Wim Meijer, evenwel niet stopgezet worden. "Dit zijn lange termijn perspectieven die de moeite waard zijn om voor te vechten", zei hij vanmorgen tijdens de laatste publieke vergadering tussen Antilliaanse en Nederlandse parlementariërs.

Tijdens deze vergadering hebben de parlementariërs een tweetaal slot-verklaringen doorgenomen, waarover men zich gisteren in gemengde werkgroepen gebogen heeft. Hoewel men op tal van punten geen meningsverschillen had, leidden de passages inzake te nemen financieel-economische maatregelen duidelijk tot "reserve" van Antilliaanse kant en "aandrigen" van Nederlandse kant. Uiteindelijk werd besloten dat men hierover in een slot-verklaring niet veel kan opnemen, aangezien de voorgestelde plannen van de Antilliaanse regering het parlement nog niet bereikt hebben. Opmerkelijk was dat van Nederlandse kant nadruk werd gelegd op de noodzakelijke afslanking van het personeelsbestand van de overheid, terwijl

men eveneens sceptisch is of de te nemen maatregelen wel voldoende zullen blijken.

Het chapter toerisme leidde ook tot een debat, waarbij de Nederlandse parlementariërs, veel meer dan hun Antilliaanse collega's, bezwaar maken tegen de hoge prijzen die hier gevraagd worden. Ook de (hoge) KLM-tarieven op de Antillen-route kwamen aan de orde, waarbij na veel heen en weer gepraat, gekozen werd voor de redactie waarbij gesteld wordt dat een "ernstige barrière" vormen voor de ontwikkeling van het Europees toerisme en dat er bij de gemengde luchtvaart-commissie op aangedrongen zal worden om met voortvarendheid aan dit probleem te werken.

Ten aanzien van het solidari-

teitsfonds werd door de Nederlanders gevraagd voor een spoedige instemming van de concept-Rijkswet over dit onderwerp, waarop de reactie van de zijde van MAN-fractievoorzitter Veeris luidde, dat de eilandgebeden zich allereerst hierover zullen moeten uitspreken.

Wat de invoering van de moedertaal in het onderwijs betreft, werd overeenstemming bereikt dat dit zal plaats vinden en dat pas een tweede voortaal geïntroduceerd zal worden als de kennisoverdracht in die taal op adequate wijze kan gebeuren.

De — mede wegens buitenlandse gedeteneerden — overbezette gevangenis op de Antillen, evenals de problematiek rond de erkenning van buitenlandse diploma's op medisch- en paramedisch gebied worden ook in de slot-verklaring genoemd.

Het debat over inzake de staatkundige structuur bleek ook aanzienlijk tijdrovend, waarbij de discussie zich met name toespitste op de vraag wanneer en of Nederland kan eisen dat de gesprekken hierover op gang gebracht kunnen worden. In de verklaring wordt ondermeer gemeld dat "... een blijvende onafhankelijkheids-relatie vermeden moet worden, ... dat de Antillen orde op zaken zal stellen, ... en dat de eilanden ruimte en tijd gegeven zal worden tot natievorming te komen." Veel moeite bleken de Nederlandse parlementariërs te hebben met de passage dat de vorderingen op dit gebied afhankelijk zullen zijn van de ontwikkelingen op de Antillen.

Tot besluit van de vergadering wees Staten voorzitter Bikker op de "waardevolle ontmoetingen" tussen de parlementen. Hij meende dat die zeker vruchtbaar zijn gebleken en sprak de hoop

uit dat ook "tussendoor" overleg zal plaats vinden, voor de volgende officiële ontmoeting volgend jaar januari plaats vindt.

Voorzitter Meijer van de Nederlandse delegatie sprak ook op zijn beurt de overtuiging uit dat de ontmoeting zinvol is gebleken sinds die 10 jaar geleden formeel ingesteld werd. Meijer liet weten dat de delegatie goed ingelicht naar huis teruggaat "en ook bereid is de consequenties van de informatie te dragen." Dat neemt volgens hem evenwel niet weg dat men ook op de Antillen moet blijven nadenken over het vraagstuk van de toekomstige staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk. "We beseffen dat u thans andere uitdagingen hebt op het gebied van de herstructurering en financieel-economisch gebied. Dit betekent echter niet dat het denkproces stopgezet moet worden, of wel dat het verstand op nulen de blik op oneindig gezet kunnen worden."

WILLEMSTAD — In de vergaderzaal van de Staten in Willemstad vond vanmorgen de laatste vergadering plaats tussen de Nederlandse parlementaire delegatie en de Antilliaanse Statenleden. Tijdens deze bijeenkomst werd ondermeer wederzijds de hoop uitgesproken dat deze ontmoetingen ook in de toekomst voortgezet zullen worden. De volgende vergadering vindt plaats in januari 1986, in Den Haag. Op de foto een beeld van een aantal van de Nederlandse parlementariërs tijdens het vanmorgen gehouden debat, waaronder de CDA-er Harry Aarts, die op dat moment het woord voerde.

ABVO kritiseert IDW-voorstellen

''Ambtenaren moeten opdraaien voor wanbeleid''

WILLEMSTAD — De ambtenarenvakbond ABVO is nauwelijks te spreken over de voorstellen van de Inter Departementale Werkgroep (IDW). Over de manier waarop de regering(en) tot nu toe hun beleid gevoerd hebben evenmin. Het ziet er namelijk naar uit dat het ambtenaren

zijn, die nu het kind van de rekening zullen worden van het wanbeleid dat de politici de afgelopen 30 jaar gevoerd hebben.

Dit blijkt uit een persbericht van de ABVO, waarin de vakbond duidelijk laat weten niets te voelen voor de IDW-voorstellen tot personeelskorting en salarisverlaging bij de overheid. Overheden die, aldus de ABVO, altijd van dag op dag geregeerd hebben, het handje ophielden bij Nederland en nu elkaar "afmaken" om bij Nederland een goede beurt te maken, nu dat land op staatkundig gebied druk uitoefent.

Van de door de politici genoemde historisch-culturele banden tussen de eilanden is de ABVO niet zo zeker: die banden worden namelijk de belangen van een kleine groep en niet van de collectieve samenleving. "Dit weten de IDW experts niet. Het betreft hier immers deskundigen op alle terreinen, behalve op het terrein van kennis van het volk," zo laat de ABVO weten. De IDW begrijpt, volgens de ambtenarenbond, dan ook niet dat de voorgestelde maatregelen een straf inhouden voor de werkende klasse. Het zou de ABVO overigens niet verbazen als de politici de IDW-suggesties zouden overnemen, immers, zo redeneert de vakbond, ook voor bepaalde groepen onder de politici zouden die maatregelen voordelen opleveren.

De ABVO gaat door met het politiek reilen en zeilen te kritiseren en de "groepen-mentaliteit" die ook binnen de regering leeft. Als voorbeeld noemt men het optreden van de DP-Sint Maarten, die opstapt als de voorgestelde maatregelen tegen het belang van Sint Maarten indruisen.

Tenslotte herinnert de ABVO eraan dat deze vakbond al geruime tijd geleden een pakket-voorstellen heeft ingediend, waarvoor men nooit benaderd is. Ook wordt melding gemaakt van een afspraak, op maandag, tussen de ABVO en vertegenwoordigers van de Centrale overheid.

Door internationaal luchtvaartvakblad

KLM uitgeroepen tot ''Airline of the Year''

WILLEMSTAD — De KLM is uitgeroepen tot "1985 Airline of the Year" door het internationale luchtvaartblad "Air Transport World". Bij het aanbieden van deze hoogste onderscheiding van dit blad, heeft de jury niet alleen rekening gehouden met KLM's resultaten in het afgelopen jaar,

maar ook met haar voortdurende streven gedurende de 66 jaar van haar bestaan om de luchtreiziger en de industrie op de best mogelijke wijze te dienen.

Dat werd gisteren tijdens een lunch in het Plaza Hotel in New York door hoofdredacteur James Woolsey van "Air Transport World" naar voren gebracht. Hij overhandigde de onderscheiding aan KLM-president Sergio Or-

landini. Naar general manager Theo Pielage uitlegde is de KLM twee jaar geleden begonnen met een campagne om de luchtvaartmaatschappij op alle sectoren te verbeteren. Niet zozeer omdat de maatschappij achteruit was gegaan maar door de enorme concurrentie van andere maatschappijen behoorden ze niet meer tot de wereldtop. "KLM is continue kwaliteit" luidde de leuze waarmee het personeel gemotiveerd werd door cursussen. Daarnaast werden andere product-verbeteringen toegepast zoals grotere stoelen in eerste en business-klas en gratis drankgebruik aan boord terwijl ook de koptelefoons voor de film gratis verstrekt worden. Dit alles heeft er toe bijgedragen dat de KLM wederom de felbegeerde plaats bij de top drie van luchtvaartmaatschappijen heeft ingenomen, aldus een trotse Pielage.

De onderscheiding wordt dan ook gezien als bekroning van dit streven: "een veer op de hoed voor de 20.000 KLM'ers van de gehele wereld", zo noemde Orlandini de onderscheiding. Die zal een aanmoediging zijn voor al het personeel om aan deze waardering elke dag opnieuw gestalte te geven, aldus de KLM-president die benadrukte dat de KLM nu niet op haar lauweren zal gaan rusten.

...Theo Pielage...

Naar een trotse general manager van het Antilliaanse KLM-kantoor, Theo Pielage, gistermiddag tijdens een persconferentie naar voren bracht kent het luchtvaartvakblad, dat lezers heeft in 150 landen over de hele wereld, ieder jaar onderscheidingen toe aan luchtvaart-

Tussen Antillen en Aruba

Geen provisie op deviezen-verkeer

WILLEMSTAD — Op het deviezen-verkeer tussen Aruba en de Nederlandse Antillen zal geen deviezen-provisie worden geheven. De Raad van Ministers besloot daartoe op voordracht van de Bank van de Nederlandse Antillen.

Tot het besluit om het tarief, dat wordt gehanteerd als deviezen-provisie, op nul te bepalen werd overgegaan teneinde de continuïteit van de economische betrekkingen tussen de Antillen en Aruba te waarborgen. Ook

Aruba trof een soortgelijke maatregel, zodat het nul-tarief bij effectueel van deze maatregel op zowel Aruba als Curaçao in werking treedt. Aruba zal daarnaast, voor wat betreft het deviezen-verkeer met derde landen, bovendien hetzelfde tarief hanteren als de Nederlandse Antillen. Dat tarief werd bepaald op 1,3 procent.

Met deze regeling, die in beide landen gelijktijdig in werking zal treden, gingen ook de Arubaanse regering en de Centrale Bank van het land Aruba accoord.

Door transactie buitenlandse ondernemer

Deviezen-voorraad nam in december met 12,6 mln toe

WILLEMSTAD — In de deviezen-voorraad van de Bank van de Nederlandse Antillen, vond begin december een toename plaats van 12,6 miljoen Antilliaanse gulden. Die werd voornamelijk veroorzaakt door het overmaken van 4,2 miljoen Amerikaanse dollars naar de Antillen, voor rekening van een buitenlandse onderneming in de olie-sector. Die transactie had een verruimende invloed op de geldmarkt.

In het laatste, van de Bank van de Nederlandse Antillen ontvangen, wekelijkse verslag met betrekking tot de ontwikkelingen tot 13 december, wordt verder vermeld dat er ten laste van de rekening Ontwikkelingsprojecten, die in de tussentijd met 22,5 miljoen gulden was toegenomen tot in totaal 35,6 miljoen, door de Centrale Bank ook betaalden zijn verricht aan de uitvoerders van ontwikkelingsprojecten ter waarde van 2,1 miljoen Antilliaanse gulden. Het saldo op deze rekening daalde daardoor tot 33,5 miljoen. Gelden op deze rekening zijn afkomstig van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse Zaken (KABNA) in het kader van de verlening van hulp en bijstand aan de Antillen. De betalingsgeschiedenis uiteraard, aldus het verslag, na de daartoe verkregen betalings-opdrachten van het departement van Financiën.

De Centrale overheid loste in die periode 1 miljoen gulden af op

de door de Centrale Bank verstrekte voorschotten, waarbij overigens vermeld dient te worden, dat uit het verslag van de Centrale Bank over de periode van 30 november tot 6 december vorig jaar blijkt, dat het Land voor een bedrag van 1,1 miljoen gulden opnam aan voorschotten bij de Centrale Bank. Het crisisfonds tenslotte werd met 1,1 miljoen gulden vergroot tot in totaal 12,9 miljoen.

Premier Martina bij Corps Consulaire:

Veiligheid in socio-economisch opzicht van bijzonder belang

WILLEMSTAD — Veiligheid, maar dan niet in de traditionele zin van het woord, dus niet in de militaire betekenis die daaraan normaliter wordt verbonden, maar meer in socio-economische en politieke zin, staat in nauw verband met de strategieën, die in het opzicht van de economische ontwikkeling van de Antillen, moeten worden ontwikkeld. Dat verklaarde donderdag minister-president Don Martina in een rede, die hij op een ontvangst ter ere van het Corps Consulaire op de Antillen hield.

In zijn toespraak tot de aanwezige leden van het Corps Consulaire, haalde de premier de problemen aan, die de Antillen momenteel op financieel- en socio-economisch gebied doormaken. Hij zei moeilijke jaren te voorzien en het de plicht van zijn kabinet te achten om in samenwerking met onder andere de vakbonden en de private sector verbetering te brengen in de huidige situatie. Dat moet echter zo snel mogelijk gebeuren, want de tijd dringt, waarschuwde hij. De tijd voor oplossingen is nu aangebroken, voegde hij daar aan toe.

Martina, die zei de moeilijke taak die zijn regering te wachten stond, geenszins te onderschatten, bracht naar voren dat een analyse van de meest in het oog lopende aspecten van de huidige situatie, tot één duidelijke conclusie leidde. Die conclusie is het simpele feit, aldus de premier, dat wij, met uitzondering uiteraard van de armere en zwakkere leden van onze gemeenschap, als land ver boven ons vermogen leven. Die situatie moet onder controle worden gebracht, merkte hij op. Dat kon zijns inziens echter alleen gebeuren als het ouderwetse, maar zeker verstandige, principe om "de tering naar de nering te zetten" werd gehanteerd. Daarvoor zijn pijnlijke aanpassingen nodig, vreesde hij.

Terwijl hij er enerzijds op

wees, dat er in de gegeven situatie geen eisen kunnen worden gesteld terzake verhoging van inkomsten of de verbetering van bepaalde bijkomende voordelen, wanneer die niet gepaard gaan met arbeids-resultaten en productiviteit, zei hij dat er anderszits voortdurend op zal moeten worden toegezien, dat de belangen van de minder draagkrachtigen in de gemeenschap ten allen tijde zoveel mogelijk beschermd worden.

Het is om velerlei redenen een "must" om het land veilig door deze onstabiele en moeilijke periodes in de geschiedenis van zowel de Antillen als de wereld te loodsen, verklaarde premier Martina. Een van de aspecten waarop in deze permanent de aandacht gevestigd zal moeten zijn, is het aspect van de veiligheid. Om niet alleen de huidige situatie te kunnen doorstaan, maar tevens de omstandigheden te scheppen waarbinnen ruimte is voor economische groei en sociale vooruitgang in de nabije toekomst, moet die veiligheid gewaarborgd zijn, bracht Martina tot uitdrukking. Tussen ontwikkeling en veiligheid bestaat namelijk een zeer duidelijke inter-actie, was zijn oordeel.

Pogingen, gebaseerd op hard werken, arbeids-resultaten en productiviteit, om een economische verbetering te bewerkstelligen, zullen ontoereikend blijken, indien er geen "veiligheids-raamwerk" tot stand komt, waarbinnen vooruitgang gerealiseerd kan worden. Economische ontwikkeling kan immers niet plaatsvinden wanneer er sprake is van "onveiligheid", argumenteerde de premier. Hij achtte deze stelling onder andere

gestaafd door voorbeelden uit de regio, waarbij in veel gevallen gebleken was, dat onveiligheid, dan wel onrust, voortvloeide uit algemene frustratie en ontberingen. Dergelijke situaties en omstandigheden boden op hun beurt weer uitstekende kansen voor "avonturiers". Het is dan ook deze onveiligheid, die het Caribische gebied tot een "hooger-risico" gebied maakten, oordeelde hij.

Een overzicht van de Caribische situatie wees volgens hem uit, dat de voortdurende economische crisis en recessie de levens-standaard in de regio enorm aantasten. Deze teruggang in de levens-standaard, gekoppeld aan de toenemende werkloosheid zijn een tweetaal gevaarlijke aspecten in deze regio, zei Martina. De crisis onderstreept de kwetsbaarheid van de eiland-economieën en met name van die van de kleinere eilanden, alsmede de afhankelijkheid van externe economische omstandigheden, terwijl die crisis de sociale weerstand inmiddels tot bijna nul terugbracht, aldus de premier. Hij achtte het daarom pijnlijk duidelijk dat kleinere eilanden grote risico's lopen door kleine groeperingen te worden omver geworpen en dat vooral gebrek aan interne samenhang onherroepelijk zal leiden tot de violering van nationale soevereiniteit en territoriale integriteit. Een dergelijke ontwikkeling, zo vatte hij ondermeer samen, moet op de Antillen, die daardoor, naar zijn mening, mogelijk als voorbeeld van gezonde economie en politiek bestuurt voor anderen zou kunnen dienen, alleszins worden voorkomen.

Landhuis Brievengat houdt 'Open Huis'

WILLEMSTAD — Op 26 januari is er weer "Open Huis" bij Landhuis Brievengat van tien uur's morgens tot drie uur's middags. Dit maal is er een folkloristische show, waaraan een dansgroep en een band hen medewerking verlenen. Verder is er krillo eten verkrijgbaar en zijn met de hand vervaardigde artikelen van lokale artiesten te koop. De toegang is gratis.

Razzia op drugs en wapens

WILLEMSTAD — De politie heeft een razzia gehouden op drugs en wapens te Marchena en in Campo Alegre. Hierbij werd een persoon aangehouden die in het bezit was van een wapen en twee personen die in het bezit waren van drugs.

WILLEMSTAD — Er zijn ook nog eerlijke mensen. Een medewerker van Selikor trof tijdens haar werkzaamheden in de Rialtostraat een zwarte portemonnee aan, waarin zich belangenrijke bescheiden bevonden. De portemonnaie overhandigde ze aan de politie.

FLORA
FLORA'S BOOTERY
Promenade Shopping Center
Tel. 77996

UITVERKOOP
op schoenen en tassen.
Voor de helft van de prijs of minder.

FLORA
FLORA'S BOOTERY
Promenade Shopping Center
Tel. 77996

bent U de persoon die plannen heeft om binnenkort een eigen zaak te beginnen?

.....maakt u bent nog steeds op zoek naar de juiste artikelen. wij zijn een exclusief cadeau-artikelen agentschap gevestigd op Aruba:

EVITA IMPORT

paradèra 73A, tel. 24939 (na 18.00 uur) met weinig geld begint u uw eigen giftshop. bel of schrijf vrijblijvend voor meer informatie!

Nadruk exploitatie natuurlijke hulpbronnen

Melchior rapport nader bekeken

DEN HAAG — Het 47 pagina's tellende rapport dat Melchior aan de Arubaanse regering heeft aangeboden, begint met te stellen dat "een nieuwe en potentieel belangrijke bron van inkomsten en werkgelegenheid voor Aruba" kan worden gevonden in de exploitatie van natuurlijke grondstoffen. Daarnaast bevat het rapport een uitvoerige lijst van projecten die Melchior getoetst heeft op hun haalbaarheid.

Met betrekking tot de goud-exploratie en -exploitatie alsook van andere delfstoffen heeft de Melchior-groep een concept-overeenkomst aan Aruba voorgesteld voor de oprichting van "The Aruba Mining Company", waarover de Amigoe gisteren berichtte.

Melchior vindt het gewenst dat de regering van Aruba snel laat onderzoeken of exploitatie van de "aangevoelde aanwezigheid van olie- en gasreserves" economisch haalbaar is. "Kunnen in het kader van concessie-verlening aan Esso of Shell afspraken gemaakt worden omtrent vestiging op Aruba van het centrum voor offshore-activiteit in de regio?" zo staat in het rapport.

De Melchior-groep heeft volgens het rapport talloze potentiële investeerders gevonden. Ook wijst het rapport op verscheidene landen en internationale organisaties waar kan worden aangeklopt voor financiële steun. Landen waar belangstelling bestaat voor Aruba zijn volgens het rapport Nederland, de Bondsrepubliek Duitsland, België, Frankrijk, Denemarken, Singapore, Japan, de Verenigde Staten, Israël en Brazilië. Als voorbeelden van instellingen waar aansluiting op steun bij kan worden gezocht zijn genoemd: de Wereldbank, ASEAN en het OPEC-fonds in Wenen. Dat laatste vanwege de sluiting door Exxon van de Lago-raffinaderij. Het formele verzoek om steun bij deze instanties dient voor 31 maart aanstaande te gebeuren, zodat nog dit begrotingsjaar geëffectueerd kunnen worden.

De Melchior-groep biedt de Arubaanse regering tenslotte haar diensten aan in de vorm van een consultancy-overeenkomst, opdat de regering "verzekerd is van professionele of zakelijke leest geschoiede technische bijstand" bij het realiseren van de rand-voorwaarden die nodig zijn om investeerders aan te trekken. Bij de aanbidding van het rapport is door de Melchior-groep tevens een concept voor de bedoelde consultancy-overeenkomst aan de Arubaanse regering overhandigd. Een Arubaanse regerings-functionaris, die niet bij name genoemd wilde worden, zei dat de concept-overeenkomst voorziet in het openen van een kantoor van de Melchior-groep op Aruba. Hij verklaarde desgevraagd dat de Melchior-groep een "aanzienlijk" bedrag vroeg, alsmede een procentuele vergoeding bij het aantrekken van de internationale fondsen.

Bij vrijwel alle projecten die Melchior op haalbaarheid heeft getoetst, zegt hij reeds een potentiële investeerder te hebben, maar is eerst duidelijkheid nodig omtrent de financiering. Het gaat om projecten in de sectoren: handel en industrie, verkeer en transport, toerisme, landbouw en visserij alsmede geologie.

Ten aanzien van verkeer en transport vindt de Melchior-groep dat "de exclusiviteit van de KLM dient te worden opgehe-

ven" op de route naar Aruba. Aruba moet volgens Melchior een "open luchthaven" worden. Dat is niet alleen van belang voor de uitbreiding van het toerisme, maar ook voor het vrachtvervoer, zo staat in het rapport.

De haven van Aruba moet worden aangepast evenals de tarieven die worden gehanteerd voor het afhandelen van containers. Een groot bedrijf dat nu nog zijn container-overslag op Jamaica heeft, zou dan eventueel bereid zijn naar Aruba te komen.

Het toerisme moet zich niet alleen richten op zon, zee en strand, maar de "doe-vakantie" moet worden ontwikkeld. Een golfterrein en een jachthaven zijn daarvoor nodig, zo staat in het rapport.

Sportlotto

Geld ligt op straat

SAN NICOLAS — De waarnemend directeur van de Sportlotto meldde bij de recherche dat hij vijftien enveloppen, elk inhoudende 109,75 florin, verloren had. Het betrof hier geld van de winnaars van de Sportlotto. Om zijn auto open te maken had hij de enveloppen even op het dak van de auto gelegd. In zijn haast om weg te komen vergat hij de enveloppen van het dak van de auto te halen enreed weg. Toen hij ter hoogte van Brazil kwam, ontdekte hij dat hij de enveloppen niet bij zich had. Hij keerde terug doch van de enveloppen geen spoor meer. De recherche stelt een onderzoek in.

ABBA vergadert

ORANJESTAD — De jaarlijkse algemene leden-vergadering van de Amateur Baseball Bond Aruba (ABBA) wordt op 23 februari gehouden. De jaarvergadering wordt ditmaal op een zondag gehouden daar het tevens een feestelijk karakter zal hebben. De vergaderingsplaats zal nader worden bekendgemaakt.

In verband met de nieuwe baseball-competitie, worden de clubs er aan herinnerd dat 28 februari de laatste datum is waarvoor overschrijving van speler van de ene naar de andere club kan geschieden.

Problema ku bo aparatonan, instalashonnan elektriko, airc, frigidaire, stoor di gas, etc.

Bel 46209

DJO FARRO

Zeewijk 13A

DIENSTVERLENING MET EEN PERSOONLIJK KARAKTER

ISCA

Uw garantie voor zekerheid

Zakenvaria

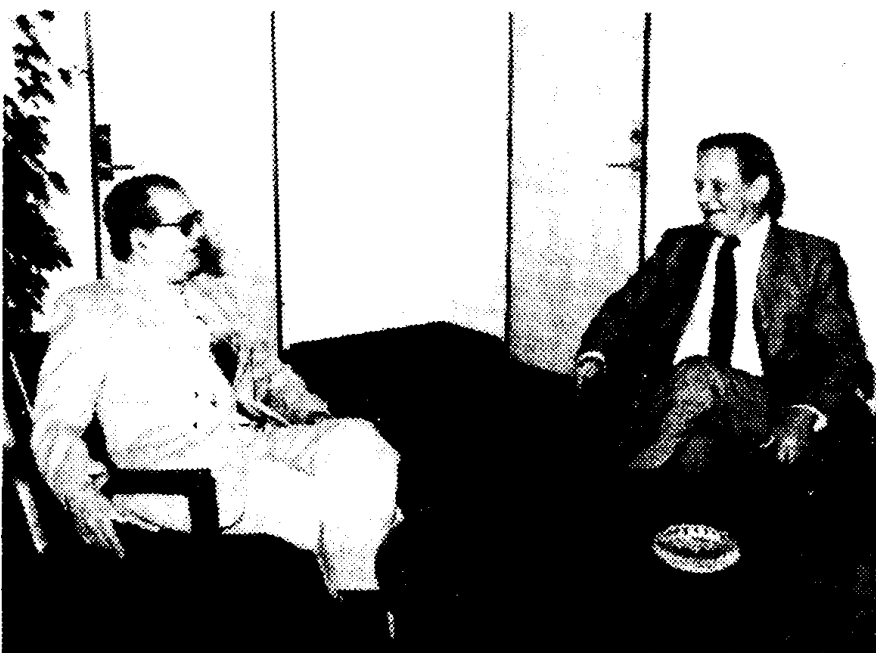
DE GELDEENHEID VAN Aruba is de florin, welke is verdeeld in 100 centen. Aangezien vijf cent de kleinste munteenheid is, staat in de lands-verordening regeling geldstelsel onder artikel 26 vermeld dat de verschuldigde geldsom, indien deze niet vijf cent of een veelvoud daarvan bedraagt, afgerond dient te worden op het meest nabijgelegen bedrag dat deelbaar is door vijf. Bedraagt bijvoorbeeld het verschuldigde eindbedrag Af.38,42 dan betaalt u slechts 38,40, is dit bedrag 38,43 dan dient u 38,45 neer te tellen, aldus de Centrale Bank van Aruba in een verklaring die een en ander toelicht. Deze regeling gaat in feite in per 1 februari 1986 als het Antilliaanse geld geen betaalmiddel meer is op Aruba. In de praktijk zal echter nog geruime tijd het centstuk in circulatie zijn dat uiteraard zal worden aangewend om het eindbedrag zoals vermeld op de telstreek te betalen. Betaalt u per cheque dan moet u op de cheque wel het juiste bedrag vermelden bijvoorbeeld Af.50,37. Het bedrag van de cheque zal dan door het lokale bankwezen worden bijgeschreven op de rekening van de cliënt voor wie de cheque is uitgeschreven. Indien deze cliënt echter het bedrag van de cheque in contanten (cashgeld) wenst te ontvangen dan krijgt hij slechts Af.50,35.

Vreemde aankomst

ORANJESTAD — De politie is met een onderzoek doende naar de vreemde aankomst van twee mannen — leeftijd 30 en 40 jaar — die vanmorgen om zes uur nabij de vuurtoren in natte kleding en met zwemvesten Aruba binnenkamen.

Aan een voorbijganger vertelden de mannen dat zij met hun vliegtuig waren neergestort en zwemmend naar Aruba gekomen. De politie werd gewaarschuwd en deze begon direct met een onderzoek, waarbij enig vreemde zaken aan het licht kwamen.

Het bleek dat de mannen reeds op 17 januari met hun vliegtuig in zee waren gestort en daarna al zwemmend de Venezolaanse kust ter hoogte van La Guajira bereikten. Daarna zouden zij — zonder zich bij de Venezolaanse autoriteiten te melden — met een Venezolaans barkje tot voor de kust van Aruba zijn gebracht. Daar gingen zij te water en bereikten om zes uur de Arubaanse kust. Voorlopig blijven de mannen aangehouden.

ORANJESTAD — De EG-vertegenwoordiger voor de Nederlandse Antillen en Aruba, de heer J. de Man, was gisteren op bezoek bij gouverneur Felipe Tromp. De heer De Man (rechts op de foto) bezocht tevens minister-president mr. Henny Eman en zal Aruba in de toekomst regelmatig bezoeken in het kader van de samenwerking tussen de EG en Aruba.

Zakenvaria

DE KRUISWOORDPUZZEL in de Aruba Sunshine Gazette, uitgegeven door het Arubaanse Toeristenbureau in New York, leverde niet minder dan 47 goede inzendingen op. Uiteindelijk werd Stephanie Keoseian van Executive International Travel Centre de winnares. Zij maakt een gratis uitstapje van acht dagen naar Aruba waarbij haar reis en verblijfskosten betaald worden. De overige winnaars kregen een luxe Aruba canvas-tas aangeboden.

ARUBA DAILY ENTERTAINMENT

Aruba Palm Beach
HOTEL AND CASINO

Proudly presents:
THE ARUBIAN REVUE
a musical revue
accompanied by the
"THIRD DYNASTY"
our houseband
with Director
Mr. OSCAR SERRANO

Dinner show in the Rembrandt Room at 9.00 p.m. nightly and in the Galactica Nightclub from 12 midnight to 1.00 a.m. (except on Wednesday)

Balashi Poolbar
4.00 - 7.00 Happy Hour
2.00 - 6.00 Sunday
Live entertainment

GEOPEND: 12.00-3.00 lunch, 18.00-23.00 dinner.

HAPPY HOUR: 6.00-7.00. We hebben ook JOG-GERSBUFFET.

Telefoon: 22977 of 27833.
Gerellig lunchen of dinen???
U slaagt zeker in restaurant

PAPIAMENTO

Restaurant
Wilhelminastraat Tel.: 24544

We've been expecting you

For a romantic interlude you'll truly remember, come dine with us. The menu is extraordinary. The service attentive.

OPEN: Every evening 17.30 until midnight.

Presents:
TERRI MORETTI and KAMARR

A special Show you cannot afford to miss.

Two Shows nightly (except Mondays)
Stellaris Supper Club
Dinner show: 9.00 p.m.
Le Club Lounge
Showtime: Midnight 12.00
Happy Hour daily
6.30 p.m. - 7.30 p.m.

Holiday Inn ARUBA

presenteert: **LES GIRLS REVUE**

Een productie van Sambrasil in de Palm Beach Room. Dit mag U niet missen! Een Show vol luxe, glorie en sensatie.
Dinner show 9.00 p.m. Cocktails show 11.00 p.m.
(woensdag gesloten)

INTERNATIONAL casino
AT THE ARUBA HOLIDAY INN

BOULEVARD THEATRE

I

TODAY
at 8.15 p.m.

"WARRIOR OF THE WAISTE LAND"

action 18 yrs.

II

TODAY
at 8.45 p.m.

"ANGELS OF GOD"

Drama 14 yrs.

I

TODAY
at 12.00 p.m.

"KOM, KUS EN GENIET"

sex-movie 18 yrs.

II

TODAY
at 6.00 p.m.

"BUCK ROGERS EN EL SIGLO 25"

all ages

DRIVE-IN

TODAY
at 8.30 & 12.00 p.m.
Sunday at 9.00 p.m.

X-TRO

SUSPENSE 18 yrs.

INSTITUTO VENEZOLANO PARA LA CULTURA Y LA COOPERACION

NOTIFICACION DE CURSOS

Cuatro y Guitarra.
Técnicas de Canto.
Dibujo y Pintura.
Teatro y Titeres.
Creatividad Infantil.
Artesania Venezolana.

Trabajo Creativo.
Español Básico, Intermedio y Avanzado.
Redacción en Español.
Geografía e Historia de Venezuela.

Cursos dictados a niños y adultos.

INSCRIPCIONES: **Bachstraat 9.**
Telf. 24610.

Eco-noten

Guyana heeft met de Italiaanse fiat overeenstemming bereikt over de aankoop van landbouw- en bosbouw-machines. De overeenkomst heeft een waarde van twaalf miljoen dollar. Fiat geeft het land krediet en zal ook geld lenen voor de opleiding van technici. Guyana hoopt met de machines zijn produktie en export te vergroten.

Het Westduitse chemische concern BASF heeft zijn methaanfabriek in Ludwigshafen tijdelijk stilgelegd. De installaties gebruiken aardgas als grondstof. Aardgas is duur in de Bondsrepubliek, met als gevolg dat de produktie-kosten hoger werden dan de inkoopprijs van methaan. Vijftig werknemers van de fabriek worden elders in het concern geplaatst.

Voor de Amerikaanse bank Continental Illinois Corporation was 1985 een goed jaar. Na een verlies van 1,1 miljard dollar in 1984 maakte de bank vorig jaar een winst van 150,5 miljoen dollar. In het vierde kwartaal van 1985 bedroeg de winst 38,1 miljoen dollar tegen 36,6 miljoen dollar in het derde kwartaal.

De voorzitter van de Raad van bestuur en de directeur van het Zwitserse aluminium-concern Alusuisse zullen komende dagen ontslag nemen. Het aftreden van Emanuel Meyer en Bruno Sorat volgt op berichten in de Neuchâtel Zeitung dat het bedrijf in 1985 negentig miljoen Zwitsers frank (circa 60 miljoen Antilliaanse gulden) verlies heeft gemaakt. Nello Celio, die lid was van de Raad van bestuur van Alusuisse in de jaren zestig, werd waarschijnlijk de opvolger van Meyer. Hans Jucker, die dit moment directeur van een dochter-onderneming van Alusuisse, zal Sorato vervangen.

het geval was toen dictator Marcos Perez Jimenez aan de kant werd geschoven bij een door burgers en militairen ondersteunde staatsgreep. Nog steeds is het namelijk nog niet mogelijk gebleken de economie te doen herleven. De situatie is nog moeilijker en zwaarder geworden doordat de kosten van levensonderhoud zijn toegenomen. Met deze opmerking wilde hij kennelijk de oppositie van de Copei van republiek dienen, waar deze heeft vastgesteld dat de door Luisinchi aangekondigde salarisronde niet voldoende is om de gestegen kosten van levensonderhoud te compenseren. President Luisinchi heeft namelijk aan ongeveer anderhalf miljoen arbeiders een salaris-aanpassing toegezegd. Het gaat daarbij om de laagstbetaalden bij de overheid en in het particuliere bedrijfsleven. Deze laatste categorie heeft tegen dit idee al geprotesteerd.

Ex-president Herrera Campins noemde deze salarisverbetering een bloedige grap. De voorzitter van zijn partij, de Copei, senator Godofredo Gonzalez

liet al de waarschuwing horen dat als de huidige regering het beleid niet verandert Venezuela er over tien tot vijftien jaar erger aan toe is dan Bolivia, het land dat alle inflatie-reCORDS gevestigd heeft, waarbij de geldontwaarding in de tienduizenden procenten liep. Voor een land als Venezuela dat in de jaren zeventig genoot van een ongekende olierijkdom is dit erger dan een nachtmerrie. Caracas staat met een buitenlandse schuld van 35 miljard dollar vierde in de rij van schuldenlanden. Het heeft zijn olieinkomsten de laatste jaren zien teruglopen en een verbetering op dit gebied meldt zich nog niet. Overigens verwijt juist de Copei Carlos Andres Perez verantwoordelijk te zijn voor de grote omvang van de buitenlandse schuld. Deze zou vooral onder diens bewind zijn ontstaan toen er met geld gesmeten werd. Dit zal men hem na blijven dragen, juist ook omdat hij weer oogt naar het presidentiele paleis Miraflores als Luisinchi dit over een paar jaar moet verlaten.

ORANJESTAD - Ten kantore van notaris mr. J. R. Croes vond gistermorgen de verzegeling plaats van de bussen voor "Wereldkampioenschap Mexico 1986" campagne van Wimco. Bij aankoop van iedere 25 gulden cash of credit bij Wimco heeft U kans één van de acht televisie toestellen te winnen, die beschikbaar zijn voor deze campagne, waarover U morgen meer leest op deze pagina. Bij de verzegeling waren de heren Ru Fijnje en Luis Odor van Wimco (zie foto) alsmede kandidaat notaris mr. Smits aanwezig. (i.m.)

The Travelers Life Insurance Company Overseas Ltd.

is pleased to announce the appointment of

Ms. RIKA A. NISBETH

as **SUPERVISOR MARKETING**

Ms. Nisbeth's 18 years of experience in this field will enable us to provide even better service to all our policyholders and the public in general.

We at Travelers look forward to continue serving you and offering our wide range of products.

Cursonan lo cuminsa na January y February

Computer Courses Aruba

BASIC

Lo trata temanan manera:

- *Computers now and then
- *Hardware/Data Communications Technology
- *Software and Data Management
- *Information Systems
- *Opportunity, Responsibility and Challenge
- *Introduction to Basic Programming

COMPUTER

SCIENCE

Tel. 24022 - 32351

E cursonan lo tin duracion di 16 siman y lo ta tur dialuna di 7.30 p.m. pa 9.30 p.m.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Parillada Rio Grande, Noord 43.

TANKI LEENDERT: Katalu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAVANETA: Family Pastry, Savaneta 316.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppen-veldstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel en Bookstore ver-keerhal luchthaven.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur, zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoor-tijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy 027-774 en 027-845.

Bankrekening: nr. 249-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

TIJD is GELD
spaar beiden
Vlieg met
LEE-AIR
DE chartermaatschappij van de Nederlandse Antillen.
TELEFOON:
Aruba 26363 - 21365
Curaçao 80722 - 79230
Bonaire 8880 - 8939

BIOSCOPIEN
BOULEVARD THEATER:
(I): 20.15 uur *Warrior of the waisted land* (18 jr.); 24.00 uur *Kom, kus en geniet* (18 jr.);
(II): 18.00 uur *Buck Rogers en el siglo 25* (alle leeft.); 20.45 uur *Angels of God* (14 jr.).

Een uitje naar Puntito Fijo?
Natuurlijk met een Prop-Jet van **ODUBER AVIATION** bel 26975 of 23080

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Sta. Anna, tel.: 28181;
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J.C. Fredricks, Stationsweg 27, tel.: 24482.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter T. Verstraten, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833/24300.

Voor al uw carnavals-foto's let op onze speciale **CARNAVALS-AANBIEDINGEN**
CHECKPOINT COLOR

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dabona: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmentrale op te bellen, tel.: 115)

It's a Sony HAGEMeyer

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informatie via verkeersstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24.00 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPI-TAAL: (tel.: 24300); bezoeken 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE (Oranjestad): maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Frans literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

Aan het vernuizen?
MET **MASTERCARGO NV**
KRIJGT U EEN COMPLETE SERVICE
TELEFOON 25823 EN 31577

Nederlandse geoloog:

Goudwinningsplannen veel te optimistisch

WILLEMSTAD — "De geschiedenis van de goudwinning op Aruba is even eentonig als teleurstellend: onder normale omstandigheden kon de goud-exploitatie per saldo geen positief resultaat opleveren". Dat schrijft de Nederlandse geoloog drs. P. Stienstra in een artikel voor het blad *Intermediair*. Stienstra, verbonden aan het Instituut voor Aardwetenschappen van de Rijksuniversiteit Utrecht, heeft in 1981 en in 1983 geologisch onderzoek verricht op de Benedenwindse eilanden voor de Nederlandse organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek, ZWO.

De gedachten voor het op-nieuw ontginnen van goud op Aruba zijn afkomstig van de Limburgse ondernemer Leon Melchior. In het deze week aan de Arubaanse regering aangeboden rapport met voorstellen ter bevordering van de werkgelegenheid en alternatieve inkomsten-bronnen zegt Melchior dat de goudwinning op Aruba het verlies aan inkomsten door de sluiting van de Lago-raffinerij "in belangrijke mate" kan compenseren.

Stienstra noemt de beslissing om op grond van de geschiedenis te besluiten tot hernieuwde exploitatie "op zijn zachts gezegd voorbarig". Op grond van reeds bestaande kennis is het volgens hem mogelijk "een voorzichtige voorspelling te formuleren van het nieuwe, recent door Melchior begonnen veld-onderzoek".

Volgens Stienstra zal deze studie opnieuw de aanwezigheid van goud aantonen. "Een vondst die ongetwijfeld met veel publicitaire fanfare zal worden omgeven. Voorts zal men (opnieuw) tot de conclusie komen dat het Arubaanse goud op zo grillige

wijze in het gesteente voorkomt, dat een rendabele exploitatie op zijn minst erg moeilijk zal zijn. Tevens zal blijken dat het nog aanwezige erts van aanzienlijk lager gehalte is dan het vroeger gewonnen materiaal. Dit laatste erts bevatte tussen de 28 en 71 gram goud per ton erts, wat bepaald geen geringe gehalten zijn. Studies in 1946 en 1948 toonden al aan, dat de huidige reserves maar 3 tot 19 gram goud per ton bevatten. Tenslotte zal men tot de conclusie komen, dat de te verwachten operationele kosten zeer hoog zijn door de op Aruba hoge prijzen van water, energie en arbeidskrachten", zo schrijft Stienstra.

Volgens Stienstra mag men niet verwachten dat grootschalige investeringen in (nieuwe en moeilijke) goudmijnbouw op Aruba "op dit moment economisch haalbaar zijn". In Zuid-Afrika, de grootste goudproducent ter wereld, wordt onder "geologisch" aanzienlijk gunstiger omstandigheden gouderts gewonnen met een gehalte van gemiddeld 7 gram per ton, tegen een kostprijs van 7 à 8 Amerikaanse dollar. Ook moderne goudfabrieken in de Verenigde Staten en Canada calculeren een kostprijs van ongeveer acht dollar.

"Wanneer men zich realiseert dat de verkoopprijs van goud de laatste jaren aanzienlijk gedaald is, van circa 19 dollar per gram in 1980 tot rond de 10 dollar per gram thans, zal het duidelijk zijn dat de marge tussen kosten en baten nogal klein is geworden, zelfs voor de al operationele mijnen".

Stienstra ziet als enige alternatief dat onderzocht wordt wat de mogelijkheden zijn van een meer kleinschalige goudexploitatie. Zo'n kleinschalige operatie, gecombineerd met een lokale, ambachtelijke verwerking kan misschien een toegevoegde waarde geven aan het duur gewonnen goud, waardoor de productie-kosten wel gedekt kunnen worden. Echter, "het is nauwelijks aan te nemen dat externe investeerders bereid zullen zijn te investeren in kleinschalige activiteiten, die immers weinig rendement zullen opleveren", zo schrijft Stienstra.

Hij meent dan ook dat investeringen bij een kleinschalige operatie voor een belangrijk deel gefinancierd moeten worden uit lokale bronnen. Dat is alleen maar gunstig voor Aruba, omdat de resultaten dan zowel direct als indirect ten goede komen aan de Arubaanse economie. "En dat is in het geval van buitenlandse financiering bepaald minder aantrekkelijk".

"Hetzelfde geldt 'mutatis mutandis' voor het exploiteren van de andere op Aruba voorkomende minerale goudstoffen. Men mag aannemen dat in de meeste gevallen slechts een rendabele investering mogelijk is, wanneer men zich beperkt tot kleinschalige operaties, die gericht zijn op een kwalitatief hoogwaardig product", aldus Stienstra.

Hond zoekt hulp

ORANJESTAD — Omstreeks vier uur in de ochtend verscheen een 21-jarige jongeman bij de politiewacht met een hond bij zich. Deze hond had hem vanaf de rotonde bij de Vondellaan gevolgd en wilde niet wijken. De hond was een "Husky"-rashond (afkomstig uit het noorden van Europa). Met de eigenaar van de hond werd contact opgenomen, die verklaarde dat er twee honden moesten zijn. Enige uren later kwam bij de politie de melding binnen dat bij het Venezolaanse consulaat aan de Adriaan Lacle Boulevard een gewonde hond lag. Het gewonde dier werd naar de dierenarts gebracht. Uit het hele gebeuren bleek dat de hond, die de jongeman steeds achterna bleef lopen, voor zijn maat hulp had willen zoeken.

ORANJESTAD — In de bridge-competitie waaraan deze week twintig paren deelnamen, hebben André Dekker/Sytze van der Meer hun positie versterkt.

De paren die boven het gemiddelde van 50% scoorden, zijn: Dekker/Van der Meer 63,29%, echtpaar Verstraten 60,12, Comway/Markin 60,12, dames Hornix/Verbunt 59,52, echtpaar Bilderbeek 57,54, echtpaar Harris (VS) 57,34, hagenbeek/Michels 56,35, dames Timmer/Zeller 54,76, echtpaar Poot 54,17 en Somers/Timmer 50,40.

ORANJESTAD — Op 20 januari vond ten overstaan van notaris mr. M.A. Eman de oprichting plaats van de *Ikalimnos Investment Group nv*. Door minister van Justitie Watty Vos werd bij beschikking van 15 januari 1986 de eerste ministeriële beschikking van geen bezwaar voor het land Aruba uitgegeven. Daar het de eerste verklaring was, werd door de directie van de *Ikalimnos Investment Group — de Alimarc Trust nv* — aan notaris mr. Eman een blijk van herinnering aangeboden. Dit geschiedde in de vorm van een ingelijste copie van de ministeriële beschikking welke overhandigd werd aan notaris mr. Eman (zie foto) door mr. C.A. Heso als directeur van de Alimarc Trust.

Baseball Aruba "goes international"

ORANJESTAD — Het bestuur van de Amateur Baseball Bond Aruba (ABBA) heeft telegrafisch bericht ontvangen van de voorzitter van de Internationale Baseball Association (IBA), dr. Robert Smith, dat tijdens de vergadering van 19 januari Aruba unaniem als lid van de internationale organisatie werd toegelaten.

In kringen van de ABBA bestaat grote voldoening, dat dit in zo'n korte tijd bereikt kon worden. Tijdens de komende algemene ledenvergadering van 28 februari zal aan de internationale aansluiting alle aandacht worden besteed. Het is nog niet bekend waar deze vergadering wordt gehouden. Het bestuur zoekt naar een plaats waar deze aansluiting op feestelijke wijze aanvaard zal worden.

Dat de ABBA in zo'n korte tijd deze internationale aansluiting verkreeg, komt zeker doordat de ABBA ervoor zorgde dat het IBA-bestuur een goed gedocumenteerde Arubaanse, lidmaatschap-aanvraag kreeg.

Vervanging Ministers

ORANJESTAD — Bij ziekte, verblijf in het buitenland of om welke andere reden dan ook, zullen de leden van de Raad van Ministers elkaar als volgt vervangen:

Minister-president mr. Henny Eman (Algemene Zaken) wordt vervangen door vice-minister-president Benny Nisbet (Verkeer en Vervoer). Bij afwezigheid van beiden treedt minister dr. Lenny Berlinski (Economische Zaken) als vice-minister-president op. Minister van Justitie Watty Vos wordt vervangen door minister Pedro Kelly (DOW) en vice versa. Minister Armand Engelbrecht (Financiën) en minister mr. Mito Croes (Welzijnszorg) vervangen elkaar. Minister Berlinski (Economische Zaken) wordt vervangen door minister-president Eman en bij afwezigheid van beiden neemt minister Engelbrecht Economische Zaken op zich.

Besprekingen met Leon Melchior opgeschort

ORANJESTAD — Voordat de heren Leon Melchior en Balm gistermiddag naar Nederland vertrokken, hadden zij een voortgezet gesprek met de regering van Aruba onder leiding van minister-president mr. Henny Eman. Door beide partijen werd besloten de besprekingen te schorsen omdat, alvorens te besluiten te nemen inzake de door Melchior gedane voorstellen, overleg met de Nederlandse regering door de Arubaanse regering noodzakelijk wordt geacht.

Zoals bekend verklaarde premier mr. Henny Eman op de persconferentie van afgelopen woensdag dat de regering het politiek nog al erg moeilijk had met dit rapport. Getracht werd minister De Koning te bereiken, maar deze verblijft in Spanje. Gewacht wordt tot de terugkeer van De Koning in Den Haag om verder overleg te plegen. De regering van Aruba stelde voor over ongeveer twee weken de besprekingen op Aruba met Melchior voort te zetten. Tevens werd gistermorgen afgesproken dat tussentijds door beide partijen afgezien wordt van verklaringen naar buiten.

ZOALS WIJ REEDS stelden, het Don Elias Mansur Ballpark is uitstekend geschikt voor het organiseren van carnavals-activiteiten. De SAC heeft hiervoor een overeenkomst gesloten die inhoudt dat de entrees voor de SAC zijn en de bar-opbrengsten voor het Don Elias Mansur Ballpark. Dat houdt echter in dat slechts een biersoort kan worden gedronken, die door de betrokken firma wordt vertegenwoordigd. Dat heeft bij de importeurs van de overige bieren op Aruba — die reeds veel hebben bijgedragen aan de carnavalsviering — nogal kwaad bloed gezet. Men voelt er in die kringen dan ook nog maar weinig voor om meer te helpen, hetgeen begrijpelijk is als het hier van deze bedrijven in feite door de SAC geboycot wordt en de bezoekers gedwongen worden een bepaalde biersoort te drinken. Het zou aanbeveling verdienen dat de SAC in de toekomst dergelijke overeenkomsten voorkomt want het komt de eensgezinde goede Arubaanse carnavalsfeest zeker niet ten goede. Iedereen heeft nu eenmaal zijn eigen smaak zeker wat een biertje betreft. Dat neemt natuurlijk niet weg dat de eigenaren van het ballpark, die hiervoor veel geld hebben uitgegeven, trachten door verkoop van eigen producten wat van de investeringskosten terug te verdienen.

"LOS LAGA BAI" is dit jaar weer wat van plan. In de groep de brassband van het jaar 1985, "Kids of Fame" en dat alles tezamen in "Fiesta Brasileira". Alles Brazilië wat de klok slaat met de Arubaanse carnavals-muziek, dat is een carnavals-mixure die niet te evenaren valt. Overigens is dat "Los Laga Bai" met haar jong dochter rijk carnavals-verleden wel toevertrouwd.

BETALING ABONNEMENT

HIERBIJ DOEN WIJ een beroep op onze abonnees de verschuldigde abonnementsgelden zo regelmatig mogelijk — liefst maandelijks — te voldoen. U voorkomt daarmee dat uw rekening onprettig hoog wordt en bespaart ons extra incasso-kosten. Onze incassolopiers zouden het op prijs stellen indien u het verschuldigde bedrag maandelijks hebt klaar liggen. Betalingen kunnen ook plaats vinden door overmaking per cheque, via uw bank of ten kantore van de Amigoe. Wij rekenen op uw medewerking!

DIRECTIE AMIGOE NV

ZAMBOANGA — Vijftig mensen werden vermist nadat zondag een vrachtboot in zwaar weer is gezonken voor de kust van het Z-Filippijns eiland Sibutu. Twee vissersboten hebben een dag later 19 overlevenden opgepikt. Diezelfde dag is ook een boot gezonken bij het eiland Cebu. Aan boord bevonden zich 23 mensen van wie er 19 werden gered.

Arubaanse munt zeer geliefd

ORANJESTAD — De twee miljoen nieuwe Arubaanse munten die de Centrale Bank met ingang van 1 januari, in voorraad had, zijn reeds allen in omloop. In eerste instantie had de bank gedacht aan anderhalf miljoen munten genoeg te hebben doch dit bleek niet het geval. De vraag — en daarmee het vertrouwen — in de eigen munt was zo groot dat de hele voorraad op is. Centrale Bank-directeur Huub Driessen vertelde gisteravond in Telenoticias dat reeds een nieuwe zending is besteld die binnen twee weken op Aruba wordt verwacht. Dit zal wel inhouden dat de komende dagen nog wat Antilliaanse munten zullen circuleren.

Op de vraag waarom de Centrale Bank geen cent muntstuk heeft laten maken, stelde de heer Driessen dat het maken van een cent in totaal drie cent gaat kosten zodat dit een verlies van twee centen betekent. Overigens is de cent gedeneerd en niet meer zo in trek als vroeger.

Wat de herdenkings-munt betreft is de tweede zending binnen en deze kunnen begin volgende

week bij de Centrale Bank worden afgehaald. De heer Driessen vertelde dat van deze herdenkings-munt ter gelegenheid van de status aparte slechts 5000 stuks zijn geslagen, voornamelijk bedoeld voor de bevolking als herinnering aan de ingang van de status aparte. In het buitenland bestaat wel grote belangstelling voor deze munt, die zoals bekend binnenkort ook in "proof mint"-wordt uitgegeven. De 15.000 exemplaren "proof mint" werden door de Rijksmunt deze week verscheept.

Activiteit haven daalt

ORANJESTAD — Het verkeer in de Arubaanse havens blijft een daling tonen voor wat betreft het aantal beloodste schepen in december 1985. Er werden 95 schepen beloodt, terwijl dit aantal in december 1984 nog 122 schepen bedroeg. In december 1985 kwamen meer toeristen-schepen binnen (16) dan een jaar tevoren (14).

"CARNAVAL 32, TE COS"
Carnaval Fiesta di Heineken
Deze rubriek wordt gesponsord door **Mercurius Trading Co.**

MORGEN VAN TIEN tot vier uur bestaat er op het Arston-kantoor aan de Dieselstraat te Balashi nog gelegenheid om voor "Los Laga Bai" in te schrijven. Beide parades, dus San Nicolas en Oranjestad, zowel als het nafeest op zondagavond bij Manchebo Beach Hotel met BBQ en discjockey. Kosten 135 gulden per persoon. Door de week kan tijdens kantooruren ook nog ingeschreven worden bij Jan Bodeker, Zoutmanstraat 6 tegenover het gebouw van de Kamer van Koophandel. Zelfs als u nog nimmer aan carnaval meedeed, kunt u het beste begin maken door in te schrijven bij "Los Laga Bai". Niet alleen heeft u het binnen slechts enige passen onder de knie, maar u telt dit jaar de dagen af wanneer het weer carnaval is met "Los Laga Bai", want het is een terugkerende prettige ervaring.

WAT EEN TUMBA'S vanavond in het Don Elias Mansur Ballpark — dat overigens uitstekend geschikt is voor carnavals-activiteiten omdat waar je ook zit of staat je alles kunt zien — tijdens het jeugd-tumbafestival. Om zes uur wordt begonnen en u valt van de ene tumba in de andere. Ook bij muziek behoeft de jeugd niet onder te doen voor de volwassenen, zeker niet wat de tumba betreft.

AANSTAANDE ZONDAG DRAAGT gouverneur Felipe B. Tromp de carnavals-macht over aan prins Full en pancho Swing. Dat geeft Aruba's eerste burger na het drukke begin van de status aparte hopelijk enige dagen rust. In San Nicolas zondagmiddag kinderparade en in de Club Bonaire om zes uur zondagmiddag de calypso soca-wedstrijd.

HET BESTUUR VAN sportstichting Don Elias Mansur Ballpark verzoekt eenieder medewerking te verlenen aan een rustig en ordelijk verloop van de carnavals-activiteiten in het Don Elias Mansur Ballpark. Teneinde de, in de vergunning voor dergelijke activiteiten, gestelde voorwaarden na te komen zal er bij de ingang van het ballpark strikte controle worden uitgeoefend. Personen die met alcoholhoudende dranken bij de ingang verschijnen, zullen niet worden toegelaten. Dit geldt ook voor personen, die jugs, flessen of thermosflessen bij zich hebben.

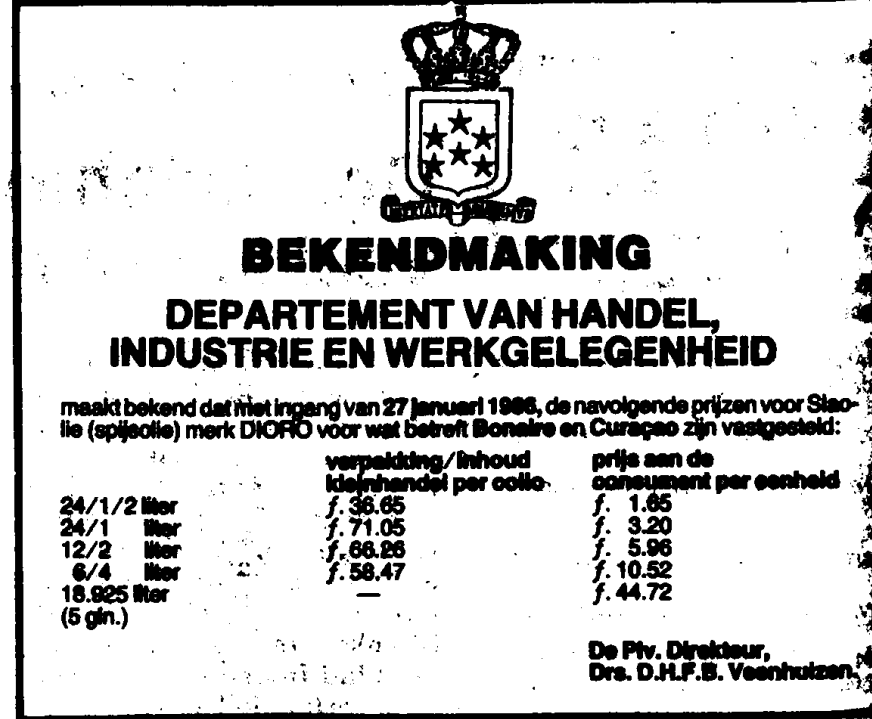
IN HET DON ELIAS MANSUR Ballpark begint vanmiddag om 6 uur het kinder-tumbafestival, waaraan 12 jeugdige zangers en zangeressen zullen deelnemen. Dit zijn: Kenneth Maduro, Adeline Oliveira, Jelitsa Croes, Audry Curiel, Leonel Croes, Garrick Lacle, Susanne Boekhoudt, David Simon, Anushka Jeandor, Jonathan Sijm Fat, Raymond Kampervan en Jario José Maduro.

VOOR ZATERDAG STAAT op het programma de verkiezing van de districts- en jeugd-koninginnen van San Nicolas en Noord. Beide verkiezingen beginnen om negen uur in respectievelijk de Bonaireclub en de Countryclub Noord.

MORGENAVOND ACHT UUR worden door leerkrachten en leerlingen alle huiswerk-problemen en lessen vergeten, wanneer in Indian Cave de jaarlijkse verkiezing van de MAO-schoolkoningin plaats vindt. De spanning is groot en de discussie op school wie dit jaar met de eer gaat strijken, is groot. Deelgenomen wordt door Raquel Winterdal, Jessica Vrolijk, Marjon Swaan, Marjorie Perez, Roxanna Koolman, Dorothy Angela en Annie Ridderstap. Na afloop dansen op de tonen van Blue Guys en Eugenes Disco.

Bo tin solamente **7** dia pa bo cambia bo Florin Antillano pa Florin Arubiano. **Aruba mes-ter di bo cooperacion.**

Camara di Comercio y A.T.I.A.

[illegible]

Door Ennia Caribe en Sithoc

Stichting Frater Andreas opgericht

WILLEMSTAD — Op vrijdag 27 december 1985 werd de "Stichting Frater Andreas" opgericht. Deze stichting werd door ENNIA Caribe en R.K. S.V. Sithoc in het leven geroepen als blijvende herinnering aan het tienjarige sponsorschap van de R.K. S.V. Sithoc door ENNIA Caribe en als erkenning van het werk van Frater Andreas, Wilhelmus Johannes Lemmens.

Frater Andreas werd op 24 september 1897 te Haarlemmerliede geboren. Toen Frater Andreas op 23 december 1926 op Curaçao voet aan wal zette had hij de akte M.O. Schrijven. Hij kwam echter hier werken als surveillant. Hier op Curaçao had hij reeds de potlepel of de bezem in zijn rechterhand en een leerboek in zijn linkerhand. Hij behaalde op Curaçao de akten 4e rang, 3e rang, Engels L.O., Spaans L.O. en Tekenen L.O.

Op het St. Thomascollege leidde hij het schoolfeest op dat buiten de schooltijden onder de naam Sithoc (Sint Thomascollège) speelde tegen het schoolfeest van o.a. de Sint Vincentiuschool (Dosko), het Sint Willibrordcollege (Vios) en het Sint Albertusschool (Staco). Op zijn initiatief bleven de jongens van het Sint Thomascollège (Sithoc) na de lagere school en ook na de Mulo bij elkaar. Zo ontstond Sithoc op 7 maart 1942.

Campomanes bezint zich over WK revanche-match

MOSKOU — Voorzitter Florencio Campomanes van de wereldschaakbond (Fide) zal vrijdag een beslissing nemen over de nieuwe voorstellen, die de Russische schaakfederatie heeft gedaan over de revanche-match om de wereldtitel tussen de nieuwe kampioen Gari Kasparov en ex-titelhouder Anatoli Karpov. Dat is donderdag in Moskou bekend geworden.

De voorzitter van de Russische federatie, voormalig ruimtevaarder Vitali Sevastianov, is naar Zwitserland gereisd om met Campomanes te overleggen. Volgens de jongste voorstellen, waarmee Karpov en Kasparov zich na een lange bijeenkomst akkoord hebben verklaard, zal de revanche-match (over maximaal 24 partijen) nu in juli of augustus in Leningrad beginnen. Beide spelers hebben concessies gedaan. Karpov, die op 9 november zijn titel verloor aan Kasparov, heeft er in toegestemd de revanche-match, die oorspronkelijk op 10 februari had moeten beginnen, enkele maanden te verplaatsen. Bovendien gaf hij zijn fiat aan het voorstel de cyclus om het wereldkampioenschap voortaan weer over drie in plaats van twee jaar uit te smeren. Kasparov slikt zijn weigering een revanche-match te spelen in en accepteerde als speelplaats Leningrad hoewel hij eerder zijn voorkeur voor Londen had uitgesproken.

Jan Lammers ook van de partij:

Arie Luyendijk jr. rijdt volgende week in Daytona

DAYTONA — Arie Luyendijk jr. rijdt eind volgende week de Amerikaanse autosportklassieker, de 24 uren van Daytona, met twee beroemde partners, Antony Josef "AJ" Foyt en Danny Sullivan. De vijftig-plussier Foyt wordt in de Verenigde Staten beschouwd als de populairste rijder van het land. Hij won vier maal de 500 mijl van Indianapolis. Danny Sullivan won die befaamde race in 1985.

Luyendijk jr. werd in die race de beste nieuweling (Rookie of the Year). Het trio werkt nu samen voor Preston Henn en rijdt de volgende Amerikaanse bepalingen gebouwde Porsche 962. Vorig jaar werd die wagen van Henn winnend naar de streep gestuurd door de Europeaan Wolk en Boutsen, gesteund door de minder ervaren Amerikanen Foyt en Unser.

De ook in Amerikaanse dienst sturende Jan Lammers heeft meer ervaring in het racen over lange afstanden dan zijn landgenoot Luyendijk. De Zandvoortse rijdt ook een 962, voor Goodrich, en maakt deel uit van een zesmans team, dat twee wagens de kombaan instuurt. De Westduitsers Jochen Mass en de Brit Derek Warwick zijn de bekendsten onder hen. Warwick wordt naar alle waarschijnlijkheid aan Lammers gekoppeld.

Sithoc groeide onder zijn leiding uit tot een grote vereniging die zich liet inschrijven bij het K.S.C. (Het Katholieke Sport Centrum). Later ging Sithoc over naar de C.V.B. (De Curaçaose Voetbalbond) doordat de vereniging ook niet-katholieken onder haar leden ging tellen. De R.K. S.V. Sithoc groeide verder uit tot een grote vereniging met veel afdelingen o.a. de hoofdafdeling voetbal en volleybal, de baseball, de atletiek, de basketbal, de zwem- en de gewichtheffen-afdelingen.

Tegen het einde van het jaar 1964 werd Frater Andreas, na zijn verlof, overgeplaatst naar Zuid West Afrika waar hij gedurende een periode van tien jaar zeer nuttig werk heeft verricht. Hierna ging hij in Nederland in het blindeninstituut "Huize Henricus" werken. Gedurende deze periode heeft Frater Andreas met behulp van zijn zus die in Amsterdam woonde veel Antilliaanse jongeren in problemen weten op te vangen. In deze tijd heeft hij de wens geuit een stichting in het leven te roepen om de Antilliaanse jeugd in woord en daad bij te staan. Hier had hij het in negen van de tien gevallen steeds over Curaçao en de Curaçaoënaars. Frater Andreas stierf op 30 januari 1980 in het Fratershuis Johannes Zwijssen te Tilburg.

Bij de oprichting van de "Stichting Frater Andreas" waren namens ENNIA Caribe aanwezig: de directoren de heer Luis G. Santine en F.C. Croes, R. Beaugon, G. Hollander en enkele medewerkers zoals de heren E. Curiel, S. Coffy, N. Goeloe, R. Phelipa en F. Rondei. Van de zij-

WILLEMSTAD — Met het passeren van de oprichtings-actie werd vorige maand de "Stichting Frater Andreas" een feit.

Vier Nederlandse ploegen kandidaat voor Tour de France

PARIJS — Vier Nederlandse wielploegen hebben zich woensdag in Parijs kandidaat gesteld voor deelname aan de ronde van Frankrijk van dit jaar. Het zijn Panasonic, PDM en Skala.

Het was in de bijeenkomst met directeur Felix Levitan niet geheel zeker of ze ook alle vier worden toegelaten. Naast de vier Nederlandse waren nog negen ploegen kandidaat. Levitan besloot het aantal deelnemers te beperken tot twintig ploegen van tien renners.

Voorts hebben zes Franse, vier Italiaanse, vier Spaanse, twee Colombiaanse, twee Belgische ploegen en een Amerikaanse formatie ingeschreven. Het aantal starters belooft een nieuw record op te leveren. Het stond op 180 en wordt dit jaar 200. Levitan wist de ploegleiders woensdag voorts te vertellen dat het aantal televisie-kijkers voor zijn evenement dit jaar zal oplopen tot meer dan een miljard. Naast het Amerikaanse tv-station CBS en de Colombiaanse zendgemachtigde RCN zullen dit jaar rechtstreekse beelden worden uitgezonden in Australië, Japan, Brazilië en China.

Op 20 april sluit de inschrijvings-termijn. De voorselectie wordt gemaakt op 20 mei en de definitieve selectie van de deelnemende ploegen is op 10 juni. De ronde van Frankrijk begint dit jaar op 4 juli met een proloog over 5,2 individueel af te leggen kilometers. De volgende dag is er 's morgens een rit in lijn over 88 kilometer en 's middags een ploegentijdrit. Om een tijd neer te zetten dienen zes renners tegelijk over de eindstreep te komen. Geloste renners mogen niet meer dan vijf minuten verliezen op de winnende formatie. De totale lengte van de tour bedraagt 4100 kilometer. Het einde is voorzien op 27 juli.

de van de R.K. S.V. Sithoc: de heer E.Ch. Rojer, de secretaris, de heer D. Curiel en overige bestuursleden en genodigden. Voor de eerste maal treden als bestuursleden van de stichting Frater Andreas op de heren H.S. Weber, H.W.A. Devid, S.R. Wallé, G.C. Snijder, R.L. de Haas M.E. Isenia, allen ex-voorzitters van de R.K. S.V. Sithoc, de heer E.Ch. Rojer, de huidige voorzitter van R.K. S.V. Sithoc en de heren S.S. Coffy, E.P. Curiel stafleden van ENNIA Caribe en de heer L.G. Santine, directeur van ENNIA Caribe.

De ENNIA heeft bij de oprichting het bedrag ad. fls 5.000,- geschonken aan de stichting als werkkapitaal. De stichting heeft ten doel: het zonder winstoogmerk bevorderen van alle taken van sport op het eiland Curaçao voor de jeugd tot en met achttien jaar. Destichting tracht haar doel te verwezenlijken door: a. Het jaarlijks organiseren van een jeugdtoernooi; b. Het jaarlijks ter beschikking stellen van de "Frater Andreas Prijs" voor een jeugdlid van een vereniging of organisatie op het eiland Curaçao en/of aan een jeugd sportleider die zich op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt op sportgebied in het algemeen.

In een paar klassen kampioenen al bekend:

C.M. Bon Aña Tennistoernooi wordt morgenavond met finaleduels afgesloten

WILLEMSTAD — Aanstaande zaterdag 25 januari zullen de finaledwedstrijden van het Central Madeireense Bon Aña Tennistoernooi 1986

MALTA AMSTEL SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad)
09.00-12.00 / 14.00-17.00 uur open voor publiek.

ZATERDAG BASKETBALL
09.00-17.00 uur schooltoernooi MAVO, HAVO en LTS - Sentro Deportivo Korsou.

Curaçaos jeugdkampioenschap tennis opent in carnavalsfeer

WILLEMSTAD — Op zaterdag 1 februari starten de wedstrijden voor de Curaçaoese kampioenschappen tennis voor de jeugd. Ze worden gespeeld op de banen van R.C.C., C.S.C. en Asiento.

Om het geheel een carnavalesk begin te geven zal op vrijdag 31 januari vanaf vijf uur carnavalsmuziek worden gespeeld op de banen van C.S.C. Men rekent op een grote opkomst van de deelnemers, die allen verkleed kunnen komen en in die kledij een aantal trainingspartijtjes gaan slaan. Het geheel zal tot 17.00 uur duren. Dan gaan de maskers af en zal de volgende dag echt worden gestreden om de Curaçaoese titel.

Sokolov neemt een vrije dag

MINSK — Andrej Sokolov heeft donderdag een time-out genomen in de halve finale van het kandidatentoernooi in Minsk. De Russische schaakgrootmeester leidt in de strijd tegen zijn landgenoot Vaganjan met 4,5 tegen 1,5 punt. De volgende partij, de zevende uit de reeks van tien, wordt zaterdag gespeeld.

LOS ANGELES — Jolanda de Rover, winnares van de gouden medaille op de 200 meter rugslag en brons op de 100 meter rugslag tijdens de Olympische Spelen in Los Angeles is door het Nederlands Olympisch Comité uitge-roepen tot beste Olympiër.

De 22-jarige zwemster kreeg daarvoor de "Charles Pahud de Mortanges Trophy", genoemd naar de viervoudige gouden medaille-winnaar in '24, '28 en '32. Hij was ook lid van het I.O.C. van 1946 tot 1964.

PSV wil Hiddink als hoofdtrainer

SIDIEL ABBES — PSV wil Guss Hiddink, de huidige assistent-trainer als opvolger van de naar VVV vertrokken hoofdtrainer Jan Reker. Die principeverklaring heeft het management van de Eindhovense eredivisieclub, Hans Kraay en Kees Ploegsma, in Algerije uitgesproken tegenover Hiddink. De details van de nieuwe overeenkomst worden, volgens Kraay, in Nederland op het gemak ingevuld. "Wij hoeven geen haast te maken. Hiddink heeft bij PSV nog een contract voor een jaar als assistent-trainer. Die overeenkomst moet worden omgezet. Andere clubs hebben echt geen enkele kans Hiddink aan zich te binden. Dat is een onmogelijkheid", aldus Kraay, die vandaag met PSV naar Nederland terugkeert.

Frits Bus wint windsurfwedstrijden op St. Maarten

SINT MAARTEN — Op zondag 12 januari zijn op St. Maarten windsurfwedstrijden gehouden. De weersomstandigheden waren ideaal: veel wind. De wedstrijden werden gezeild op Grand Case. Er was een flinke opkomst: er waren 22 deelnemers, maar in de C-klasse waren slechts twee inschrijvingen.

In de A-klasse ging de strijd voornamelijk tussen Frits Bus en Alfred Koolen, die respectievelijk als eerste en tweede in het dagklassement eindigden. Derde werd Rob Aberson met zijn gigantisch 9 vierkante meter zeil.

In de B-klasse was Robbie Ferron weer de sterkste man: tot tweemaal toe finishte hij ruim voor zijn naaste concurrenten Krijn van de Brug en Zoltan van Heiningen. In de derde manche was de wind afgenomen en waren de omstandigheden gunstiger voor de lichte Gijs Frederiks, die toen als eerste over de eindstreep ging.

Dagklassement B-klasse: 1. Robbie Ferron; 2. Zoltan van Heiningen; 3. Krijn van de Brug en 4. Gijs Frederiks.

Debutant Sylvester Mayers wist heel verdienstelijk een vijfde plaats te behalen.

In de C-klasse bestreden Jeroen Lemlijn en Jasper van Veghel elkaar vol vuur. Jeroen had echter nog steeds een overwicht op de jongere maar veelbelovende Jasper.

WILLEMSTAD — Gedeputeerde van sport Agustin Diaz, heeft een commissie in het leven geroepen die voorbereidingen moet treffen voor een sportleiders-opleiding. Deze opleiding moet de Nederlandse CIOS-opleiding vervangen. Voor informatie kan men contact opnemen met SEDREKO. Op de foto vlnr: Billy Hoogenbergen, Rein Persaud, Hubert Jansen, Agustin Diaz, Glenda Hansen, Betty Inesia, Lipo Elhage en Jo Pinedo.

Bridge

WILLEMSTAD — Dinsdag 21 januari was de laatste dag achter de brigdewedstrijdtafel op de Antillen voor Mevrouw Kooy. Samen met haar partner mevrouw De Paus eindigde zij tijdens de internationale bridgemarkathon in het Curaçao Plaza hotel verrassend hoog.

De Amigoe heeft vernomen dat mevrouw De Paus nu met mevrouw Zwollo verder zal gaan briden.

De uitslagen van de wedstrijden op 21 januari zijn als volgt:

1. Dames Henriquez - Schnitger	67,35%
2. Dames McNamara - Van Henegouwen	64,70%
3. Dames Vonk - Kuipers	62,24%
4. Dames Van Loon - Sluiter	53,40%
5. Dames Brand - Witteman	53,06%
6. Dames Meskers - Breusers	52,38%
7. Dames Kooy - De Paus	51,36%
8. Dames Voskamp - Bustraan	50,68%

De overige acht paren scoorden onder de 50%.

Dinsdagavond in Revista Deportivo:

Bekendmaking van de sportman, en sportvrouw van het jaar 1985

WILLEMSTAD — Dinsdag 28 januari zullen in het sportprogramma Revista Deportivo van Gonzalo Cuales op TeleCuraçao de sportman en -vrouw van het jaar 1985 worden bekend gemaakt.

Een commissie van vijf personen met als voorzitter Geoffrey Goede, vice-president van de Curaçaoese Sport Federatie, heeft de onderstaande nominaties gedaan, welke in alfabetische volgorde zijn vermeld.

Sportman van het jaar:

1. Atwell Belioso (Atletiek)
2. Stanley Francisca (Body Building)
3. Rafael Josefa (Baseball)

Jeugdsportman van het jaar:

1. Steven Coffie (Tennis)
2. Hensley Meulens (Baseball)
3. Hilton Woods (Zwemmen)

Sportvrouw van het jaar:

1. Chelly Ignatio (Paardensport)

2. Yvette Lopes (Schietsen)
3. Yolanda van Rosberg (Tennis)

Jeugdsportvrouw van het jaar:

1. Patricia Dijkhuizen (Tennis)
2. Jacqueline Reiph (Volleybal)

Bestuurslid van het jaar:

1. Stanley Coffie (Voetbal)
2. Anthony Minguel (Atletiek)
3. Eric Ogenia (Volleybal)

Trainer-coach van het jaar:

1. Remolder Djaoen (Voetbal)
2. Robert Ersilia (Softball)
3. Alvin "Joe" Peters (Baseball)

Scheidsrechter van het jaar:

1. Julio Hellburg (Softball)
2. Karel Phelipa (Tennis)
3. Ronny Winklaar (Baseball)

Ploeg van het jaar:

Selectie van de Senior League (tweede plaats bij het wereldkampioenschap in Gary).

Sport in het kort

VOETBAL/EINDHOVEN — Anderlecht en Borussia Monchengladbach staan vast als deelnemers aan het PSV-toernooi, dat twee weken voor de aanvang van de eredivisiecompetitie 1986/1987 wordt gehouden. Het is de bedoeling dat een Zuidamerikaanse topformatie het viertal voetbalteams vol maakt. Het toernooi wordt op 9 en 10 augustus in Eindhoven gehouden.

ZWEMMEN / COLORADO SPRINGS - De Amerikaanse zwemploeg, die deelneemt aan de Speedo-meet in Amersfoort, moet het bij de heren zonder aansprekende namen doen. George Koch, Sam Schwartz, Richard Korhammer, Detroy Dalbey, Jay Varrid en Mark Dean zullen bij het zwempubliek niet aanspreken. Bij de dames wordt de ploeg aangevoerd door Carry Steineiser, olympisch kampioene op de 100 meter vrije slag. Zij wordt vergezeld door Andrea Hayes, Debbie Babashoff, Diane Williams, Laura Walker, Kelley Davies, Susan Johnson en Gail Armstrong.

DAMMEN/DEN HAAG — Vier Nederlandse damsters nemen deel aan het toernooi om het wereldkampioenschap, dat van 1 tot 16 februari in Cannes wordt gehouden: nationaal kampioene Petra Polman, Barbara Graas, Leun Otten en Karen van Lith. Ook de Sovjet Unie heeft vier afgvaardigden, onder wie titelverdigster Elena Altajoel. In de Zuidfranse stad doen vijftien damsters mee.

VOETBAL / LONDEN — De nieuwelingen Peter Beardsley (Newcastle), Stewart Robson (Arsenal) en Steve Hodge (Aston Villa) vervangen de geblesseerde Bryan Robson, Paul Bracewell en Trevor Francis in de selectie van het Engels voetbalelftal voor het vriendschappelijke duel tegen Egypte. Voor Engeland, onder leiding van coach Bobby Robson, is de wedstrijd tegen Egypte (29 januari in Cairo) de eerste in de reeks oefeninterlands voor de wereldtitelstrijd in Mexico.

TENNIS / LONDEN — Geheel volgens de verwachting werd Ivan Lendl maandag in Londen

door een jury bestaande uit oudkampioenen uitgeroepen tot wereldkampioen tennis 1985. De Tsjech won zondag het Masters-toernooi in New York. Lendl volgde de Amerikaan John McEnroe op.

BOKSEN / SCHIEDAM — Boksers Jan Lefeber verdedigt 24 februari in de Schiedamse Magriethal zijn Benelux-titel in het middengewicht. Hij doet dat tegen de Belg Claudio Bosio in een gevecht over tien ronden. Verder wordt in Schiedam gebokst tussen de Limburger John van Elteren en de Belg Ferdy Decaestecker voor de halve finales van de strijd om het Benelux-kampioenschap superwelergewicht. Ook zullen Reforx Kortram, Gerrie Sloof, Kid Taylor en Jimmy Bartes in actie komen.

ATLETIEK / HOUSTON — Paul Cummings heeft de marathon van Houston gewonnen. De Amerikaan versloeg de Canadees David Edge. Hij had daar een eindspurt voor nodig. Cummings legde de marathon af in 2.11.31, acht seconden sneller dan Edge. Jerry Kiernan (Ierland) werd derde in 2.12.44. Bij de dames zegevierde de Britse van Franse origine Veronique Marot in 2.31.33, voor Francie Larrieu-Smith (Vet, 2.33.36) en Bento Mo (Noo, 2.33.39).

BADMINTON / KIRYU — De Nederlandse badmintonster Erica van Dijk heeft maandag bij een internationaal toernooi in de Japanse stad Kiryu de tweede ronde bereikt. In de eerste schifting versloeg zij de Canadese Joanne Falardeau met 11-6 en 11-4.

WIELRENNEN / SINT MICHIËLSTEGESTEL — De wielervedridtr van Sint Michiëlstegel, bedoeld als revanche voor het wereldkampioenschap, is ook toegankelijk voor recreanten, liefhebbers, veteranen en junioren-nieuwelingen. Deze groepen zullen ruim voor de wedstrijd van amateurs en profs aan de start verschijnen. De revanche voor het wereldkampioenschap, komend weekeinde in Lembeek (België), is 16 februari.

ALGEMEEN / NEW YORK — Zeven sporters en een sportster zijn kandidaat gesteld voor de internationale trofee Jesse Owens 1985. Deze prijs, in 1984 voor viervoudig olympisch kampioen Carl Lewis, wordt eind januari in New York uitgereikt.

De kandidaten zijn: atlete Petra Felke (DDR), de atleten Said Aouita (Marokko), Sergei Boebka (Sovjet Unie) en Steve Cram (Eng), zwemmers Matti Biondi (Vst) en Michael Gross (BRD), turner Joeri Korolev (Sov) en judoka Yashuhiro Yamashita (Jap).

DE GROEP «UNA / Butterflies are Free» kroont morgen tussen zes en acht uur haar carnavalskoningin op de campus van de universiteit. Tevens is zondag 26 januari de laatste dag om de maat voor de kostuum te gaan nemen en alle leden worden verzocht om de afrekening van hun feest-activiteiten uiterlijk a.s. dinsdag te regelen.

«RAYONAN DI SOLO» heeft morgenmiddag een huldiging voor haar carnavalskoningin en tevens van Curaçao, Tania Marcha. Daar zal zij haar kroon overdragen aan de tweede van de groep, Lumenia Carlo. Alle kinderen worden verzocht om half drie op het Coromoto College aanwezig te zijn en natuurlijk

dragen zij de mooie T-shirt van Tania.

HET RADIOSTATION Z-86 organiseert a.s. zondag in samenwerking met het carnavalscomité een fietstocht die in Otrobanda begint en via Santa Maria langs Seaquarium loopt en op Otrobanda eindigt. Men kan zich inschrijven bij Z-86 en ook bij «Hot Wheels Miranda» op Salina. De inschrijvingskosten bedragen f. 7,50 per persoon.

DE RAAD VAN Groepen organiseert in samenwerking met het carnavalscomité op vrijdagavond 7 februari een carnavalsdefilé in het SDK. Die avond zullen vier van onze beste muziekgroepen optreden, terwijl alle groepen zowel groot als klein.

een delegatie van ongeveer twintig personen, sturen om het publiek iets van hun groep te tonen. Het is n.l. in de praktijk gebleken dat de mensen gedurende de optocht een bepaald gedeelte van een groep niet goed hebben gezien, doordat de groep te vlug voorbij hen trok en ook wegens andere redenen. In het stadion kan men in een rustige sfeer b.v. de pralwagens en enkele mooie kostuums zien, zodat men van tevoren weet, wat er op zondag 9 februari te verwachten is.

OVER DE OFFICIELE lijst van finalisten van de tumbafestival voor vanavond is een probleem ontstaan, doordat een ochtendblad een verkeerde lijst gepubliceerd heeft, waarop 36 namen voorkwamen, terwijl de officiële lijst het maar over 32 zangers heeft. Dit was aanleiding voor grote ontevredenheid van de kant van de zanger van de groep Eénica, Nildo Martis, die zijn naam in de krant (niet in de Amigoe) zag en later te horen kreeg dat hij niet was geselecteerd.

GISTERAVOND WAREN WIJ te gast bij Hotel Las Palmas, waar wij onder meer met de buitenlandse journalisten kennis konden maken. Zij zijn ontzettend benieuwd hoe ons tumbafestival verloopt. Wij denken dat zij na vanavond volgend jaar zeker zullen terugkomen.

VANAVOND KRIJGEN WIJ een nieuwe tumbakoning,

misschien een koningin. De Vereniging van musici heeft namelijk twee kronen gemaakt, een voor een heer en de andere voor een dame.

ALLE MUZIEKGROEPEN KUNNEN vandaag een warm-up spelen. Volgens onze «wis-kundige» berekening zal het festival zeker tegen half drie eindigen. Een wat erg laat uur.

WIJ WENSEN ALLE componisten, zangers en muziekgroepen het beste toe en hopen ten eerste dat iedereen de beslissing van de jury zal eerbiedigen. Onze grote favoriet is Efraim Gumbs met zijn «Ta nos ta fanatiko». Wij zullen zien.

DE LAATSTE ZEVEN deelnemers aan het jeugd-tumbafestival zijn:

ANALISA REGALES
14 jaar
«Tok, tok, tok»

MARILOU MACARIA
14 jaar
«Yabi ta habri»

SONAIDA BITO
14 jaar
«Eeh, piska kora»

CAMERON FILE
15 jaar
«Mi ta zwip zwip bai dilanti»

CARESSE PIETERELLA
13 jaar
«Bati maishi, bati»

RUBEN MARTHA
9 jaar
«Kakalaka djumbalaka»

FASLA ENGELHARDT
15 jaar
«Gungu dambala»

Na probleem-gevallen in Engeland

Het anti-depressie middel Merital van de markt gehaald

WILLEMSTAD — Het anti-depressie middel Merital dat ook op Curaçao verkrijgbaar is, werd deze week wereldwijd van de markt gehaald wegens ernstige bijwerkingen. In Engeland heeft dit geneesmiddel in enkele gevallen geleid tot beschadiging van rode bloedlichaampjes.

Het middel Merital, van het Westduitse Farmaceutische concern Hoechst, is al tien jaar wereldwijd op de markt verkrijgbaar voor de behandeling van depressies. De fabrikant produceert naast Merital (dat overigens ook onder de naam Alival wordt verkocht - red) eveneens het anti-depressie middel Payton. Dat beide middelen als zeldzame bijwerking beschadiging van de rode bloedlichaampjes (die zorgen voor zuurstoftransport van de longen naar het weefsel en transport van afvalstoffen in omgekeerde richting) kan hebben, is volgens Hoechst al enige tijd bekend. Dat wordt ook in de bijsluiter vermeld. In Engeland hebben zich nu echter binnen een week verschillende gevallen voorgedaan. Dat is, aldus de fabrikant, nog nooit eerder gebeurd.

Uit voorzorg echter, heeft Hoechst vrijwillig besloten het medicijn voorlopig voor een verder onderzoek naar de oorzaak van de tot nu toe onvermoede bijwerking, van de markt te halen, die informatie kwam gisteravond laat bij importeur Curaçao Pharmacal Company binnen. Daar werd vanmorgen vroeg alles in het werk gesteld om de apothekers en de artsen middels telefoontjes en brieven in te lichten, aldus meldde directeur Henk Beaujon desgevraagd aan de Amigoe.

WILLEMSTAD — In aanwezigheid van gedeputeerde van Onderwijs en Cultuur ing Angel Salsbach werden de certificaten uitgereikt aan de deelnemers van de laatste cursus «ortografia» van het papiamentu. Op de foto vlnr: Billy Hoogenbergen, gedeputeerde Salsbach, Suze Giskus, Rignald Christina, Sidney Joubert, Martha Dijkhof en Jenny Fraai.

«Merital wordt hier al gedurende enkele jaren geïmporteerd en wij hebben nooit problemen gehad», aldus Beaujon die echter niet aan de oproep van de fabrikant voorbij wil gaan. Hij benadrukte meerdere malen dat het gebeuren in Engeland niet betekent dat bij iedere patiënt die het middel geslikt heeft, of het nog steeds gebruikt, ook beschadiging van de rode bloedlichaampjes kan ontstaan. «Er is geen reden tot paniek», aldus Beaujon. Alle artsen zullen schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de beslissing. Het is aan hen om de betrokken patiënten te benaderen en op een ander

anti-depressie middel over te gaan.

Merital, dat op Curaçao in verpakkingen van 50 en 25 milligram verkrijgbaar was, werd hier niet op grote schaal verkocht: in de tweede helft van 1985 werden er in totaal 45 pakjes van 50 milligram verkocht, terwijl er 60 pakjes van 25 milligram over de toonbank gingen. De apothekers, die vanmorgen vast telefonisch op de hoogte werden gesteld, moeten de voorraad terugsturen naar Curaçao Pharmacal Company die in een later stadium van de Duitse fabrikant zal horen wat er met die voorraad moet gebeuren.

Minister Navarro tijdens rede:

Controle, belastingverhoging en efficiënte inning volgen

WILLEMSTAD — De Centrale regering heeft nog geen beslissing genomen inzake de aanbevelingen van de IDW, omdat voordien gesprekken met de eilandgebieden en overheids-vakbonden moeten plaats vinden. Dit deelde minister Leslie Navarro van Financiën gisteravond tijdens een via radio en tv uitgezonden redevoering mee. «Het is mijn vaste voornemen in 1988 een sluitende begroting te bewerkstelligen», aldus Navarro, die melding maakte van onder meer verhoging van de indirecte belastingen, verbetering van de efficiëntie bij de belastingendiensten, de inning van «geld op straat» en een stricte kredietbewaking.

Wat de voorstellen van de IDW betreft, tot verlaging van het personeelsbestand bij de overheid en de verlaging van de ambtenaren- salarissen, wilde Navarro duidelijk niets los laten. De bewindsman noemde wel de instelling van een controle-rend geneesheer, een personeels-beoordelings-systeem, evenals de mogelijkheid

ambtenaren op 55-jarige leeftijd vervroegd pensioen te geven, evenals een «efficiënte en moderne» wachtdienstregeling.

De minister van Financiën is zich er kennelijk van bewust dat vele door de overheid aangekondigde voornemens niet nieuw zijn. Dat er in het verleden evenwel weinig van die plannen terecht gekomen is, ligt, aldus Navarro, ondermeer aan het feit dat ondermeer de controle en follow-up te wensen over lieten. Het zal, zo zegde hij toe, deze keer anders gaan: automatisering van de dienst in-voer- en accijnzen, af-ronding van de automatisering van de Inspectie der belastingen, zullen volgen. Daarnaast, zo zei Navarro, zal een deskundige speciaal belast worden met de controle op de follow-up, terwijl er bij alle diensten en departementen van de overheid één met het krediet bewakings-systeem zal worden ingesteld. Het bijhouden van de jaarrekeningen werd ook door Navarro genoemd.

Tijdens zijn nationale rede ging de minister summier in de financieel-economische problematiek waarmee de overheid ge-

confronteerd wordt en het voornemen het tekort van 50 miljoen gulden op de begroting weg te werken. De streefdatum van 1 februari de crisisheffing af te schaffen, werd eveneens door de bewindsman genoemd. Volgens de minister heeft deze maatregel immers niet het beoogde effect gehad en had het waarschijnlijk met enige tijd verlengd moeten worden, om dat effect te bereiken. «De maatregel is niet toereikend gebleken en zal daarom per 1 februari afgeschaft worden», aldus minister Leslie Navarro gisteravond via de lokale radiostations en de tv.

Groente- productie gestagneerd door overvloed aan regen

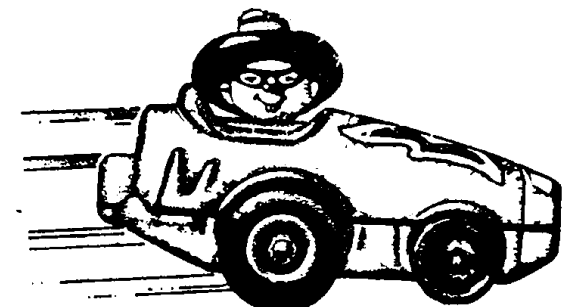
WILLEMSTAD — Door de zeer overvloedige regenval van de afgelopen drie maanden is de lokale productie van groenten ver beneden peil gebleven. Niet alleen het overtollige water, maar ook schimmels en rupsen hebben hiertoe een steentje bijgedragen. Het perspectief voor de komende maanden is echter hoopgevend, daar de regenval de grondwater situatie heeft verbeterd, hebben de putten meer water en is ook de waterkwaliteit verbeterd. Maandelijks verzamelt de Dienst Landbouw, Veeteelt en Visserij (LTV) gegevens van de met verschillende gewassen aangeplante arealen, bij de grootste landbouw- bedrijven van Curaçao. Deze bedrijven nemen 80 procent van de totale groenteproduktie voor hun rekening. Met behulp van deze gegevens berekent de dienst Landbouw, Veeteelt en Visserij maandelijks een prognose voor de lokale groenteproduktie. Aan de hand van deze prognose reguleert het Departement van Economische Zaken de import van de beschermde groentegewassen. Bij de dienst staan 300 landbouwers ingeschreven, waarvan er 250 Curaçaöenaars zijn. De andere landbouwers zijn Portugezen, Chinezen, Venezolanen en Europese Nederlanders. En een landbouwer is afkomstig uit Afrika.

Ze zijn er weer!

Fast Macs, de snelle autootjes waar jong en oud om hebben gevraagd. Er kan weer geraced worden.

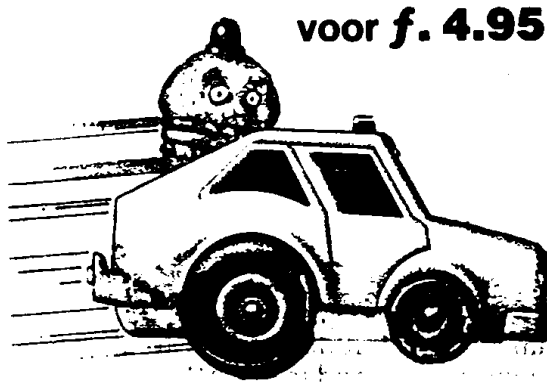
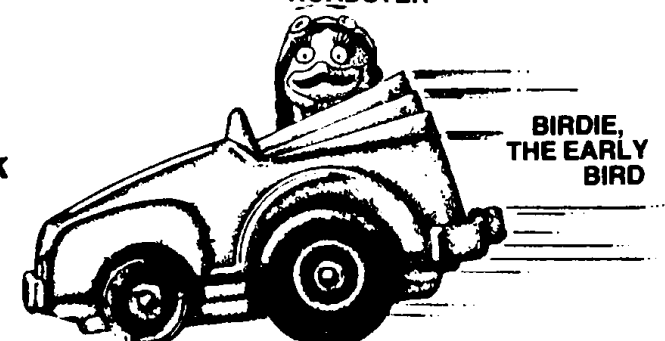
Fast Mac Happy Meal

bestaande uit: 1 Hamburger
1 Regular Fries
1 Regular Soft Drink
voor f. 4.70

Fast Mac Happy Meal

bestaande uit: 1 Cheeseburger
1 Regular Fries
1 Regular Soft Drink
voor f. 4.95

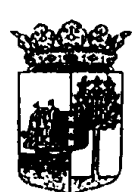
BIG MAC SQUAD CAR

RONALD M° DONALD RUN ABOUT

Verzamel ze alle 4.

BEKENDMAKING De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao, Plaatselijk Hoofd van Politie, MAAKT BEKEND:

dat bij deze op grond van de «Wegenverkeersverordening Curaçao» en de «Eilandsverordening Bevordering Openbare Orde en Bescherming Gemeenschap» ontheffing / vergunning wordt verleend aan geïnteresseerden voor het plaatsen op de openbare weg alhier van objecten zoals stellages, trailers, voertuigen en andere voorwerpen, dienende als uitkijkposten langs de routes van de respectievelijk op 2, 9 en 11 februari 1986 te houden carnavalsoptochten.

Bovenbedoelde ontheffing / vergunning wordt verleend onder de volgende voorwaarden:

- de stellages, trailers, voertuigen en andere voorwerpen mogen niet op de openbare weg worden geplaatst vóór 29 januari 1986 omstreeks 10.00 uur en dienen uiterlijk 18 februari 1986 daaraanvolgend opgeruimd te zijn;
- deze ontheffing / vergunning, behoudens voor de plaatsing van stoelen en/of banken e.d. is niet geldig voor de navolgende openbare wegen:
 - het gedeelte van de middenberm van de Van Eyck van Voorthuyzenweg gelegen tussen de Pater Euwensweg en de naamloze verbindingsweg lopende achter het Recreation Park naar de Roodeweg;
 - de Breedestraat (O.) vanaf het Landskantoort tot aan het Plaza Brion;
 - het gedeelte van de Roodeweg gelegen tussen de Kortijnweg en de Sint Thomasweg;
 - Breedestraat (P.);
 - Pietermaai (breed);
 - Theaterstraat;
 - de Ruyterkade (tussen Theaterstraat en Cornelis Berghplein);
 - Chumaceirokade;
 - Concordiastraat;
 - Penstraat m.u.v. de openliggende terreinen;
 - De openbare wegen of gedeelten daarvan die door de Politie als niet geschikt worden geacht voor het hebben van bovenbedoelde objecten.
- het is in geen geval toegestaan om stellages, trailer, voertuigen en andere voorwerpen te plaatsen:
 - Op of nabij kruisingen, zodanig dat het uitzicht voor het rijdend verkeer wordt belemmerd;
 - op een afstand van minder dan 2 meter van de rijbaanrand ter plaatse (dus zeker niet op smalle trottoirs of voetpaden);
 - op de middenberm tussen twee rijbanen, behoudens voor de plaatsing van stoelen en/of banken en dergelijke;
 - Daar waar het onmiddellijk uitzicht vanuit woonhuizen en/of gebouwen ter plaatse in ernstige mate wordt belemmerd.

Ten aanzien van stellages, trailers, voertuigen en andere voorwerpen gelden de volgende vereisten:

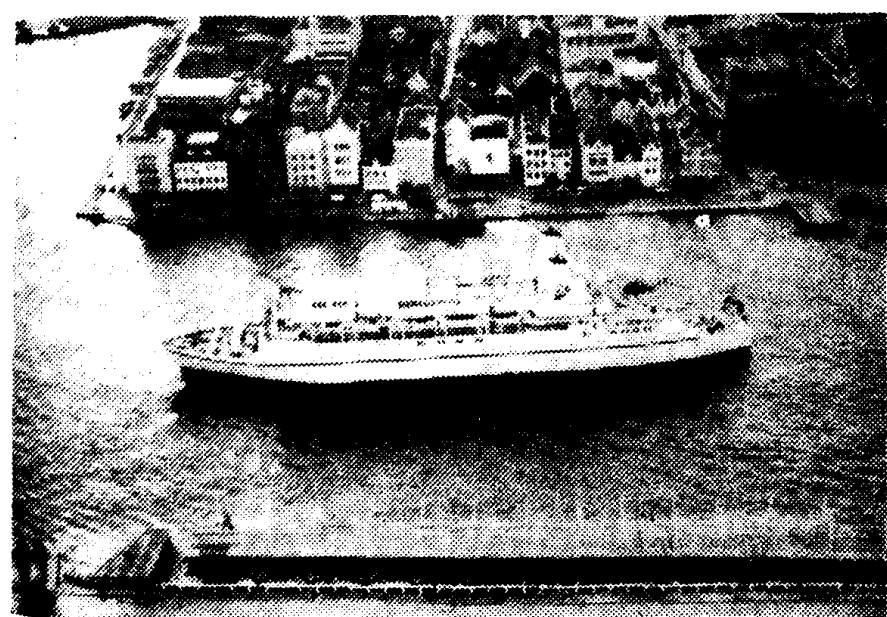
- deze voorwerpen dienen van een degelijke constructie te zijn en niet langer dan 12 meter;
- Deze voorwerpen mogen voor het stadsbeeld geen ontsierend karakter hebben;
- Deze voorwerpen mogen bij duisternis niet over de weg worden vervoerd of verplaatst;
- op of in de directe nabijheid van bovenbedoelde objecten mogen geen explosieve of brandgevaarlijke stoffen / voorwerpen (o.a. kerosine - gascylinders etc.) aanwezig zijn;
- deze voorwerpen mogen niet met kettingen of anderszins aan gouvernementen- of andersmans eigendom worden vastgehecht en mogen geen gevaarlijk uitstekende delen hebben.

Een uitzondering op de bovenvermelde datum voor plaatsing van bovenbedoelde objecten zal worden gemaakt voor de lokale radiostations en bepaalde plaatselijke grote hotels die, na daartoe een verzoek te hebben ingediend, in het bezit zijn gesteld van een bouwvergunning en/of een vergunning tot het plaatsen van voorwerpen op of aan de openbare weg ingevolge artikel 10 van de «Eilandsverordening Bevordering Openbare Orde en Bescherming Gemeenschap». Bovenbedoelde hotels en radiostations mogen de als uitkijkposten dienende objecten evenwel niet vóór 24 januari 1986 plaatsen.

De eigenaar of beheerder van een stellage, trailer, voertuig of enig ander voorwerp is gehouden de aanvragingen door de Politie in het belang van de openbare orde en in het belang van de veiligheid en vrijheid van het verkeer op de weg en van de veiligheid van personen en goederen gegeven, onmiddellijk op te volgen.

Zij die in strijd handelen met de voorwaarden van de ontheffing / vergunning, worden geacht zonder ontheffing / vergunning te hebben gehandeld, hetgeen tot gevolg kan hebben dat door de Politie het object op kosten en risico van de eigenaar of beheerder wordt afgebroken en verwijderd onder aanzegging van een proces-verbaal.

Willemstad, 23 januari 1986.
De Gezaghebber voornoemd,
R.A. CASSERES.

El Salvador Bezuinigingen en devaluatie

SANSALVADOR—De president van El Salvador, José Napoleón Duarte, heeft woensdag een streng bezuinigings-programma aangekondigd en de nationale munteenheid, de colon, met onmiddellijke ingang gedevalueerd. Duarte noemde de maatregelen noodzakelijk om de door de burgeroorlog aangetaste economie "weer op de been te krijgen". Hij voegde eraan toe dat de regering, nadat ze politiek en militair het initiatief van het linkse verzet had overgenomen, "nu ook economisch het voortouw zal nemen".

De president kondigde aan dat voortaan een wisselkoers zal worden gehanteerd waarbij een Amerikaanse dollar vijf colon waard is. Het bezuinigings-programma voorziet onder andere in een verhoging van de benzineprijs met vijftig procent en van buskaartjes met twintig procent. Ook bestrijdings- middelen en meststoffen, zeer belangrijke producten in een land dat voornamelijk afhankelijk is van de landbouw, worden duurder. Verder zal de import van auto's en een aantal andere "niet-essentiële" producten aan banden worden gelegd.

Tegelijkertijd maakte Duarte echter bekend dat het minimumloon met ongeveer 15% zal worden verhoogd. Ook de salarissen van het overheids- personeel zullen worden opgetrokken. Bovendien worden de prijzen voor een aantal belangrijke levensmiddelen bevroren.

Ondanks deze laatste "verzachtende maatregelen" kan Duarte forse kritiek op dit hele programma verwachten. In regerings- kringen werd gewaarschuwd dat het doorvoeren van de door de Verenigde Staten gesteunde economische plannen dreigt uit te lopen op een belangrijke politieke test. Een van de regerings- medewerkers noemde het bezuinigings- programma "net zo streng als een aanpassings- programma van het Internationale Monetair Fonds (IMF), maar dan zonder het fonds".

Vaticaan heeft vaandel Mexico

VATICANSTAD — Het Vaticaan zit ermee: 39 Mexicaanse organisaties hebben volgens het persbureau KNA de teruggeveest van een stuk "pre-Spaans cultuur-goed", een onoverwonnen vaandel van de laatste Aztekenkoning Cuauhtemoc.

De directeur van de Vaticaanse musea, professor Pietrangeli, zegt: "Wij hebben geen Aztekenvaandel in ons bezit. Hadden we het wel, dan zou het zijn tentoongesteld op onze ethnografische afdeling, en zij is voor iedere bezoeker toegankelijk." De Mexicanen willen nu de Unesco in de arm nemen.

Voor de Mexicanen is het 'onoverwonnen vaandel' een herinnering aan het laatste militaire succes van hun voorvaders, die in 1521 achter dit vaandel optrokken tegen de Spaanse veroveraars. Een gebeurtenis die de geschiedenis van Spanje inging als 'de nacht van treurnis'.

Haar vindt
U in de

Amigoe

Miss Piggy
(uit The Muppets)

U TREFT HET MEI
ZO'N KRANT!

SPECIALE CARNAVALSOFFERTE

„Onan”: lichtgenerators van 1000 - 5000 Watt tegen zeer speciale prijs vanaf f. 20,-

Radio's: fluorescent en ballast vanaf f. 20,-

Lampen: fluorescent en ballast vanaf f. 20,-

Speakers, amplifiers, stekkers, etc. - Kortom alles voor Carnaval.

Kom langs, we staan bekend om onze goede service.

Trappenberg Trading Co.
Centro Comercial Antilla - Tel.: 70587

EILANDGEBIED CURACAO

VETERINAIRE DIENST

De Veterinaire Dienst maakt hierbij bekend dat ook in 1986 de mogelijkheid bestaat om ongewenste honden en katten kosteloos thuis op te halen. Voor verdere informatie: telefoon 614000.

Afd. P.R.

Het Hoofd van de Veterinaire Dienst,
M.R. Bracelly, dierenarts.

Het Cola Debot-symposium is begonnen

"Kangreu di Ulanda di:

despues di mi morto mi bunitesa..."

«I COULD NOT have wished for a more appropriate occasion to deliver my maiden address as Minister of Education and Culture of the Netherlands Antilles than this important symposium dedicated to one of our most distinguished writers». Zo begon de kersverse minister van Onderwijs, Linda Badojo-Richardson haar toespraak waarmee zij het Debot-symposium woensdag 22 januari in de aula van de UNA opende.

In haar toespraak benadrukte zij, zoals gisteren al even in de Amigoe werd aangegeven, o.a. het belang van de studie van literatuur en cultuur als belangrijke weg om zichzelf te begrijpen, als middel om de eigen identiteit te ontdekken. Vandaar ook dat ze erg blij was met de aanwezigheid van de Surinaamse auteur Albert Helman die door zijn aanwezigheid en door zijn komende lezing de Caribische dimensie van Debot en zijn werk kan en zal illustreren.

Voor Badojo-Richardson spraken Carel de Haseth namens de UNA en Ro de Palm voor het CCC enkele woorden. UNA, CCC zijn immers samen met het ILA verantwoordelijk voor de organisatie van het symposium. De Haseth reikte de eerste exemplaren uit van de UNA-uitgave "Catalogus van werken van en over Cola Debot 1918-1985", samengesteld door Maritza Eustatia, bibliothecaresse van de UNA. De tweede spreker, Ro de Palm, schetste in zijn toespraak de korte geschiedenis van het Debot-symposium. Het idee daarvoor is afkomstig van Wim Bennebroek Gravenhorst en het kreeg verder vorm in de burelen van Sticusa; die organisatie heeft waardevolle financiële steun verleend om het symposium mogelijk te maken. De Palm benadrukte de rol van "de sociaal-bewogen mens Cola Debot op algemeen cultureel gebied voor Curaçao" en het cultuur- pionierschap van Debot, daarbij verwees hij naar de inleiding van Eustatia bij haar "Catalogus van werken". De Palm kon tegelijkertijd iets toevoegen aan die bibliografie, hij kon gouverneur Römer één van de eerste exemplaren overhandigen van nog een bibliografie, een uitgave van Sticusa "Literatuur- overzicht mr. Nicolaas (Cola) Debot", net van de pers hierheen gebracht door Sticusa- vertegenwoordiger Van Bueren.

Bibliografie
Aan de binnenkant van de achteromslag van de UNA-catalogus staat, als een soort motto, de Antilliaanse zegswijze afgedrukt die boven dit artikelje staat. Symposium, bibliografieën, Verzamelde Werken, dat zijn de facetten waarin de schoonheid van de Kangreu di Ulanda Debot zich toont.

In de uitgave is de toespraak opgenomen die UNARECTOR Alex Reinders uitsprak als eerste lezing in de Cola Debot- voordrachten- cyclus. De "Verantwoording" en de schets "Cola Debot als cultuur- pionier" zijn van de hand van Maritza Eustatia. Verder zijn er foto's opgeno-

men en enkele "Getuigenissen van weleer", zoals de eerste ledenlijst van het CCC.

In de schets wil de schrijfster duidelijk laten zien dat Debot niet "de eerste en de enige is geweest die oog heeft gehad voor de cultuurverzorging op Curaçao", maar wel dat zijn streven vooral het "planmatig bevorderen van het culturele leven" betrof. Ook wordt duidelijk gemaakt dat een en ander in een betrekkelijk korte (en stormachtige) periode plaats heeft gevonden. In korte tijd na elkaar werden bijv. het CCC, de Filmliga en de Wetenschappelijke Bibliotheek geboren.

De catalogus geeft een per jaar gerangschikt overzicht van werken van en over Debot (1918 t/m 1985) die in de bibliotheken van de Nederlandse Antillen aanwezig zijn. Zo'n overzicht heeft voordelen. Op zo'n manier wordt de ontwikkeling, vooral van de receptie van de schrijver, duidelijk en wat samenhoort staat bij elkaar: boek en reacties bijv. Aan de andere kant is een opsplitsing van primaire en secundaire literatuur sneller te overzien. Ook een stringente alfabetisering bevordert de overzichtelijkheid. Nu de catalogus echter nog niet zo dik is, tellen deze nadelen nog niet zo zwaar. Het is een goede zaak dat de bibliografie verschenen is, er moet heel wat stoffig werk aan ten grondslag liggen. Tezamen met het literatuur- overzicht van Sticusa, waarin wel bovengenoemde opsplitsing te zien is, maar waarin een aantal Antilliaanse artikelen niet opgenomen is, is er genoeg stof voor de Debot-spreurder.

Het is te hopen dat een volgende druk, waarin beide nu verschenen uitgaven misschien wel geïntegreerd kunnen worden, snel zal moeten verschijnen. Dat zou een teken zijn van een groeiende Debot- literatuur en tegelijkertijd bestaat dan de mogelijkheid enkele schoonheidsfoutjes te verbeteren. Het maken van een bibliografie moet trouwens een tragisch en verblijdend werk tegelijk zijn. Zo'n overzicht is nog niet af of de volgende artikelen over het behandelde onderwerp verschijnen alweer. Ook die tegenstelling zou Debot zelf niet willen verzoenen.

Debot en de Nederlandse literatuur.

Na opening en langdurige versnapering ging het echte symposium van start met een lezing van J.J. Oversteegen over de plaats van Debot in de Nederlandse literatuur. Hij werd ingeleid door Frank Martinus die Oversteegen typeerde als een "naar buiten gericht man" en daarom precies geschikt voor een symposium over zo'n nomadisch mens als Debot. Een leuke bijkomstigheid is natuurlijk ook dat Oversteegen werkt aan een Debot- biografie. Oversteegen liet merken dat hij al heel wat snuffelwerk achter de rug had. Door zijn kennis van dagboeken en brieven kon hij verhelderende details geven. Zijn lezing was bijzonder boeiend, vooral door de afwisseling van grote lijn en detaillering.

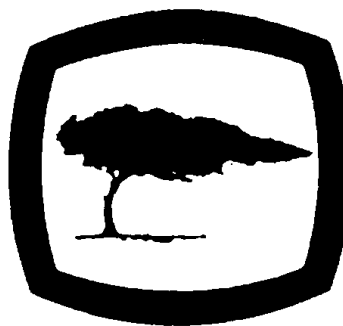
Hij schetste Debot als een auteur voor wie levens- beschouwing en literatuur- opvatting zeer nauw verbonden waren. Zo nauw dat hij eigenlijk een beetje een vreemdeling was in de Nederlandse literaire bijt. Debot was overal en nergens thuis, benadrukte Oversteegen en daarom hoorde hij misschien wel bij de Nederlandse literatuur, juist omdat hij er buiten stond. Deze paradox zag Oversteegen als essentieel voor de verhouding tussen Debot en de Nederlandse literatuur.

De pogingen van Debot om tegenstellingen te vangen binnen de literaire vormen en zijn theoretische toelichtingen daarop zoals bijv. in het artikel "Tegenstellingen", waarin Debot zijn romantisch- rationalistisch (later realistisch) programma verwoordt, zijn waarschijnlijk over de hoofden van zijn tijdgenoten (en velen later) heen gegaan. Debot wilde iets eigens, dus iets nieuws zeggen waarvoor nog geen terminologie aanwezig was. Daardoor is hij vaak misverstaan, vond Oversteegen, behalve misschien door de schrijver Pierre Dubois. Ook de niet-Franse (Antilliaanse?) variant van het existentialisme waaraan de hoop niet ontbrak (er is geen wanhoop zonder hoop) moet voor veel tijdgenoten te nieuw zijn geweest; net zoals de rol van de metafysica, voor Debot vanzelfsprekend, door hen niet als zodanig gezien werd. Oversteegen wilde laten zien, dat juist het niet willen opheffen van tegenstellingen essentieel was met daaraan gekoppeld het vinden van de literaire vorm waarbinnen de twee- eenheid getranscendeerd kon worden. Zeer illustratief daarbij waren de diverse laatste zinnen uit verschillende prozastukken en de rol die het maanlicht speelt in veel van de poëzie van Debot. Ik kan niet nalaten hier het laatste kwatrijn te citeren van het gedicht "Witte Bloesems".

«Blijken van liefde worden uitgewisseld, ofschoon wij zwijgen in het licht der maan, omdat met woordengalm slechts wordt bedisseld de eenzaamheid van ons bewolkt bestaan.»

Oversteegen zei tijdens zijn lezing natuurlijk nog veel meer, o.a. over de interessante relatie die tussen Debot en Céline bestond. Wie dat allemaal wil weten, zal de Symposium- bundel moeten afwachten die Uitgeverij Kolibri zal uitbrengen. Maar ik wil iedereen aanraden om niet zo lang te wachten. De lezingen van Alette Beaujon en Frank Martinus zijn nu helaas al weer verleden tijd. Maar vandaag, morgen en zondag zijn er nog genoeg interessante opmerkingen te horen in de aula aan de Jan Noorduynweg. Vanmiddag staat de poëzie van Debot centraal en vanavond «Bewolkt Bestaan», terwijl morgen Debot biografisch uitgediept zal worden, o.a. door eerder genoemde Albert Helman. Schroom niet, lezers, maak er eens een cultureel weekinde van.

KLAAS DE GROOT

KOMBINASHON

Nûmber:

Direkshon:

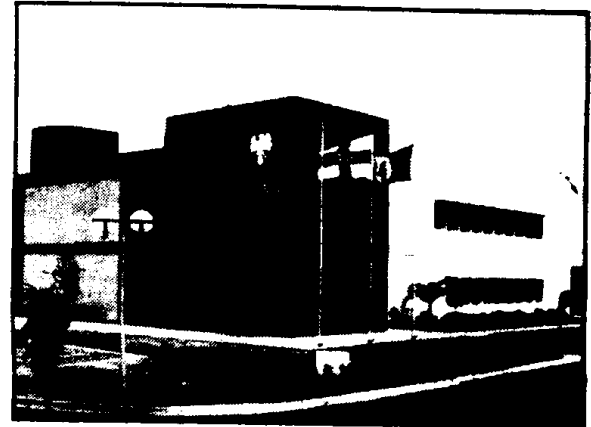
Fecha: **26 yanüari 1986**

Letters of credit Quickly... and efficiently

With 5,000 branches in 80 countries, Barclays Bank is in a unique position to give you the best service with letters of credit, sight drafts and other foreign exchange transactions. We're fast and efficient whether it's Hong Kong or Japan, New York or Amsterdam, Barbados or St. Kitts.

Come see us in our new building where parking is no problem and banking becomes a pleasure. All our people are ready to serve you... quickly and efficiently.

SCHOTTEGATWEG OOST 44
P.O. Box 419 Telephone 74311

BARCLAYS

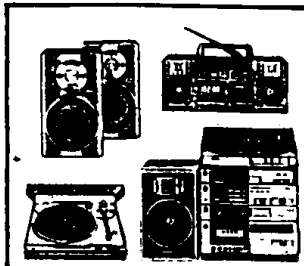
AANBIEDING

**40%
KORTING**
op TV's, videorecorders, Technics stereo apparatuur

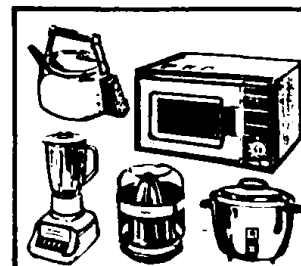
National

National

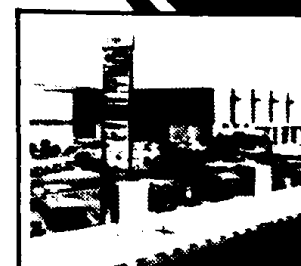
Technics

Kom eens kijken en luisteren naar onze Technics tuners, amplifiers, cassette recorders, speakers etc. etc. Fantastische geluidswaarde, ultramoderne vormgeving.

Keuken apparaten

In onze moderne ingerichte "keukenhoek" vindt U alle moderne keukenapparaten zoals mixers, blenders, juicers, Rice cookers etc. etc.

Nieuwe showroom

Komt U gauw eens langs bij onze geheel nieuwe showroom aan de Emancipatie Blvd., waar parkeren geen probleem geeft en de bus voor de deur stopt. U kunt er op uw gemak prettig winkelen.

Emancipatie boulevard — Winkelcentrum Colon

ELGA

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8800

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingsdagen voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur
(openingsdagen voor lezers)
(openingsdagen voor lezers)
maandag t/m vrijdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag
aangelegende stukken 15.45 uur; gewone
stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kawaris: donderdagavond 19.30 uur - Hotel
Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag -
Buitencentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING:
08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten ge-
opend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging
hiervan gelieve contact op te nemen met de
heer Rudy Bedacht, Noord Nibboko 194.

CARNAVAL: vernieuwing carnavals- konin-
gen, prins en pancho - Jeugdhuis Jong Bo-
naire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
uur.
Ladovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven
aan mevr. A. Wong-Loi-Sing, Kaya
Cacique 4.

Cedial-directeur hoofd Kerk in Nood

ROME / KOENINGSTEIN —
Wegens de benoeming van mgr.
Henri Lemaire tot pro-nuntius te
Kopenhagen en de daardoor ont-
stane vacature in „Kerk in nood/
Oostpriesterhulp”, heeft kardinaal
Oddi, prefect van de congrega-
tie voor de Clerus, pater Roger
Vekemans tot president-ad-inte-
rim van deze organisatie be-
noemd.
Pater Vekemans S.J., doctor in
filosofie en licentiaat in theologie,
in 1921 geboren te Brussel, is di-
recteur van het Studie-centrum
voor ontwikkeling en integratie
van Latijns-Amerika (cedial) te
Bogota (Colombia).

Prijzen rijzen de pan uit

Boliviaans kabinet dient ontslag in

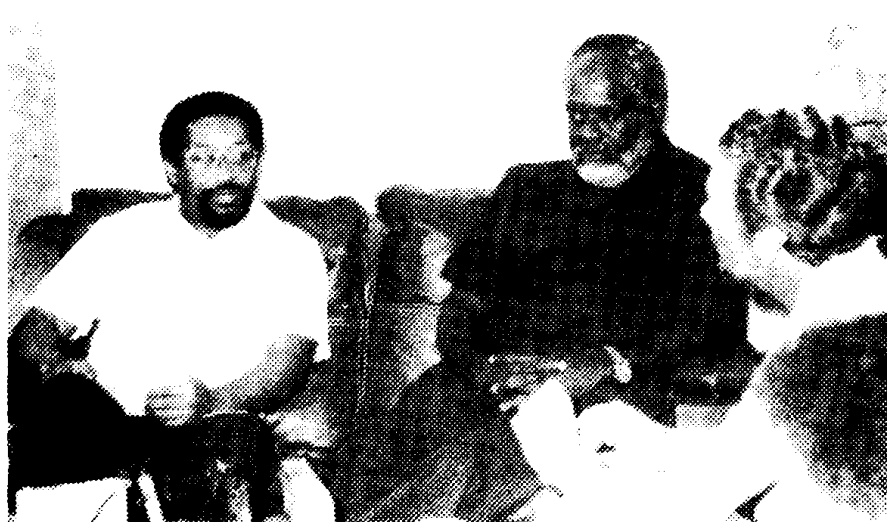
LA PAZ — Het 18 leden tel-
lende Boliviaanse kabinet
heeft dinsdagavond zijn ont-
slag ingediend om de weg vrij
te maken voor interne wijzi-
gingen met het oog op de
groeisende sociale onrust en
overvloedige inflatie in het
land, zo is uit officiële bron-
nen vernomen.

Volgens minister van Buiten-
landse Zaken Gaston Araoz moet
het nieuw te vormen kabinet on-
der leiding van de 78-jarige pre-
sident Victor Paz Estenssoro een
nieuwe koers met name op eco-
nomisch terrein mogelijk
maken.

De collectieve ontslagbrief
werd getekend een dag nadat de
minister van Planning, Bedre-
gal, had gewaarschuwd dat de
strengere bezuinigingspolitiek
van de vijf maanden oude rege-
ring dreigde te verslappen.

De uit het politieke centrum
afkomstige president, die in au-
gustus de macht overnam van
zijn linkse voorganger Hernan
Siles Zuazo, bevroor bijna me-
teen alle lonen in een poging de
in de vijf cijfers lopende inflatie
te beteugelen. In oktober en no-
vember bleven de prijzen stabiel,
maar in december en januari re-
zen ze weer de pan uit. De rege-
ring heeft de inflatiecijfers vanaf

WILLEMSTAD — Afgelopen
woensdag legde de heer E. M. Me-
laan in handen van gouverneur
dr René Römer de eed af als lid
van de Staten van de Neder-
landse Antillen. Het nieuwe Sta-
tiekad maakt deel uit van de Sta-
ten-fractie van de Bonaireaanse
coalitie-partij DPP.

KRALENDIJK — Tijdens het
werkbezoek van minister presi-
dent Martina en de minister van
Financiën mr. Lesley Navarro
werd vooral de nadruk gelegd op
de noodzakelijke synchronisatie

in het beleid op regerings- en ei-
lands niveau. Op de valreep van
hun vertrek naar Curaçao ston-
den beide ministers en minister
Jopie Abraham van Ontwikke-
lings-samenwerking de pers te
woord.

Synchronisatie van beleid Streven naar evenwichtige betalingsbalans in 1986

KRALENDIJK — Tijdens
het eerste werkbezoek van de
minister van Financiën mr. L.
Navarro aan Bonaire bena-
drukte de bewindsman des-
gevraagd dat de kosten van de
overheid voor het grote
aantal werknemers een nega-
tieve invloed veroorzaakt op de
betalingsbalans. Even-
eens beaamde minister Na-
varro dat de voorschotreke-
ning bij de Centrale Bank
door de regering niet zonder
gevolgen overtrokken kon
worden zonder de beta-
lingsbalans in gevaar te
brengen.

Minister president Don Marti-
na en zijn beide collega's mr. Na-
varro en Jopie Abraham bespra-
ken met het BC van Bonaire een
synchronisatie van het beleid om
toteen evenwichtige betalingba-
lans te komen. Aangezien zowel
de Centrale Regering als het ei-
landsbestuur met zeer hoge kos-
ten geconfronteerd worden in
verband met het ambtenarenap-
paraat, was het duidelijk, dat
juist de vertegenwoordigers van
de ABVO, STGB en Simabo in de
gelegenheid werden gesteld hun
bezorgdheid over de toestand te
uiten en van gedachte te wisse-
len met de aanwezige ministers.
Mr. Lesley Navarro bracht tij-
dens het gesprek met de vakbon-
den naar voren, dat de proble-
men op de betalingsbalans van
de overheden voor ongeveer 80
procent werden veroorzaakt in

de publieke sector. Volgens de
minister van Financiën zullen
BC en vakbonden volledig moe-
ten meewerken aan een ge-
synchroniseerd beleid tussen
Centrale regering en BC, waar-
door de maatregelen die de rege-
ring zich voorstelt te nemen ook
inderdaad een positief effect zul-
len hebben. Met nadruk stelde
minister Navarro dat het tot nog
toe gevolgde systeem van de be-
grotting niet gevolgd kan worden.
Een niet sluitende begroting al-
dus mr. Navarro dwingt de over-
heid telkens weer om bij de
Centrale Bank geld te lenen, ter-
wijl daar geen enkele vorm van
productiviteit tegenover staat.
Er is een aanzienlijke vlucht aan
deviezen, aldus de minister van
Financiën en voortgaande op de-
ze weg zou de betalingsbalans
onherroepelijk in gevaar
brengen.

KRALENDIJK — De Kamer
van Koophandel was drie man
sterk vertegenwoordigd bij de ge-
dachtenwisseling met de Neder-
landse Eerste en Tweede Kamer-
leden. Vlnr Yke Faber en de vice
voorzitter en voorzitter van de Ka-
mer Ady Everts en Aubrey Sealy.

Aandacht voor soc. economische sector

KvK en vakbonden spreken met Ned. parlementariërs

KRALENDIJK — Afgelo-
pen woensdag werden de ver-
tegenwoordigers van de vak-
bonden, Kamer van Koop-
handel en de politieke partij-
en in de gelegenheid gesteld
van gedachten te wisselen
met de Nederlandse parle-
mentariërs. Van deze hoorzit-
ting werd goed gebruik ge-
maakt en vooral de onderwij-
sproblemen en financieel so-
ciaal economische proble-
men werden door de Bonaire-

aanse vertegenwoordigers
met vervoer naar voren ge-
bracht.

Delegatie voorzitter Wim Me-
ijer (PvdA) maakte aan het begin
van de vergadering duidelijk,
dat de parlementariërs op de
hoogte gebracht wensten te wor-
den van de gedachten die er on-
der de sociale partners en de
KvK leefden.

Allereerst benadrukte de
voorzitter van de Kamer van
Koophandel Aubrey Sealy dat
men sedert 1 januari rekening
moest houden met de realiteit
dat er een nieuwe Antilliaanse
constellatie bestond, waarvan
Aruba geen deel meer uit maakt.
De sociaal economische toestand
van de nieuwe Antillen was van
uitermate groot belang voor Bo-
naire, aldus Kamervoorzitter
Sealy aangezien Bonaire voor
een groot gedeelte afhankelijk
was van de financiële hulp van
het solidariteitsfonds, dat voor
het grootste gedeelte steunde op
Curaçao. Sealy wees er echter op,
dat de financiële toestand van
het grootste eiland evenmin erg
solide was en derhalve moest het
duidelijk zijn voor de Neder-
landse parlementariërs, dat er
op Bonaire nog steeds een leven-
dige wens was voor rechtstreeks
staatkundige banden met Ne-
derland. Uit de kranten bleek de
Kamer-voorzitter trouwens ook
begrepen te hebben, dat er een
mogelijkheid bestond dat Bonaire
derdertiende provincie van Ne-
derland zou kunnen worden. De-
ze zaken zijn inderdaad belang-
rijk, aldus Aubrey Sealy als zou
blijken dat er geen enkele garan-
tie is voor een eiland als Bonaire
om te overleven. Tot slot over-
handigde de Kamervoorzitter
wat documentatie materiaal
over de mogelijke verbouw van
industriële groenten en planten
kweekcellen op Bonaire. Dit is

een project dat wordt ontwikkeld
door de Nederlandse firma
Schulte en Lestrade van Sassen-
heim. Na de inleiding van de
voorzitter van de KvK Aubrey
Sealy wensten de kamerleden G.
Mik (D66), W. Jabaai (PvdA), A.
G. Grol-Overling (CDA) en E.
Terpstra (VVD) verdere in-
lichtingen over het windmol-
lenproject, de kapitaalvlucht, de
invoering van het papierminto in
het onderwijs en wederom de
KLM tarieven, die zeker een be-
lemmering zijn gebleken voor
een goede ontwikkeling van het
toerisme van Bonaire. De heer
Yke Faber gaf als lid van de KvK
een uitleg over het gebruik van
de windmolens, die niet zoals in
Nederland dienst moesten doen
om polders leeg te malen, maar
om grondwater te boren voor het
gebruik in de knoeke. Zoals be-
kend is de Simabo een voorstan-
der van invoering van het papi-
mento in het onderwijs, maar de
Nederlandse parlementariërs
zullen ongetwijfeld een goede in-
druk hebben gekregen van de on-
genigheid die er over dit onder-
werp bestaat, want staande de
vergadering bleek de Kamer van
Koophandel over invoering van
papierminto een geheel andere
gedachte te hebben.

KLEINE INDUSTRIËN

Tenslotte wees Kamer van
Koophandel-voorzitter Sealy er
nogmaals op, dat het zeer moei-
lijk was voor Bonaire om tot een
gezonde sociaal economische
ontwikkeling te komen. Gezien
de toestand die er financieel eco-
nomisch op Curaçao heerst, me-
de gezien de dreigende werke-
loosheid, is men ook daar ge-
ïnteresseerd in het aantrek-
ken van kleine industrieën. Op
dit terrein is er voor Bonaire dus
ook een duidelijke belemmering
ontstaan.

AGENCIA FUNERARIA

"EL SEÑORIAL"

BRAKELLAAN # 3 - TEL. 73648

I Dios lo seka tur lagrima di nan wou, i lo no tin
morta mas, ni pena, ni sklamamentu, ni dolo
pasobra e promé kosnan a pasa. Rebelashon 21:4

A muri kristianamente:

Señorita MARVIN EUSEBIA GOUVERNEUR

Na nòmber di su mayornan: Elias i Petronilia Gouverneur-Rosalía

Su rumannan : Marcela Gouverneur
: Boy i Paita Gouverneur-Wanga
: Ligia i Richard Da Costa Gomez-Gouverneur
: Marlene Gouverneur i yunan
: Gilbert i Veronica Gouverneur-van der Kallen
: Astrid i Arno Gouverneur
: Rolando i Mirna Gouverneur-van der Werp
: Marcel i Poppy Gouverneur-Vinck
: Humphrey i Leeki Gouverneur-Cratz
: Meredith i Melvin Thomas-Gouverneur

Su tanta : Editha Bonafacio i familia

Su tianan : Crescencio Rosalia i familia

: Guillermo Rosalia i familia

: Esteban Rosalia i familia

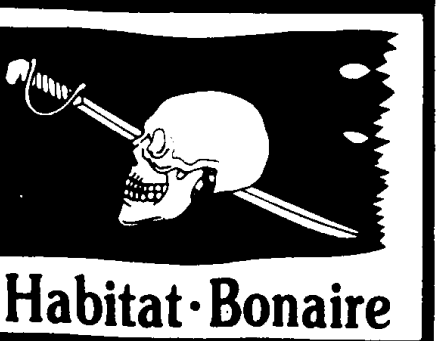
Tur su sobrinu i sobrinanan

Tur su iñanan

Su madrina : Ema Nivillac i familia

Demas famianan : Pieterella, Candelaria, Rosalia, Lunkers
Senior, Schotborg, Maduro, Statia,
Rosaria i Cratz.

Akto di entierro ta tuma lugá diasabra 25 di yanuari pa 3.30'or di stardi salien-
do for di Katedral di Pietermaai pa Sentana Kerkidlo na Janwé.
Promé ku entierro lo tin un Santo Sakrifisio di Misa na Katedral di Pieter-
maai.
Ta risibí bishita di kondolensia for di 1'or di merdia na Katedral di Pieter-
maai.
Despues di entierro no por risibí bishita di kondolensia na kas.

Habitat-Bonaire

Needed
ANTILLEAN
CITIZENS

who are scuba divers with Certification cards to act as

DIVE GUIDES

Need to speak English, be physically fit and willing to sail a
boat safely, work with tourists, local citizens and manage-
ments staff.

Please bring certification card.
Habitat N.V. - Bonaire N.A.

Minister Abraham:

Onderzoek naar kosten levensonderhoud nodig

KRALENDIJK — Tijdens
de persconferentie op de val-
reep van het vertrek van mi-
nister president Ir Don Marti-
na naar Curaçao, benadrukte
de minister van Ontwikke-
lings-samenwerking Jopie
Abraham dat het BC en de
ambtenaren de afgelopen tijd
op Bonaire meer hebben inge-
leverd dan op de andere eilan-
den het geval was; al wilde
Abraham misschien voor
Aruba wel een uitzondering
maken.

Minister Abraham liet er dan
ook geen twijfel over bestaan,
dat vakantie toelage en kerstbo-
nus uitsluitend voor Bonaire zijn
afgeschaft. Dit was trouwens een
van de maatregelen die het BC
twee jaar geleden moest nemen
om te voldoen aan de eisen van de

toenmalige minister van Finan-
ciën Gilbert de Paula (PNP). Ab-
raham beloofde dat in de nabije
toekomst een onderzoek inge-
steld zal worden naar het niveau
van de kosten van levensonder-
houd die op Bonaire aanzienlijk
hoger liggen dan de andere ei-
landen. Dit werd mede veroor-
zaakt door de prijzen die er gel-
den voor de medicijnen, de hoge
transportkosten en de kosten
van constructiemateriaal, aldus
minister Abraham. Die heeft uite-
eraard invloed op de kosten van
levensonderhoud. Daarnaast
meent Abraham dat er ook een
studie gemaakt moet worden om
na te gaan in hoeverre het pak-
ket van produkten van eerste le-
vensbehoeften uitgebreid kan
worden, die nu onder de bescher-
mende maatregelen van de over-
heid vallen.

BIC-PAC
Island Couriers
THE WORLD WIDE DOCUMENT COURIER SERVICE
ARUBA-ENNA BLDG. TEL. 29039
BOAIRE C. O. ROCARDO TEL. 8922
CURAÇAO-PLAZA PIAR TEL. 613155
ST. MARTEN-MARSHALLS MALL TEL. 3506

» stockmarket NEWS

NEW YORK 10.15 A.M.			
BritishP.	1,3950	JapYen	4,5074
GermanM.	41,33	CanD.	70,98
Gold	354,80	Silver	6,19
NEW YORK STOCK EXCHANGE			
Apache Corp.	10 5/8 + 1/4	IBM	147 7/8 + 3 5/8
Big Three	23 1/8 - 3/8	ITT	36 5/8 - 1/8
Burroughs	64 1/8 + 1/2	Lone Star Ind.	28 1/4 - 1/2
Campbell RL	22 1/4 + 1/8	McDonalds	73 5/8 + 1
Chrysler	42 1/4 + 1/2	NCR	41 3/8 - 1/8
CocaCola	79 + 2	Pantry Pride	9 3/8 - 1/8
Digital Egm.	117 3/4 + 3 1/8	PepsiCo	66 5/8 - 1/8
Dupont	61 1/2 + 7/8	PPG Ind.	46 5/8 + 1/8
East.Kodak	12 7/8 - 1/8	Ramada Inns	8 3/8 + 1/2
East.Wheeler	67 5/8 + 1/2	Revco	26 3/4 - 1/8
Gen.EL	67 1/2 + 3/8	Seagram	44 5/8 + 1 7/8
Genl.Dynamics	25 3/4 - 1/4	Texas Instr.	107 + 1/2
Georgia Pac.	70 1/8 - 1/4	TW Inc.	83 1/2 - 3/4
Genl.Motors	27 1/4 - 1/8	United Airl.	53 1/4 + 7/8
Gould	43 + 5/8	Union Pac.	44 5/8 - 3/8
Great Nth N.	49 1/2 + 1/2	United Techn.	25 1/8 + 7/8
Gulf & West.	62 - 3/4	Unocal	45 5/8 - 1/8
Hilton Hotels	26 1/8 - 1/4	Warner Lamb.	43 1/2 + 5/8
Honest.M.	36 1/4 - 1 3/8	West.El.	24 3/4 - 1/8
Hutton		Williams Cos	

NEW JONES
Industrials 1511,24 + 8,95
Transportation 719,37 + 7,24

AMERICAN STOCK EXCHANGE
Computer & Technology 112,05 + 1,74
Precious Metals 77,60 - 0,46
REUTERS.

CLOSING MARKET COMMENT JANUARY 23, 1986
Stock prices rallied in late trading today as the Dow
climbed 8.95 points to 1511.24 in heavy trading. The
transports remained in the P, US column and neared their
all-time highs. The utility index also rebounded. Breadth
readings were evenly paired, however. The bond market
finished on an even note after trading lower earlier in the
session. IBM, Digital Equipment, Teledyne, Beneficial Corp.,
and Upjohn moved higher today. AMR Corp. and Eastern Air
Lines both appeared on the most active list and gained.
Eastern's labor unions are reportedly preparing a buyout bid
for the carrier. Eaton Corp. and Celanese were downside
casualties today. Texaco also faltered, reaching a new low
in the process. The Dow managed to hold above the 1500 level
after trading below it early in the day. This, coupled with
strength in IBM and Digital Equipment, gave some encourage-
ment to traders. The bulls still have work to do, however, to
tilt the near term odds in their favor.
E.F. HUTTON RESEARCH.

MADURO & CURRIEL'S BANK N.V.

INVESTMENT DEPARTMENT

For further information call
Aad van der Pol tel. 612511 / 612991

MEYER TRANSPORT

Internationale vervoers en expeditie

ONZE AGENTEN IN NEDERLAND:
VAREKAMP TEL. 020 - 223202
DAMCO TEL. 01650-42550
NIJMAN TEL. 020 - 648366
Polarisweg - Zeelandia - Tel.: 614766-615067

Koersen Centrale Bank

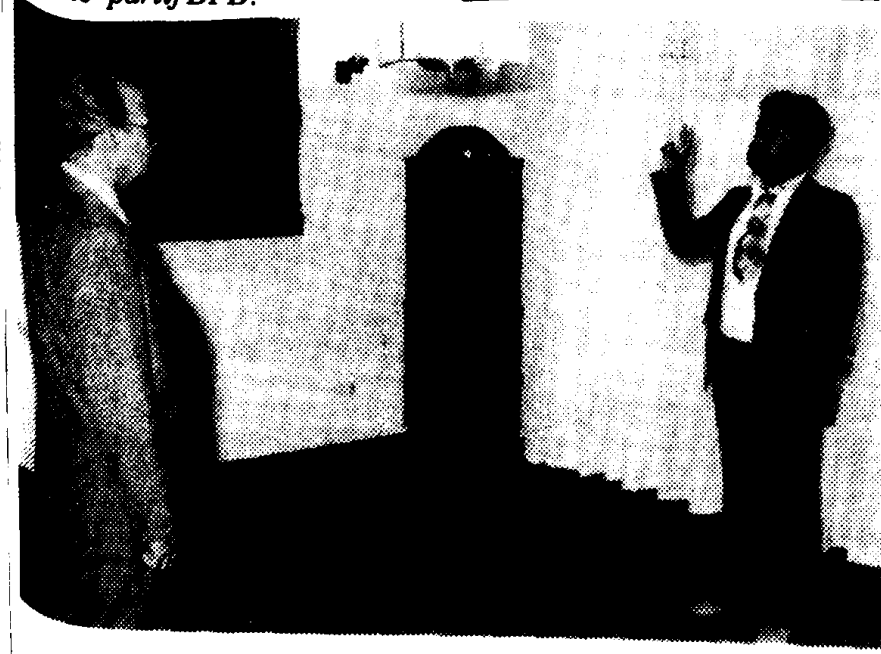
NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE AN-
TILLEN GELDIG OP VRIJDAG 24 JANUARI 1986 EN TOT NA-
DER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.245	1.265	1.285
PND STERLING	2.425	2.48	2.54
NED GLD	64.67	65.39	66.19
BOLIVAR	—	—	—
ZW FRANCS	86.46	87.28	88.08
FR FRANCS	22.70	23.80	24.50
DUITSE MARK	73.65	73.77	74.57
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.76	1.06	1.12

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDER-
LANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTE-
MENT VAN FINANCIËN EN GELDIG VANAF HEDEN 24 JANUA-
RI 1986 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	100.95
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	108.28
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	100.57
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	109.42
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	102.74
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	103.47

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENIN-
GEN BEDRAAGT 9.23%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN
BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Die vindt u alleen bij de Amigoe

981 1 500
J.E. YESTER kwaliteits-
4.1.1.500
gep. Benvenuto tegen elk
mijlk bod tel.
REOSET: filmapparatuur 8
m. tel.
MEGENS VERKEERK Mazda
m. tel. 78 59 Mazda Deluxe
m. tel. 78 59 Mazda Deluxe
m. tel. 78 59 Mazda Deluxe

Zoekertjes!
De vlooiemarkt in uw
krant. Daar kunt u elke
dinsdag en vrijdag te-
recht met groot en klein
spul, zowel om aan te
bieden als om aan te
schaffen.

U TREFT HET MET
ZO'N KRANT!

WEEKEND

CHILEENS GOURMET RESTAURANT
Onze schijf is voor vrijdag en zaterdag zijn
Machas à la parmesana
Churrasco
kom bij ons naar de komeet Halley kijken, wij hebben een telescoop.
U bent van harte welkom vanaf 6.30 uur.
GEOPEND: donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

you're welcome
at the.....
BELLEVUE
HOTEL-BAR-RESTAURANT
Baai Macolaweg - Parera
(Pasan Graham)
Het restaurant bij uitstek voor een **krioyo** maaltijd zoals: mullá, guiambo, sopi yuana, lunch-tafel, etc. etc.
GEOPEND elke dag van 12-2 en van 7-10
Zondag **GESLOTEN**
Ons tel.nr. 54291 of 54294
Tot ziens in Bellevue op Parera!!

Voor bestellingen: Tel.: 88222 - 88333

DENISE'S VIDEOTHEEK
t.o. Henderson Mahaai
Tel.: 75270

openingstijden:
vrijdag, zaterdag en maandag
10.00 uur v.m. - 9.00 uur n.m.
dinsdag, woensdag en donderdag
10.00 uur v.m. - 8.00 uur n.m.

New Releases:

1. Gremlings - Comedy - thriller
2. Tornado - War - action
3. Death sentence - Drama
4. A view to kill - Action
5. Lady wauke - Adventure

WEEKEND SPECIAL

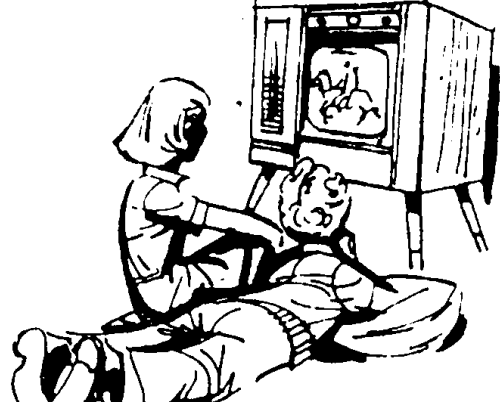
**4 films halen
3 betalen**

**NU OOK
PHOTO-FINISHING
BINNEN 24 UUR**

Speciaal voor
Karnaval

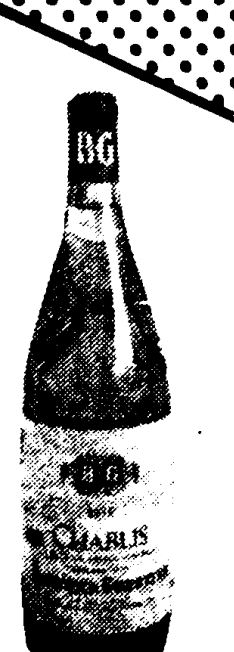

Bij het ontwikkelen van
filmrollen boven de f. 10,-
krijgt U 1 nieuw
filmrolletje gratis.

**WEDEROM
GEOPEND
VARENI'S
VIDEOTHEEK**
Rooseveltweg 64
(gelegen tegenover
Nooyen en Candle fabriek)

WEEKEND-SPECIAL
**4 films halen
3 betalen**
Wij hebben de
laatste releases.

Fort Nassau
Enjoy the Magnificent
Panorama of Curacao
from Fort Nassau
International Menu.
Serving only Prime
American Meats.
Fort Nassau
RESTAURANT
Reservations:
Tel. 613450

Vanaf vandaag
wederom **GEOPEND**
Restaurant
La Bistroëlle
Tel.: 70408
79842 (tijdens kantooruren)
Openingstijden
voor lunch: 12.00 - 2.00 uur
voor diner: 7.00 - 11.00 uur
Zondagmiddag **GESLOTEN**.

Restaurant
La Bistroëlle
(achter Promenade
Shopping Center)
Tel.: 70408

Fast Mac Happy Meal
bestaande uit: 1 Hamburger
1 Regular Fries
1 Regular Soft Drink
voor f. 4.70

Fast Mac Happy Meal
bestaande uit: 1 Cheeseburger
1 Regular Fries
1 Regular Soft Drink
voor f. 4.95

Fast Macs, de snelle autootjes zijn er weer.
Verzamel ze alle 4.

no meal
is
complete
without a
good
wine

DIAMOND
restaurant & lounge
Julianaplein 39 B Berg Altena
Tel.: 614063
Dagelijks geopend
van 11.00 a.m. - 11.00 p.m.
met iedere dag
**LUNCH
TIME**
van 11.00 a.m.
tot 3.00 p.m.
Vraag naar onze
TODAY'S SPECIAL

TRUPLIN INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200
Begin your weekend at our Sunset Hour!
FRI.: 6 - 8 p.m. Happy Hour. Drinks half price.
SAT.: 6 - 8 p.m. Happy Hour.
SUN.: 6 - 8 p.m. Happy Hour. 9 - 1 a.m. dancing with
„Explosivos” D.J. „Mc In Tosh”

Restaurant & Bar
NOTRE DAME
Wageningenplein - Tel.: 615986
Een gezellige ontmoetingsplaats
voor jong en oud
met heerlijke lokale
gerechten.
**Zaterdag
25 januari**
SPECIALE ATTRAKTIE
7.00 uur: Happy Hour
10.00 uur: Mariachi Fortuna
11.00 uur: Trio Los Ruiseñores.

JAVA RESTAURANT
in Hotel Stelaris
de Rouvillleweg 57 - Tel.: 625740
(Ouwe Zeemanshuis)
Gespecialiseerd in uitgebreide
INDONESISCHE RIJSTAFEL
Nassie goreng gewoon en special
GEOPEND dagelijks:
voor LUNCH vanaf 12.00 uur
voor DINER vanaf 7-11 uur
**’S MAANDAGS
GESLOTEN**

RODEO RANCH
SALOON-STEAK HOUSE
JES AIN NON BETTER
Open now also for
LUNCH
from Monday till Friday
Open 7 days a week
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Tel. 70501 - 70502 after 4.00 p.m.
Schout bij nacht van
Staverenweg 6.

RYSTTAFEL
RESTAURANT
INDONESIA
Tel.: 612606
Uit!! Goed voor U
Indonesia natuurlijk!
Mercuriusstraat 13
Tel.: 612606

**Anneke
Grönloh**
Fri. from 7.30-
11.30 Indonesian
Buffet Show
Thursday MEMORY NIGHT with
"Edwin THOMAS" y Edgar SUPRIANO"
KINI KINI BAR dancing with "Tropical Combo"
Saturday Curacao Night from 7.30p.m. local food,
buffet & folklore show.
Sunday delicious B.B.Q. from 1-4 p.m. at the pool
side area.
Curacao Plaza
Hotel & Casino
Tel.: 612500

Topkwaliteit is
altijd ietsje duurder
Gun U zelf het beste
Distributeur:
**Licores
Maduro**

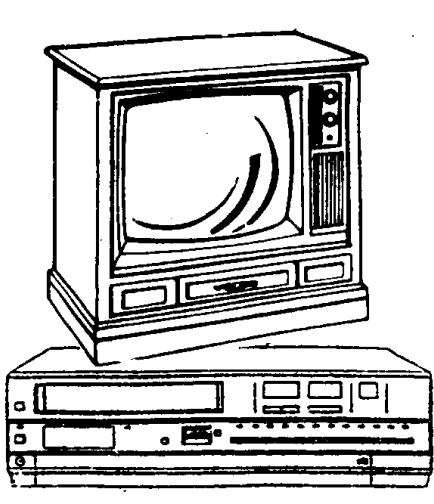
**Yuen Tung
Restaurant**
Castorweg - Tel.: 615487 - 615488
Voor alle soorten Chinese- en Visgerechten
alsmede
**Internationale
Keuken**
voor zowel zaken-
lunches als familieuit-
jes. zijn wij iedere dag
geopend van
11.30 a.m. - 10.30
p.m.
**’s Maandags
GESLOTEN**

**ROSE GARDEN
Bar Restaurant**
Oude Caracasbaaiweg 56 - Tel.: 614574
**EEN SFEERVOL
RESTAURANT MET
CHINESE
GERECHTEN**
en een gezellige bar.
Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.
HAPPY HOUR iedere dag van 4-7 uur.
U bent van harte welkom.

DE FLES
SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFON 84576
Specialiteiten:
**A LA PARILLA DI LOMITO
PORKCHOP, FLANKSTEAK
I GALINJA.**
Tur por wòrdu sirbi ku
batata i salada. Tambe
por hasi pedido pa bai
kune.
**HABRI TUR DIA
6'OR P.M.-2'OR A.M.**

your friendly guide...

ST. GEORGE'S, GRENADA, CANA — A committee the Grenada government appointed to review the island's constitution has rejected suggestions that no one should be Prime Minister for more than 10 years. But it agreed to a range of other recommendations, including the appointment of an ombudsman and the return of Grenada to the Eastern Caribbean Supreme Court.

The commissioners rejected suggestions that the islands of Carriacou and Petit Martinique should have a constitutionally entrenched option to secede from St. George's. But they agreed the Grenada Governor General (or President) should be appointed by an electoral college that includes both government and opposition members of parliament, reducing the Prime Minister's power. They also suggested the constitution be beefed up to protect the rights of people whose property might be compulsorily acquired by the state. They said, too, that the best system of recalling parliamentarians who angered their constituents might be one where the Speaker of Parliament was petitioned for a removal.

Grenada's constitutional review commission has warned there will be a "danger" if the island's constitution is amended to limit the tenure of office of the Prime Minister. Under its terms of reference, the commission was charged with "ensuring that no one person might serve as Prime Minister for more than 10 consecutive years," and it was suggested to the commission that the limitation on the tenure of the United States presidency is a useful precedent for the proposal.

The commission points out, however, that there is a fundamental difference between the governmental systems of Grenada and the United States. Under the U.S. system, the legislature is elected for a fixed period while this is not so under the Grenada system. "The idea of limiting the tenure of the Prime Minister..." the commission's report says, "does not seem to dovetail readily into a system in which the possibility of resorting to early elections is of the essence in parliamentary democracy is to be maintained." If a particular leader is popular, the Commission says, it may be considered disruptive if he were to step down at a time when his ongoing programmes are in train and doing well. "Since the proposal seems to be that, after steeping down, he

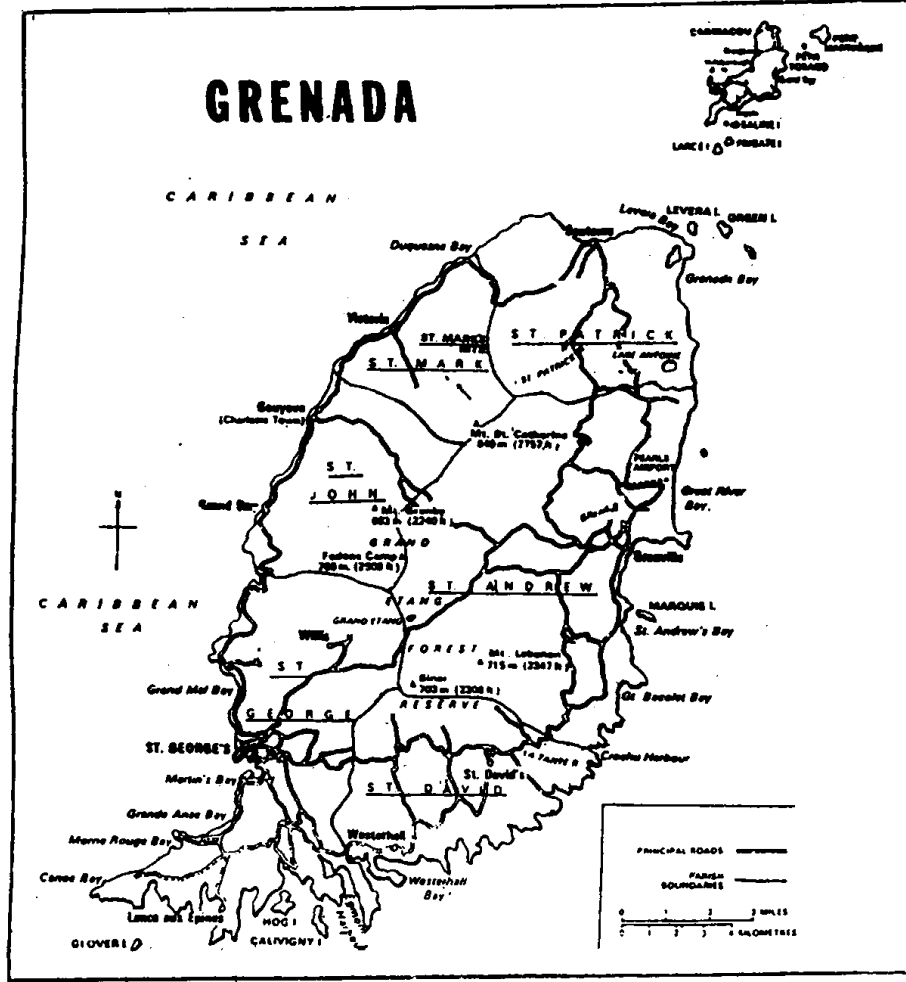
Sieraden van filigran, "Dela's Dolls", handgemaakte poppen
Miniatuurtjes voor de letterbak, Facades van
- Willemstad en nog veel meer in de:

TORENTJES TE LANDHUIS BRIEVENGAT

DAGELIJKS GEOPEND
VAN 10 - 12 UUR
VAN MAANDAG T/M VRIJDAG
TOT ZIENS!!

Grenada

BEEFING UP THE CONSTITUTION

may continue to serve in the Cabinet," the commission says, "there is a real danger that his colleagues may want to consult him as if he still held the office of Prime Minister and follow his advice, whatever his new designation or assignment may be." The commission believes there is merit in this representation and has drawn it to the attention of government for further consideration. This recommendation is one of many in the report of the commission submitted to Governor General Sir Paul Scoon on November 5 and drawn up over the nine month period since the commission was appointed by Sir Paul on February 14. The commission was headed by former Governor of St Kitts-Nevis, Sir Fred Phillips. The terms of reference were to make recommendations for amendments, reforms and changes in Grenada's 1973 independence constitution "as are in the opinion of the commissioners necessary and desirable for promoting the peace, order and good government of Grenada..." To this end, apart from the inaugural meeting, the commission held three public meetings in St George's, two in Carriacou and one in Petit Martinique. Twelve individuals and four organisations submitted memoranda and supplemented

those documents with oral evidence. Additionally, fifteen other individuals sent in memoranda, another fifteen individuals were interviewed and memoranda from ten other organisations were considered. "The commission regarded the number of memoranda received as impressive," the report says, "and many of the submissions were, gratifyingly, not only interesting but informative and thought provoking." The commission considered the section of the constitution which protects fundamental rights and freedoms and, in its report, points out that, from 1968 (when Sir Eric Gairy's administration came to power)

the island's history was "marked by widespread breaches of human rights, intimidation of the citizenry and public corruption." "Notwithstanding the history, however", the report says, "if the test of the quality of protection of fundamental human rights protection under the text of the constitution with that of some other Commonwealth Caribbean states, the result would be favourable to Grenada." In spite of the protection afforded by the written word of the constitution, there have been violations of fundamental rights in Grenada, and the commission says its attention was drawn particularly to the expropriation of private property without effective compensation during the Gairy era prior to the New Jewel Movement revolution of 1979. "The means by which this end was achieved appeared to be a combination of bureaucratic delays and an intimidatory atmosphere which discouraged victims from the most vigorous pursuit of such remedies as might have been available in law", the commission says. Even if these cases of expropriation without compensation had been pursued to the point of having a court judgement in favour of the property owner, the commission says, the rights of the offended persons may not have been protected. The reason is that, under existing law, the courts cannot issue injunctions against government in civil matters, nor can government be forced by the courts, in these matters, to satisfy judgement debts. The commission considered

the provisions of the constitution protecting fundamental rights and freedoms to be adequate but recommends that the law be amended to permit the courts to issue the necessary injunctions and orders on government in civil matters where the violation of fundamental rights is concerned. "Title to land compulsorily acquired should also be statutorily provided... to vest only after the payment of compensation," the report says, "subject to an exception for instances where the use of the property acquired is a matter of urgency...." The commission took into account the role played by Governor General Sir Paul after the traumatic events of October 1983 when leftist Prime Minister Maurice Bishop and members of his cabinet were assassinated and the People's Revolutionary Army murdered scores of Grenadians. At that time, as the only constitutional authority on the island, Sir Paul assumed executive authority and appointed an inter-government which remained in power until general elections were held in December 1984 and an elected government took office. "The position of the head of state under the 1973 constitution is one of dignity rather than power," the commission says, "but the history of the fall of the People's Revolutionary Government and the restoration of constitutional democracy has given a greater prominence than usual to the position of... the Governor General..." Under the constitution, the Governor General, the Queen's representative, is appointed in the discretion of Her Majesty, the commission, points out, but by convention, the Prime Minister selects the person who is to be the Governor General. The commission says it makes no recommendation as to whether the head of state should remain the Queen's representative by the Governor General or whether he should be a President presiding over a republic regime.

DE SYNODE VAN VORIG JAAR

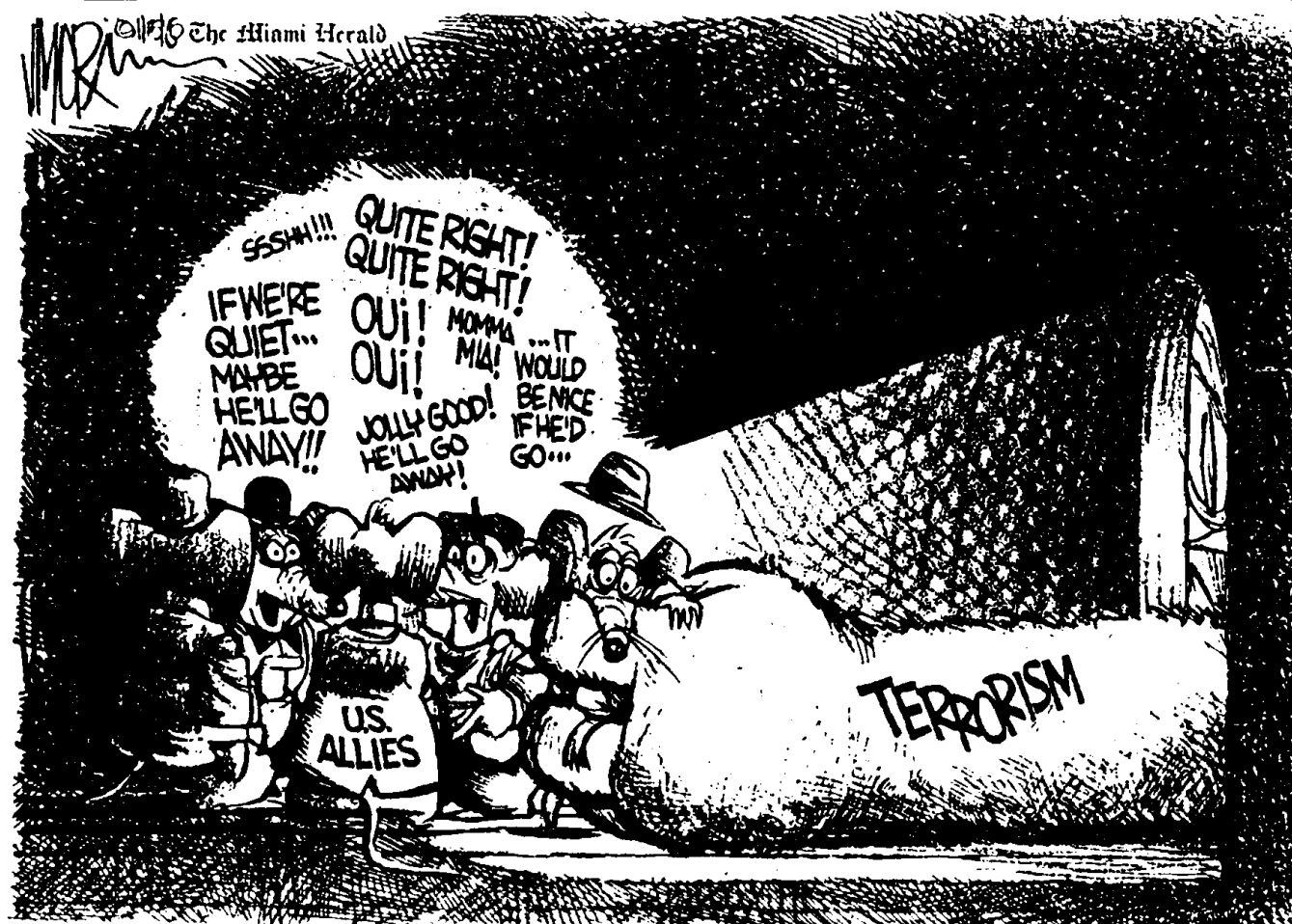
Vorig jaar werd in Rome een synode gehouden. Onze medewerker Jan W.M. Luijkx geeft hierover een nabeschouwing op de middenpagina's van deze Napa. Op pagina 3 vindt U een uitnodiging voor een nieuwe rubriek: Wat heet kunst? Lezers van Napa kunnen daarin zelf hun mening geven over wat kunst volgens hen is. (zie blz. 8 & 9)

De boekenpagina vraagt Uw aandacht voor de herdruk van Diana Lebac's Sherry, terwijl U op pagina 11 dit keer een aantal afdrukken vindt van tekeningen en schilderijen van Ralph Prins. Op de overige pagina's de bekende rubrieken; veel lees- en kijkgenoegeen toegewenst met Napa, de toegift van Amigoe.

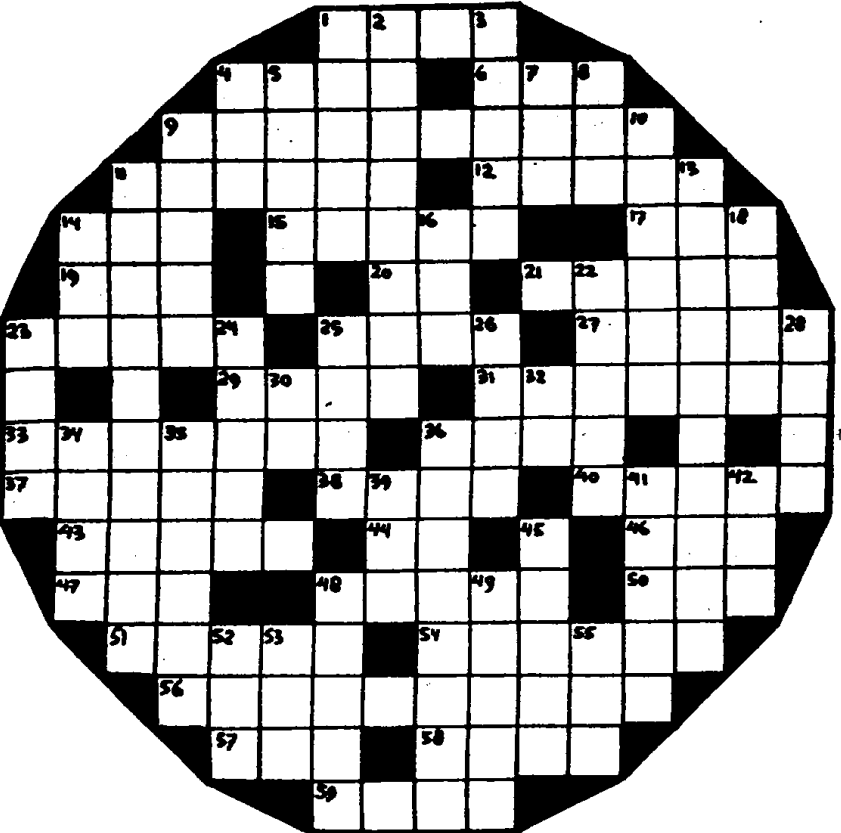
RABBI'S TE KIJK

(zie blz. 11)

All this -- and we were only our second day! But we were looking forward to the morrow when we would learn the secret of attaining the ripe old age of 128....

Kruiswoordpuzzel

Dit is een normaal kruiswoordraadsel, waaraan een sportief tintje is gegeven (terwijl, misschien wel passend in de sfeer, de spelling van enkele woorden wat 'progressief' is).

- Horizontaal**

 - 1 grensriver tussen Hongarije en Tsjecho-Slowakije
 - 4 radio-omroepvereniging
 - 6 eveneens
 - 9 het achtereenvolgens raken van de twee andere biljartballen
 - 11 bepaalde zet in 't schaakspel
- 12 stand waarbij in het tennis-spel de partijen 40 punten hebben
 - 14 gymnastiektoestel
 - 15 pelsdier
 - 17 samentrekking v.h. middenrif
 - 19 soort onderwijs
 - 20 slee
 - 21 rivier in Frankrijk

- 23 halsdoekje
- 25 Nederlandse atletiekbond (afk.)
- 27 wetboeken
- 29 tocht
- 31 stad in Albanië
- 33 denksport
- 36 essentieel deel van een bepaald sportvaartuig
- 37 zijnvier van de Elbe
- 38 bridge-term
- 40 plant
- 43 gymnastiektoestel
- 44 pers. voorn.woord
- 46 familielid
- 47 wandversiering
- 48 soort dans
- 50 opstootje
- 51 Duits kaartspel
- 54 de wielrenner heeft er een in reserve (meerv.)
- 56 laat de sportman dit liever niet drinken
- 57 stoot
- 58 inwendig orgaan
- 59 gebruik in kleding

- Verticaal**
- 1 bevelschrift
 - 2 deel van een biljartstok
 - 3 barak
 - 4 vaartuig
 - 5 vrij
 - 7 bravo (Spaans)
 - 8 biljartstok
 - 9 vlees v.e. bepaalde boomvrucht
 - 10 schouder
 - 11 soort sportschoen
 - 13 test aan 't eind v.e. studie
 - 14 regenval
 - 16 open plek in het bos
 - 18 soort hond
 - 22 welpenleidster
 - 23 opgooi bij een wedstrijd
 - 24 bewoner van een voormalig eiland
 - 25 nakomeling
 - 26 gemeente in Noord-Brabant
 - 28 heilige
 - 30 rivier in Friesland
 - 32 ons inziens (afk.)
 - 34 wijde schoudermantel
 - 35 staat in Noord-Amerika
 - 36 watersportorganisatie
 - 39 familielid
 - 41 land in Azië
 - 42 troefkaart
 - 45 overdreven zucht
 - 48 zeer krachtige wind
 - 49 rechtbank
 - 52 berg
 - 53 krantenjongen
 - 55 Scandinavische munt (afk.)

De gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden is:
Elba Corsen
Juliana v. Stolberglaan 23
Curaçao

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:
AAGTRENEGAATNEER
AARDTERBAARBIER
POENPELOPEPEEL
WIEGAANWEZIGZAAN
TAELEDDIKARTKIND
VORMNOVEMBERBEEN
LOGEELLEBOOGBOEL
ROODKOORDANSKANS
GIERLEGERINGLENG
ETONPROTEINEPIER
TOERKOLORIETKILLO
ALGEGENERAALAREN
DINGTYDKRINGKRYT
SLEESTROEGELGROT
BERMTROMBONENOOT
PATERYSTEPAPPYYS

Zij kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).
Oplossingen moeten ingediend zijn voor 29 januari 1986 en duidelijk op de enveloppe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

SCHAKEN

door
Geert R. van der Ploeg

ZOALSBELOOFDE Een partij uit het toernooi "Kampioen der Kampioenen". De opening die Zwart hier speelt, is geen slechte opening voor Zwart, maar de variant die hij kiest, is de laatste tijd nogal in waarde gedaald. Ik hield er vroeger ook van om deze variant te spelen, totdat ik een weerlegging vond in één van de vele schaaktijdschriften. Ikzelf stopte snel met het spelen van deze variant en gebruikte de weerlegging om punten te scoren tegen de fervente spelers van de draakvariant. Toch zal dit wel niet altijd zo blijven. In een onlangs recent verschenen tijdschrift heb ik enkele suggesties gevonden voor deze variant. Of ik het weer ga spelen? Ik weet het niet, maar als ik deze partij weer zie, denk ik voorlopig nog niet.

- WIT**

G. Chin-A-Lien

 - 1. e2-e4
 - 2. Pg1-f3
 - 3. d2-d4
 - 4. Pf3xd4
 - 5. Pb1-c3
 - 6. Lf1-c4
 - 7. f2-f3
- ZWART**

E. de Castro

 - c7-c5
 - d7-d6
 - c5xd4
 - Pg8-f6
 - g7-g6
 - Lf8-g7
 - 0-0

Met 7. f3 heeft Wit al laten weten dat hij op de Koningsvleugel wil gaan aanvallen, vandaar dat, als ik Ed was geweest, ik eerst met 7. a6 had geantwoord. Dit is niet de weerlegging van Wits aanval, maar als Wit lang gaat rokeren, kan Zwart zijn aanval gaan beginnen op de Damesvleugel. Dit houdt dan (voorlopig) de aanval van Wit tegen.

- 8. Lc1-e3
 - 9. Dd1-d2
- Zwart had volgens mij beter eerst het Witte Paard op d4 kunnen nemen, want deze moet teruggenomen worden (met loper of Dame). Hierdoor kan Wit niet meteen zijn aanval doorzetten. De loper-Dame-op-een-diagonaal-combinatie speelt namelijk een grote rol in Wits aanval en als deze is verbroken, kan Zwart (misschien) iets aan zijn verdediging doen.
- 10. a2-a3
 - 11. Lc4-b3
 - 12. 0-0-0

Nu begint de pret! Wie is er het eerst?
13. Pd4xc6(!)
Wit ruilt voordat Zwart dat doet.

- 13.
 - 14. h2-h4
 - 15. Le3-h6
- Hoogstwaarschijnlijk dacht Zwart dat de b-lijn hem meer kansen gaf.

Wits aanval is al in volle gang. Slaan op h6 mag niet, omdat de aanval dan al snel niet meer tegen te houden is: bijv.: 15. Lxh6; 16. Dxb6, Dxb7; 17. g4 en 18. h5.
16. h4-h5 Ld7-e6
Slaan op h5 mag niet nl.: 16. Pxb5; 17. g4, Pf6; 18. Lxg7, Kxg7; 19. Dh6+, Kg8 (h8); 20. g5 en Wint wint bijv.: 20. Ph5; 21. Lxf7+, Kxf7; 22. Dxb7+ en Wit heeft een sterke aanval.

- 17. h5xg6
 - 18. Kxb7
 - 19. Lh6xg7+!
 - 20. h7-h8 D+
- Le6xb3
Kg8-h8
Kh8xg7
geeft op.
- Het einde kon zijn: 20. Txb8; 21. Dg5+, Kf8; 22. Txb8+ en Zwart gaat Mat. Een treffend voorbeeld van het spreekwoord: "Wie het eerst komt, het eerst maalt".

Oplossing zoekplaatje
Nummerplaat 7. Linksboven. 8. midden. 3. Traploze. 4. Deur Broekriem. Raam rechts. 9. Achterlicht. 10

COUNTRY MUSIC

ROCK 'N' ROLL

Jazz POP MUSIC

La Bonanza

..... zeker weten!

Wat heet "Kunst"

In Van Dale 10e druk 1976 staat:
Kunstenaar: iemand, die het vermogen bezit kunstwerken te scheppen: die een der schone kunsten beoefent: artist. "een kunstenaar geeft altijd zichzelf in zijn werk (Van Deyssel):" "eerst de autonome, autocratische kunst kent kunstenaars." G. v.d. Leeuw.

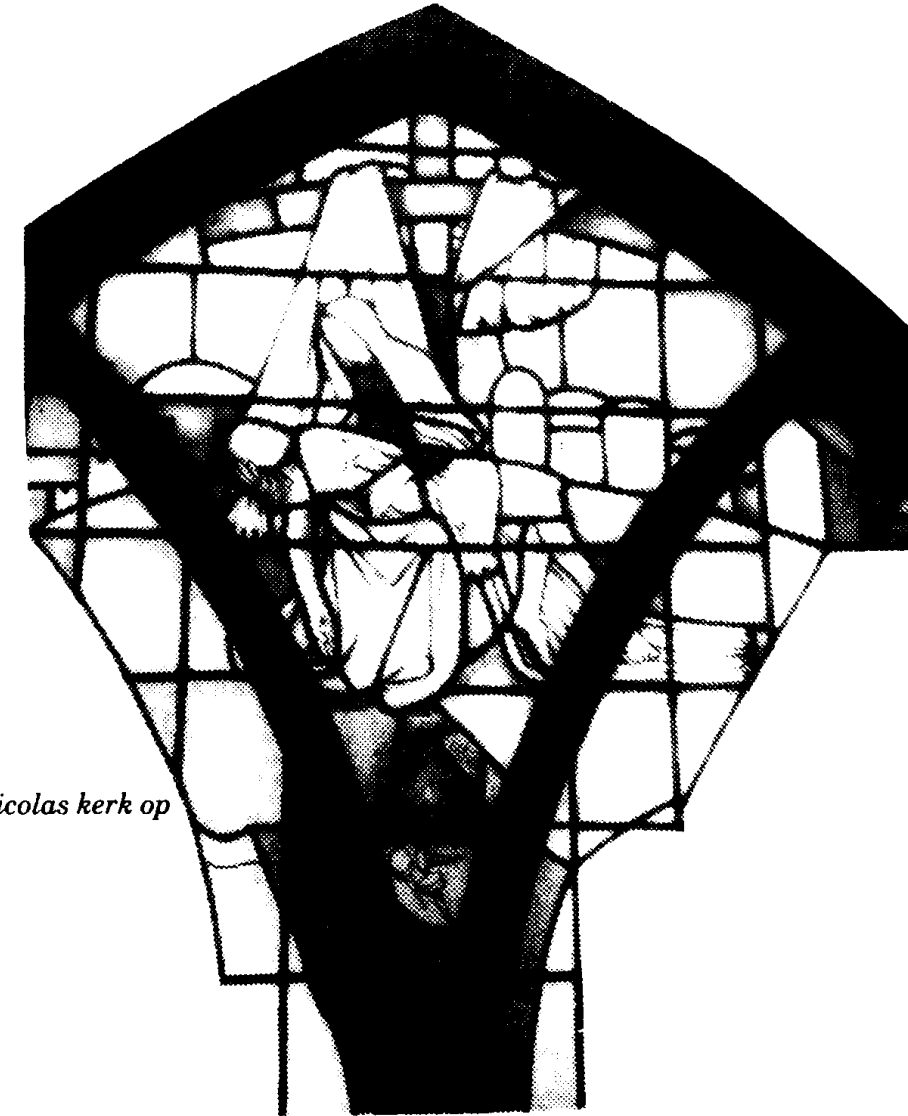
Het navolgende is bedoeld als een verantwoording. Ik wilde niet kunstenaar genoemd worden maar betitelde mij als ambachtsman. Ik heb de trots om te zeggen dat ik een goed ambachtsman was waarvan misschien een enkel werkstuk als "Kunst" de geschiedenis ingaat. Maar deze gedachte verandert niets aan mijn opstelling. Als beeldhouwer en als glazenier was ik een ambachtsman. De opdrachten waren ofwel zo duidelijk omschreven ofwel zo duidelijk

aangeduid door de plaats en omgeving van het beeld of het raam, dat van een zelfstandig kiezen van het onderwerp weinig overbleef. Daar had ik altijd volledig vrede mee, zodanig, dat elke opdracht een nieuwe uitdaging was om mijn vakmanschap te demonstren. De bijgedachte om een kunstwerk te scheppen was er niet, alleen maar de gedachte om als ambachtsman uit te voeren wat opgedragen werd en dat zo goed mogelijk te doen.

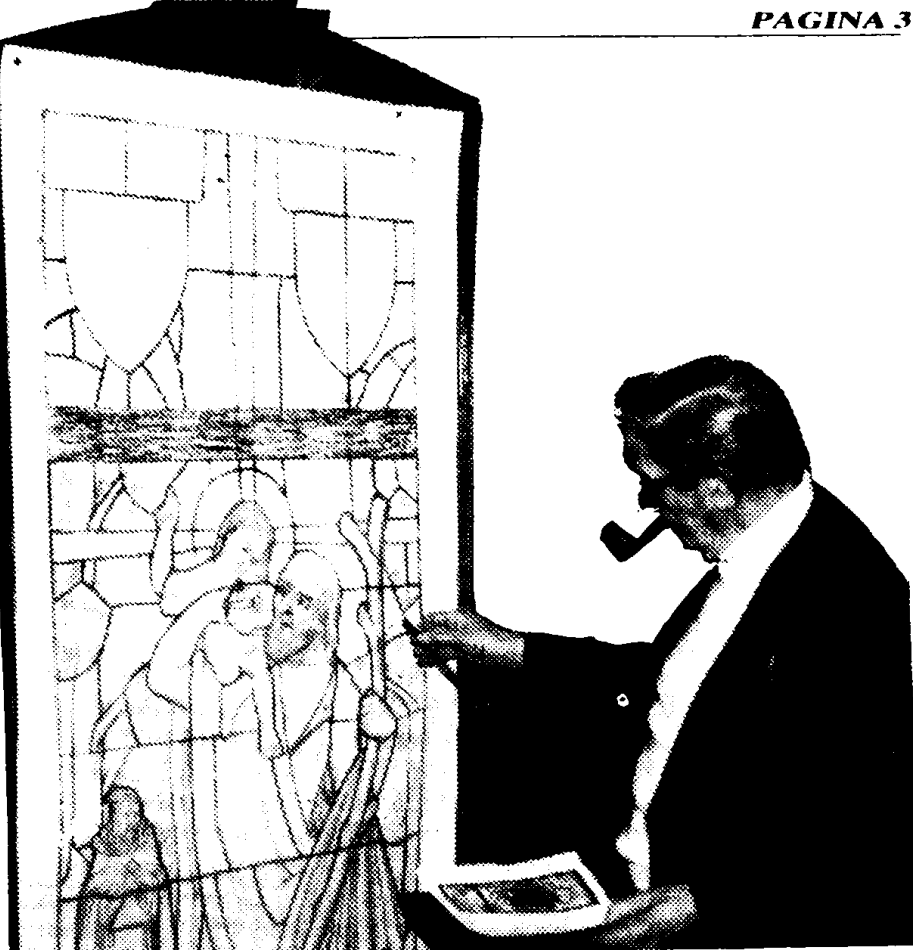
BEELDEN
Dat betekende bij de opdracht voor een beeld of beeldengroep: wat krabbels maken om tot een idee te komen van de plaats gebonden mogelijkheden.

Als dan het idee geboren was, maakte ik een ontwerp op schaal. De schaal hangt af van de grootte van het beeld. Een ontwerp maakte ik altijd in de grootte van 20 à 30 cm, zodat in één oogopslag het geheel overzien kon worden. Daar vandaan wordt dan bij de uitvoering de ware grootte "uitgepaserd".

Mijn praktijk was, om het ontwerp te boetsen in klei; van dit ontwerp maakte ik via een moule-perdu een model in gips. De volgende bezigheid was om het blok steen te kiezen of het blok hout op maat aan elkaar te lijmen. Zuiver technisch dus, wat wel, een behoorlijke kennis van steensoorten veronderstelt en een weten welke mogelijkheden er zijn met de vele houtsoorten als eiken-, linden-, teak- en vruchtbomenhout.

...ramen uit de St. Nicolas kerk op Aruba...

...Frans Balendong in zijn atelier...

zing van een hele kerk:
— de situatie ter plaatse opnemen en de sfeer in je opnemen die er door de beglazing moet komen;
— hoeveel van het binnenvallende licht mag getemperd worden;
— welke kleuren en tinten zijn nodig om de vereiste sfeer te bereiken;
— hoeveel geld is er voor de ramen beschikbaar, m.a.w. hoeveel op-

volgde het carton op ware grootte. Op het carton zijn de loodlijnen duidelijk aangegeven. Van het zo geformeerde loodnet wordt door middel van carbon-papier een schablonen- tekening gemaakt. Deze wordt uitgeknipt zodat voor elk stukje glas een schabloon aanwezig is. Langs de schablonen wordt het glas in de gewenste kleur gesneden. Ik had altijd de keus uit zo ongeveer 500 kleuren en tinten.

Dan wordt op het glas met brandverf de gewenste tekening geschilderd en gebrand bij een temperatuur van ongeveer 600 gr. C. Na het branden kan het glas in het lood gezet worden en vervolgens gekit om lekken en tochten te voorkomen; waar nodig wordt het raam versterkt met roestvrij gemaakt staal en dan wordt het raam op zijn juiste plaats aangebracht. Alles puur ambachtelijk. Om het ontwerp te maken heb ik een idee nodig, maar bestudering van het werk van mijn vele voorgangers maakt ook dit tot een ambachtelijke bezigheid. Verre van plagiaat te plegen greep ik toch in opzet en vormgeving terug op wat velen voor mij ambachtelijk tot stand hadden gebracht en kwam ik toch tot volledig eigen — in de traditie gewortelde — ontwerpen. Dat ik met een grote discipline mijzelf goed tekenen heb geleerd, met bestudering van bouwstijlen, kunstgeschiedenis, perspectief, proportie, anatomie, kleurenleer en de psychologie van het licht en de licht-inval vind ik vanzelfsprekend, want dit alles is nodig om een goede ambachtsman te zijn.

Thans ben ik 74 jaar en tevreden met wat ik heb gepresteerd. Maar nu wil ik mij als kunstenaar gaan opstellen en zonder opdracht op doek en via aquarel mijn eigen dromen tonen. Ik aanvaard geen opdrachten meer. Ik ben niet bang dat hetgene ik mijn leven lang in praktijk heb gebracht, zichtbaar zal worden in mijn werk. Ik wil zelfs de vrijheid hebben om conservatief te zijn en anderen de vrijheid geven om mij zo te noemen. Ik ga niet bewust zoeken om in mijn werk een boodschap te leggen. Ieder ander moet ook vrij zijn. Ik ga proberen om mooie schilderijen te maken, die "ik" mooi vind. Een ander heeft dan de vrijheid om zelf te oordelen. ●

FRANS BALENDONG

ver aan de "punten" te houden, bij het precies weghalen of wegsteppen van het "te veel" aan steen of hout.

Als zo het model, via de schaal, "over-gepunteerd" is, staat het beeld in ruwe trekken voor je en volgt het afwerken: het fijnere werk met als eind-toets die laatste tik, die laatste steek, die het leven in het beeld blaast. Maar dat is dan het laatste uur van een soms maandenlange samenwerking met assistenten.

RAMEN
Dat betekende bij de opdracht voor een kerk-raam, een raam in een profaan gebouw of de begla-

deze rubriek graag met het woord van een oudere man, want wie veel gezien heeft, kan veel verhalen. Als glazenier en beeldhouwer heeft Balendong vooral in Nederland bekendheid. Op de Antillen is werk van hem te bezichtigen in de kerk van San Nicolas op Aruba; het mozaïek boven het altaar en de beglazing van de kerk is van zijn hand.

Het fotomateriaal van deze ramen kwam helaas te laat binnen op de redactie van de Amigoe, zodat we onze toevlucht moesten nemen tot ander illustratie-materiaal.

Niettemin, we hopen met deze uitnodiging velen aan te zetten tot het geven van hun mening over kunst.

SYBREN PAUL

Wat heet 'kunst'? is een rubriek die mensen ertoe zet — naar ik hoop — om te vertellen wat zij onder kunst verstaan. Ieder die zichzelf daartoe competent acht, wordt uitgenodigd om zijn of haar mening te geven over kunst. Die mening — liefst getypt — en voorzien van een foto waarop een afbeelding van wat de schrijver kunst vindt, zie ik graag tegemoet op de redactie van de Amigoe.

In een gesprek met Frans Balendong, beeldhouwer en glazenier, liet hij mij weten dat hij vooral als vakman betiteld worden. Het woord kunstenaar is voor hem te zwaar beladen. Ik vroeg hem mij dat omstandig uit te leggen, en hij stuurde mij deze verantwoording.

Paling

Bent u een liefhebber van paling? Ik ben er dol op. In de oorlogstijd was ik in de kost bij de weduwe Meyer. Zij woonde in de Celzusterenstraat in Amersfoort. Ik werkte in Amersfoort op een klein fabriekje van elektrische apparaten. Zij maakten daar hoofdzakelijk wind-charges voor de Noord-oostpolder.

De weduwe Meyer stapte elke vrijdagmorgen op de fiets en reed naar Spakenburg, waar ze dan een lading paling insloeg. Ze had vier kostgangers en op zaterdagmorgen werd de paling door haar klaar gemaakt en dan was het zaterdagmiddag, na het werk, paling-feest. Mijn hospita wist raad met de paling. Bovendien was het een welkome aanvulling op het toch al zo schrale oorlogs-menu. Op allerlei manieren kon ze de paling klaar maken. Gestooft, gebakken, gekookt in een speciale citroensaus, paling in gelei en ga zo maar door. Letterlijk en figuurlijk at je vin-gers er bij op.

Bij ons thuis werd nooit vis ge-geten, laat staan paling. Mijn moeder vond visbakken een vet en vies werk, bovendien ging het hele huis naar vis ruiken. Wat dat be-treft was ik bij de weduwe Meyer met mijn grote neus in de palings-aus gevallen, alhoewel ik eerst wel even aan deze paling-festijn-nen moest wennen.

Toen de oorlog was afgelopen, raakte ik mijn werk kwijt en moest ik mijn gezellig kosthuis in Amersfoort verlaten. Vaak dacht ik nog terug aan de heerlijke pa-ling, die de weduwe Meyer zo fan-tastisch kon klaar maken. Dat was gewoon een unicum.

Ik ging direct solliciteren voor ander werk en kwam terecht bij de Rijkspolitie in Wieringen. Van-daar solliciteerde ik bij de Militai-re Politie op Curaçao en belande zodoende in 1946 op Curaçao. Na een jaar keiharde opleiding werd ik overgeplaatst naar het on-volprezen eiland Bonaire, waar ik bijna acht jaar politie-dienst deed. Ik heb er heel wat avonturen be-leefd. Eén ervan is het paling-avontuur en dat wil ik u niet ont-houden.

In het begin van de jaren vijftig deed ik dienst op de politiepost Rincon, samen met een vriend en collega, Rustveld genaamd. Colle-ga Rustveld woonde in Rincon en mijn standplaats was Kralendijk. Ik moest echter om de zes à zeven

weken een week politiedienst ver-richten in Rincon te versterking van het personeel.

Op een goede dag kwam Rustveld met de pick-up van pa-trouille terug en meldde dat hij op de Plantage Onima in de droge be-dding van de rooi aldaar, honder-den dode zeeslangen had aange-troffen.

Het geval interesseerde mij en de volgende dag reden wij samen naar de Plantage Onima. Een van de mooiste plekjes van Bonaire met zijn Seroe Kaumati, bezaaid met grote vierkante rotsblokken. Het leek net of een reus met een blokkendoos had zitten spelen en de blokken her en derwaarts ver-spreid had. Zo'n typische landschap is er op de gehele Antil-len niet te vinden.

Toen we in de droge bedding van de rooi aankwamen, lagen daar inderdaad honderden uitgedroode dode zeeslangen, althans dat leek op het eerste gezicht zo. Bij nadere beschouwing bleken het echter palingen te zijn. Waarde lezer, be-lieve it or not, echte Hollandse pa-lingen van zo'n vijftig centimeter lengte. Hoe die palingen daar te-recht gekomen waren, is voor mij nu nog steeds een raadsel. De rooi van de Plantage Onima is naar zee afgesloten door een zware cemen-ten dam, om te verhinderen dat het regenwater via Boca Onima naar zee wegstroomt. Deze rooi had dus in het geheel geen verbinding met de zee. In deze rooi be-vond zich ook een ommuurde wa-terput. Tijdens de regentijd, als de rooi vol met water stond, kwam de zee put geheel onder water te staan. Toen we in die put keken, vielen we van verbazing haast achtero-ver. Het wemelde in de put van dikke vette palingen. De put was zeker een meter of acht diep en de paling bleef voor ons vooralsnog onbereikbaar.

Toen mijn dienst op de politie-post Rincon was afgelopen, moest ik terugkeren naar Playa. Ik sprak met collega Rustveld af dat ik in de garage van Karl Mayer een schepnet zou laten lassen en dan zouden wij over zeven weken paling gaan vissen. Wij zouden met niemand over onze ontdek-ping spreken. Toen ik weer in Playa was, liet ik Karl Mayer van oud betonijzer een soort frame voor een schepnet lassen. Bij Mi-chael Boom kocht ik een meter kippegaas en bekleedde daarmee

...PALING....foto C.A. van den BERG, Eemnes, Holland.

Zeven weken later ging ik weer dienst doen op Rincon. Ik ging ge-wapend met touw en schepnet. Ik deed weer dienst samen met colle-ga Rustveld. Op een geschikte dag reden wij naar de Plantage Onima en lieten ons schepnet in de water-put vieren. De eerste vangst wa-ren zeven dikke vette palingen. Ze kronkelden glimmend en glan-

zend in de emmer die wij meege-het frame. Verder kocht ik een me-ter of tien stevig touw. Daarna ging ik naar de eigenaar van de Plantage Onima en vroeg hem toestemming om de paling uit de waterput te mogen vangen. Hij wilde niet geloven dat er paling in die put zat, maar in elk geval kreeg ik zijn toestemming.

bracht hadden. Terug gekomen op de wacht gingen wij de paling schoon maken. Dat was geen sine-cure voor zo'n onervaren visboer als ik. Met een beetje metselzand, waarvan een grote hoop achter de wacht lag, lukte het vrij aardig.

Toen werd de paling gebakken. Nou dat was een kleinigheid voor collega Rustveld, die een meester-kok bleek te zijn. Het werd een feestmaaltijd, die mij deed terug-denken aan mijn kosthuis in Amersfoort. Die week gingen we nog een paar keren paling vissen en maakten zelfs palingsoep. Het smaakte verrukkelijk. Na enkele maanden was de palingpret uit, want de waterput geraakte droog.

Voor mij is het nog altijd een raadsel hoe de paling in de Planta-ge Onima terecht kwam. Nie-mand op Bonaire heeft mij daarop ooit een duidelijk antwoord kun-nen geven. Een feit is echter, dat toen de rooi droog kwam te staan, een groot gedeelte van de paling haar toevlucht zocht in de water-put. Lust u nog paling? ●

HENK A. KLOMP

Op het spoor van de Rus

INCLUSIEF REIZEN

Datregisseur-acteur-auteur Dolf de Vries in de loop der jaren ook een bereide Roel is ge-worden, zal iedereen die iets van hem weet bekend zijn. Van 1969 - 1971 op Aruba als regis-seur werkzaam bij het C.C.A. bezocht hij op vakantie een aantal Zuidamerikaanse hoofdsteden. Die kennismaking werd gevolgd door een reis van tien maanden per kam-peerbus door nagenoeg geheel Zuid-Amerika, van Brazilië tot het uiterste zuiden, tot Venezu-ela en de Antillen, waarover hij in *Het mes van de Andes* (1978) publiceerde. Want Dolf de Vries reisde niet alleen veel met zijn vrouw en drie kinde-ren, hij deed van zijn ervarin-gen verslag in talrijke krante-en tijdschrift-artikelen en in boeken. Zo schreef hij in *Was die week niet wat kort?* een In-donesië-reis.

boekje is dat je eruit kunt leren hoe je wel en hoe je niet moet reizen. Reizen moet je leren!

Er zijn mensen die alleen maar van hun reizen weten te vertellen wat ze van hun vertrouwde thuis misten in de exotische en dus met griezelende nieuwsgierige argwaan bezochte oorden, maar Dolf de Vries is niet zo'n "ex-clusieve" reiziger die zich afsluit en koste wat kost vooropgezette meningen wil handhaven, maar een "inclusieve" die zoveel moge-lijk wil uitgaan van de karakteris-

De Vries heeft een vlotte pen en kan over zijn ervaringen op onder-houdende wijze vertellen, waarbij hij zeer persoonlijke zaken en al-gemeen historische en maat-schappelijke in een weloverwogen meng-verhouding doseert, terwijl hij er niet bang voor is een eigen mening en standpunt te geven.

Reizen — ook de van te voren nauwkeurig geplande tour — is sterk van toevalligheden af-hankelijk. Een reiziger is maar één momentje op een bepaalde plaats en ziet alleen de omstandig-heden van dat ene ogenblik en de personen die hij toevallig tegen-komt. Vanuit deze beperking moet een mening als van dissident Igor gelezen en geïnterpreteerd worden: "Het Kremlin minacht zwakte, de enige politicus voor wie ze respect hadden was Nixon, zo-als ze nu respect hebben voor Reagan. Macht is het enige dat telt, jullie zijn naïef en dom als je dat niet inziet. Vredes-demonstraties zijn leuk, mits je de machtigste bent. Jullie begaan de grootste fout die je kunt begaan als je die raketten niet plaatst."

Vroeger discussieerde men nog wel eens graag over de strijd vraag "of je er al dan niet geweest moest zijn" om te oordelen over politieke systemen als van de V.S., Rus-land, Zuid-Afrika, de Derde We-reld... Dolf de Vries laat in dit boek opnieuw zien hoe persoonlijke er-varingen vooropgezette theore-tische standpunten inderdaad beïnvloeden als je op de juiste ma-nier, dus inclusief, weet te reizen. Hij heeft me in zijn *Trans Siberië* zijn Rusland laten zien en ik heb het gebodigd gelezen, d.w.z. plaatsvervangend ervaren ●

WIM RUTGERS

Dolf de Vries: *Trans Siberië* Nijgh en Van Ditmar 's-Gravenhage 1985 120 bladzijden

Reagens voorganger Jefferson stuurde mariniers naar Tripoli

Amerika en Libië: 181 jaar wantrouwen

VANAF HET MOMENT dat hij president werd, heeft Ronald Reagan het aan de stok ge-had met Libië. Daarmee over-treft hij zijn illustere voorgan-ger Thomas Jefferson, die 181 jaar geleden een detachement mariniers naar Libië stuurde om de pasja van Tripoli een les-se te leren. Deze had Ameri-kaanse zeelieden protectie-tarieven berekend, die in het

Middellandse Zee-gebied ge-bruikelijk waren in ruil voor bescherming tegen piraten. Jefferson accepteerde dat niet en onder druk van de Ameri-kaanse militaire aanwezigheid tekende de pasja in 1805 een verdrag dat een einde maakte aan de tarieven.

Onlangs riep de Amerikaanse regering weer op tot economische sancties tegen Libië, dat door de

VS verantwoordelijk wordt ge-houden voor de aanslagen in Rome en Wenen. De Libische leider Ga-daffi heeft ontkend dat zijn land verantwoordelijk was, maar noemde de aanslagen de heiligste actie op aarde en dreigde de Ame-rikanen in hun eigen straten te zullen achtervolgen als een ver-geldings-actie tegen Libië zou worden ondernomen.

Een van de eerste daden van ko-lonel Moammar Gadaffi nadat hij in 1969 koning Idris in een vrijwel zonder bloedvergieten verlopen staatsgreep van de troon had ge-stoten, was het sluiten van de Amerikaanse en Britse bases. La-ter gooide hij 20.000 buitenlan-ders het land uit en nationaliseer-de hij de meeste olie- maatschap-pijen, hoewel duizenden Amerika-nen een vorstelijk en belastingvrij salaris verdienen op de Libische olievelden.

Van zijn olierijkdom schafte Ga-daffi voor miljarden dollars Rus-sische wapens aan. Tot zijn vrien-den rekent hij Fidel Castro, Idi Amin en Ayatollah Khomeiny. Een andere vriend was Billy Car-ter, die tot schade van zijn broer, de Amerikaanse president Jimmy Carter, een grote lening van de Li-biërs accepteerde.

IMPORT

Tot dit moment kneep de Ameri-kaanse regering een oogje dicht, mede gezien de omstandigheid dat Libië de derde olie- leverancier was van de Verenigde Staten, en daarmee acht procent van de tota-le Amerikaanse import verzorgde.

Toen in december 1979 ruim tweeduizend fundamentalistische Moslims de Amerikaanse ambas-sade in Tripoli bestormden en in

brand staken in navolging van hun Iraanse geloofs- genoten die het Amerikaanse ambassade- per-soneel in Teheran hadden gegij-zeld, was voor de VS de maat vol, en gaf Carter opdracht de ambas-sade te sluiten. Formeel bleven de diploma tieke betrekkingen echter intact, en de olie-import ging normaal door.

Vijf maanden nadat hij aan het bewind was gekomen verbrak Re-agan de diplomatieke betrekkin-gen met Libië toen in een aantal westerse landen Libische dissi-denten waren vermoord nadat Ga-daffi had bedreigd 'onze' vijanden te zullen doden, waar zij zich ook maar bevinden.

In augustus 1981 schoten twee F-14's van de Amerikaanse ma-rine twee Libische gevechts- vlieg-tuigen neer die probeerden de Amerikaanse toestellen boven de Golf van Sidra te onderscheppen. Libië beschouwt de golf, die zich tot 320 km. buiten de Libische kust uitstrekt, als zijn territorium, terwijl de VS volhouden dat deze tot de intrnationale wateren behoort.

Gadaffi beloofde een internatio-nale ramp met onder meer aanval-len op Amerikaanse kernwapen-depots in het Middellandse Zee-gebied, als de Amerikaanse troe-pen zich nogmaals in de golf zou-den wagen.

MOORDCOMMANDO'S

Drie maanden later sijpelden geruchten door dat Libië moordcommando's naar de VShad gestuurd om president Reagan, vi-de-president Bush en andere rege-rings- leiders te vermoorden. De verscherpte veiligheids- maat-re-gelen die daarop rond het Witte Huis en het Congres werden ge-

troffen, gelden vandaag nog steeds.

In december 1981 verbood de regering- Reagan alle reizen naar Libië en riep de daar wonende Amerikanen op het land te verla-ten. Sommigen keerden naar de VS terug, maar de meesten bleven en zeiden de waarschuwing van de regering dat hun leven in Libië ge-vaar liep niet serieus te nemen.

Op 10 maart 1982 kondigde de Amerikaanse regering een verbod af op de invoer van Libische olie. Gadaffi werd beschuldigd van een misdadig plan om Amerikaanse functionarissen en hun gezinsle-den in Soedan te vermoorden.

Exxon en Mobil Oil trokken zich uit Libië terug, maar andere Ame-rikaanse maatschappijen bleven leveren aan de Europese bondge-noten en andere olieklanten die hadden geweigerd zich bij de boy-cot aan te sluiten. Maanden later gaven vertegenwoordigers van de regering en het bedrijfsleven toe dat de boycot weinig effect had ge-had en dat Libische olie via andere landen de VS bleef binnenkomen. In juni 1983 onderschepten F-14's van de Amerikaanse marine opnieuw twee Libische straalja-gers, ditmaal buiten de Golf van Sidra en zonder dat er schoten vie-len. Vanaf het aantreden van pre-sident Reagan heeft Gadaffi be-weerd dat de CIA plannen had om hem te vermoorden. In november vorig jaar schreef de Washington Post dat Reagan de CIA toestem-ming had gegeven om Gadaffi te ondermijnen. Het Witte Huis wil-de geen commentaar geven en Re-agan gelastte een onderzoek om de bron van het bericht boven water te krijgen. (Uit Haagsche Cou-rant) ●

Volgens politie en linkse politici: uitgelokt

Onlusten op Tempelberg

GETROUWEN

De fanatieke joodse beweging 'Getrouwen van de Tempelberg', die al jaren lang naar de daadwer-kelijke vestiging van de Israë-lische souvereiniteit op de Tem-pelberg streeft, heeft de Knesset-commissie echter vooral gealar-meerd om een stokje te steken voor ver-meende illegale bouw-werkzaamheden onder de Tem-pelberg.

De Arabische menigte begon zich op de Tempelberg te verzame-len nadat de Muezzin de gelovigen via luidsprekers had ge-waarschuwd dat de joden de El Ak-sa- moskee bestormen. De natio-nalistische Knesset- leden wordt door de politie en enkele Knesset-leden provocerend optreden be-weten. Volgens de Jeruzalemse hoofdcommissaris van politie had de re vermeden kunnen worden als de Knesset-leden niet per se de stallen van koning Salomo vlak

naast de El Aksa-moskee hadden willen bezoeken.

UITGESTELD

Knesset-voorzitter Hillel heeft de parlaments- commissie van Binnenlandse zaken verboden naar de Tempelberg terug te ke-ren om hun 'bezoek' voort te zetten nadat commissievoorzitter Shi-lansky zo'n demonstratieve tocht had aangekondigd. In overleg met minister van politie Bar Lev, die een onderzoek heeft gelast, heeft Shilansky het hernieuwde bezoek uitgesteld. Shilansky herinnerde aan de woorden van generaal Gur, de huidige Israëlische minister van Gezondheid die in de Zesdaag-sa- oorlog in 1967 na de oververing van het Arabische deel van Jeru-zalem had uitgeroepen: „De Tem-pelberg is in onze handen!“. Shi-lansky zei er achter te zijn geko-men dat de Tempelberg nog steeds niet in Israëlische handen is maar het zal volgens deze Likoe-d-politicus niet lang meer duren

voordat de Israëlische vlag op de Tempelberg zal worden gehesen.

FOTOTOESTELLEN

De hoogste Islamitische raad in het door Israël geannexeerde oos-telijke deel van Jeruzalem heeft er bij premier Peres telegrafisch te-gen geprotesteerd dat de Knesset-leden zonder toestemming door joodse extremisten met foto- toes-tellen werden begeleid. Het hoofd van de Islamitische raad, Sheikh Sa'ad e Din el Alami, heeft van de politie de teruggave geëist van de in beslag genomen sleutels van de toegangspoorten van de Tempel-berg.

In Oost-Jeruzalem werd een al-gemene proteststaking afgekond-igd. In Nablous en op verschillen-de andere plaatsen op de bezette westelijke Jordaan- oever werden demonstraties de kop ingedrukt. Rond de heilige plaatsen van Is-lam en jodendom zijn de gemoede-ren uiterst verhit geraakt. (Uit Haagsche Courant) ●

BO MES KOMO HUES

UN KASO PENAL DI AÑA 1935

Dos agente polisial ta yega na kas di biba di ñoño di un bar ku un permit den nan poder di hasi un investigashon den e kas, a base di «Drankwet».

M.V., e ñoño, a bisa nan, ku si ta trata di un investigashon a base di Drankwet, nan por buska den e kas di ariba te abou. Asina ta ku e agentenan a bin haña un skopèt den e kas ku nan a tuma den «beslag».

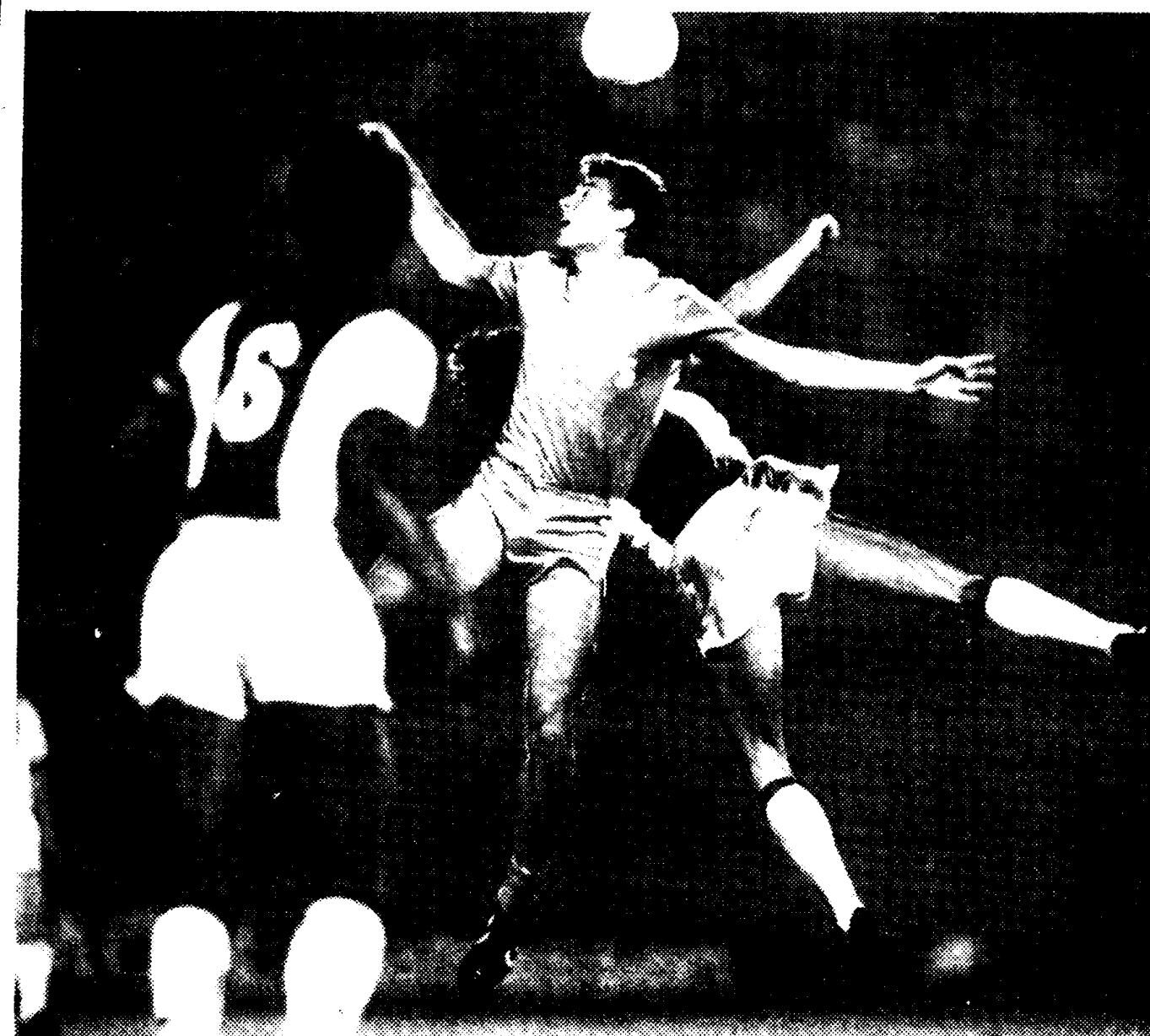
M.V. a defende su mes dilanti hues, bisando ku e agentenan polisial a drenta den su kas pa hasi un investigashon a base di drankwet. Por lo tanto nan no tabatin derecho di konfiska e skopèt.

Bo mes komo hues; e hòmber tin rasón? (Mira pag. 11)

Het voetbalseizoen '85-'86: de tweede helft

EEN VOORUITBLIK

...Ruud Gullit: leider P.S.V. -
nieuwe stijl...

...Ajax — P.S.V....

De eerste helft van het voetbalseizoen 1985-1986 heeft in Nederland een aantal interessante wettenswaardigheden opgeleverd. Op de eerste plaats was er de uitdaging voor de W.K. in Mexico. Diep betreurd, maar terecht. Nederland is als voetballand weer terug op de plaats, waar het ook in de vijftiger en zestiger jaren vertoefde: de Europese middenmoot. Opvallend op nationaal niveau was de verschijning van Johan Cruyff in de dug-out van Ajax. Hij startte met een zeer offensief tactiek, die tot weinig succes leidde. P.S.V., Feyenoord en F.C. Utrecht toonden aan hoe naïef het is anno 1985 de verdediging te verwaarlozen. Cruyff werd realistischer en de punten stroomden weer binnen.

P.S.V. toonde wederom aan, dat het een Europese topclub wil worden. Voor de neus van het verbouwerende Ajax kaapte het, dank zij de bodemloze geldput Philips, de Deen Frank Arnesen weg. Feyenoord rommelde wat in de marge. De aankopen Ling, Erikson, Kwidama en Sörensen bleken geen echte versterkingen en dat leidde onder andere tot verlies tegen de degradatie-kandidaten AZ'67 en V.V.V.

De Nederlandse voetbalwereld moest in 1985 ook afscheid nemen van de bij leven reeds legendarische doelman Jan Jongbloed. Als 44-jarige verdedigde de man die vooral faam verwierf als Oranje-doelman tijdens de W.K.'s in West-Duitsland en Argentinië, het doel van Go Ahead Eagles. Na de wedstrijd tegen Haarlem trof hem een hart-infarct. Een abrupt einde van een lange en bewogen carrière. Tenslotte: 1985 was ook het jaar waarin al dat zogenaamde talent weer niet doorbrak. Met name in het internationale gebeuren vielen Vanenburg, Van Basten, Been e.d. door de mand. De topdrie mocht snel afscheid nemen van het Europa Cup-gebeuren. Slechts het -arme- Sparta verraste door Hapfels Hamburger S.V. uit te schakelen.

KAMPIOENSCHAP

Volgende week in het weekeinde van 1 en 2 februari gaat de tweede helft van de Nederlandse competitie weer van start. Met een voorsprong van zeven punten mag P.S.V. proberen voor het eerst sinds 1978 het kampioenschap te behalen. De enige echte concurrent is Ajax, dat één wedstrijd minder heeft gespeeld. Aangenomen dat die inhaalwedstrijd tegen M.V.V. (5-2) wordt gewonnen, dan blijft het gat tussen de twee nationale voetbalreuzen vijf punten. Dat verschil kan vrij snel op een voor Ajax onoverbrugbare afstand worden gebracht. Reeds op 16 februari ontmoeten de concurrenten elkaar. Wint P.S.V., dan is de race gelopen. Die kans is niet klein. Wie de resultaten van de afgelopen tien jaar bekijkt, ziet dat Ajax in Eindhoven nog nooit heeft gewonnen. In tegenstelling tot Feyenoord en F.C. Utrecht (!) lijkt de Eindhovense entourage de Amsterdammers niet erg te inspireren. Van Feyenoord hoeft P.S.V. al helemaal geen gevaar te verwachten. De bij elkaar geraapte groep afgedankte vedetten zal hard genoeg moeten knokken om de derde plaats, die recht geeft op

internationaal voetbal, voor zich op te eisen. Het gevaar komt uit de zuidelijke hoek. Roda J.C., F.C. Den Bosch en Fortuna Sittard vormen de met rasse schreden naderende sup-top. Feyenoord kan volgende week al een beetje orde op zaken stellen, want dan bezoekt Roda J.C. de Kuip. P.S.V. wordt dus kampioen.

DEGRADATIE

Drie verenigingen mogen het in de jaargang '86-'87 weer een klasje lager gaan proberen. Het meelijwekkende Heracles heeft in gedachten reeds afscheid genomen van de eredivisie. De club uit Almelo bedrijft betaald voetbal in de marge: financieel is het een puinhoop en er heerst een chronische bestuurs-crisis. Ook het Nijmeegse N.E.C. lijkt een belangrijke kandidaat om te degraderen. Ofschoon het over meer voetbaltalent beschikt dan bijvoorbeeld Heracles — Hoekman, Grim en vooral Anton Janssen kunnen een aardig balletje trappen — kan trainer Sandor Popovics er geen eenheid van maken. De derde degradant komt uit het duo Excelsior en M.V.V.

Omdat M.V.V. de ook op Aruba

niet onbekende Leon Melchior achter zich heeft staan, is het kapitaal-krachtiger en dus minder kwetsbaar. Trainer Cor Brom is er inmiddels vervangen door Pim van der Meent en op een aankoop meer of minder wordt niet gekeken. Excelsior is een financieel noodlijdende vereniging, die zich met het ophalen van oud papier bedruipt. Dat wordt dus heel moeilijk. De plaatsvervangers van deze drie komen uit het kwartel F.C. Den Haag, P.E.C. Zwolle, Willem II en R.K.C. Eerstgenoemde vereniging is nog ongeslagen en al bijna zeker van promotie.

PHILIPS

Om reclame-technische redenen besloot de Philips-directie begin 1985 tot grotere activiteiten in de sportwereld. De sponsoring van het Nederlands elftal werd van Sonny afgenomen en het eigen visitekaartje P.S.V. diende tot een ploeg van het niveau Juventus, Bayern München, Anderlecht uit te groeien. Voorzitter Ruts van de Eindhovense ploeg kreeg carte blanche en ging tot daden over. Het altijd wat -softe- P.S.V. werd een agressief op succes-jagende club. Aan het einde van het vorige

seizoen kreeg de trainer, Jan Reker, te horen, dat hij iemand boven zich kreeg aangesteld. De keurige «voetbal-intellectueel» Hans Kraay werd technisch-directeur. Gullit, MacDonald, Gerets en Van der Gijp werden gekocht en, onlangs, Frank Arnesen. P.S.V. ging een topploeg kopen. Boven de rivieren werd onder aanvoering van Ajax-voorzitter Tim Harmsen opvallend nerveus gereageerd.

Een topploeg kan je niet kopen, werd gezegd, alsof Juventus, Barcelona en Manchester United bijvoorbeeld op eigen kweek drijven. „P.S.V. koopt de competitie kapot”, werd gezegd, alsof Feyenoord en Ajax niet alle talent bij andere verenigingen afschuimen. Het altijd van provincialisme beschuldigde P.S.V. haalde de schouders op over zoveel provincialisme uit het -wereldse- westen. Hans Kraay liet weten, dat dit nog maar het begin is. Zijn credo was en is, dat het Nederlandse talent voor de eigen competitie bewaard dient te blijven. Ajax kan dat, financieel gezien, niet. Feyenoord nadert het bankroet, dus.... Het buitenland loert op De Wit, Vanenburg, Rijkard en vooral Van Basen. Vorige week nog informeerden de I.F.C. Köln en Bayern München bij Ajax naar de vraagprijs van de Ajax-spits, die nu reeds 28 doelpunten op zijn naam heeft staan. Hans Kraay, lees: Philips, wil, ook al gezien de commerciële binding met het Nederlands elftal, de beste voetballers binnen de landsgrenzen houden. Heintze, MacDonald, Stevens en Van der Gijp zullen mogelijk te licht worden bevonden voor Philips' ambities. Willy van Kerkhof is aan het afbouwen en Ernie Brandts toont slijtage-verschijnselen. Omdat Philips-producten ook in Amsterdam moeten worden gesleten, zullen niet alle Ajax-talenten worden gekocht. Frank Rijkaard wil graag met zijn vriend Gullit in één elftal voetballen en lijkt bovendien steeds minder geporteerd van gorre Cruyff. Dat laatste gold al in een eerder stadium van Gerald Vanenburg. Beiden kozen onlangs publiekelijk de zijde van bondscoach Beenakker, toen Cruyff hen weigerde vrij te geven voor een wedstrijd in Italië. Van Basten is een Cruyff-adept en hun zakelijke belangen zijn verstrengeld. Alleen al om die laatste reden zal hij uiteindelijk voor het grote geld kiezen. En dat grote geld zit bij P.S.V., dat zich in theorie financieel kan meten met bijvoorbeeld Juventus en Anderlecht, Rijkaard, Van Basten, het geruchten-circuit draait. Ook de Belg Vercauteren wordt genoemd. Philips gaat het groot aanpakken. P.S.V. wordt de komende vijf jaar kampioen van Nederland. • PIETER KROL

Diana Lebac's SHERRY herdrukt

EEN GEMISTE KANS

OMSLAG

De omslagtekening door Rien Poortvliet en de foto op de achterflap van de eerste druk suggereerden een sterk autobiografisch karakter van het boek. Het meisje op de voorplaat was voor iedere lezer duidelijk Diana Le-

bac's. Maar dat zijn uiterlijke, cosmetische zaken die pleiten tegen een ongewijzigde herdruk, ernstiger zijn volgens mij de inhoudelijke.

MOTIEVEN

Sherry vertolkt de "revolutionaire tijdgeest" van het einde van

haar visie op "30 mei" zoals ze die in *Sherry* verkondigt?

Hoe is intussen haar visie op de conflict-situaties tussen ouderen en jongeren (ouders en kinderen, waarbij de ouderen de gezagsgetrouwe conservatieven zijn); tussen wit en zwart op Curaçao; tussen makamba en Curaçaonaar en — sterker — tussen Antilliaan en Nederlander in Nederland?

LITERAIRE VORM

Ik noemde *Sherry* in het begin een "klassieker", maar het kenmerk van klassiek werk is dat het tegen de tijd bestand is door een algemeen thema dat op superieure wijze vorm kreeg. Maar *Sherry* is niet in die zin klassiek omdat het in de uitwerking te kort schoot en schiet. En dat is mijn belangrijkste bezwaar tegen een ongewijzigde herdruk, dat het de fouten en zwakheden van de beginner prolongeert.

In de openingszin "Sheritsa herinnerde zich hoe ze vroeger voor de spiegel kon staan ..." is het al mis met het perspectief, omdat het wanneer van die "herinnering" voor de kritische lezer niet beantwoord wordt.

Het hele verhaal draagt kenmerken van psychologische oppervlakkigheid en een zeer sterk aangezette zwart-wit tegenstelling: te begrijpen voor een jong en beginnend auteur, maar nu niet meer goed te praten.

Er zijn plotselinge onlogische verhaal-wendingen en innerlijke tegenstrijdigheden. Zo vecht Sherry bijvoorbeeld voor een beurs, maar ze maakt daarbij wel graag gebruik van Edward, die "door zijn betrekking vrienden en relaties (had) juist in die kringen, die Sherry aan een beurs konden helpen. Hij maakte van zijn positie dan ook handig gebruik. Ja, hij was gewiekst in deze zaken."

De schematische opzet van het verhaal blijft in de uitwerking hinderlijk zichtbaar. Zo zijn met de ruimtelijke driedeling Curaçao — Nederland — Curaçao drie liefdes verbonnen die op hun beurt weer een nadrukkelijke symbolische betekenis hebben.

Een onervaren verteller dringt zich nadrukkelijk tussen verhaal en lezer op allerlei momenten: "Maar als je jong bent, treur je niet lang over het verbreken van oude banden."

De auteur legt de figuren te grote woorden in de mond over onnozele zaken: "De hele stad is nog geschokt, zoals jij met slacks aan het winkelen was, laatst..." Het is steeds weer net "te", waardoor de lezer niet anders kan concluderen dan met een onervaren auteur te doen te hebben, die net niet voldoende terughoudendheid betracht bij het doseren van haar effecten, zodat we dicht bij de populaire tienerslectuur belanden. De inzet van het boek is duidelijk literair, de uitwerking overtuigend het lectuurniveau nauwelijks.

STUDIES

Maar ik hoefde deze bezwaren hier niet verder te adstrueren, want ik zou alleen maar in herhaling vervallen van twee waardevolle universitaire scripties.

Zo concludeerde Ini Statia in 1984 in haar Groningse scriptie *Konta mi algu krioyo; Nederlandstalige Antilliaanse jeugdliteratuur (vreemd of eigen?)*, na een meer dan 35 pagina's tellende analyse die vooral de creativiteit van de lezer zelf bij het leesproces onderzocht:

"Sherry is teveel een kopie van een traditioneel-westerse meisjesroman waardoor het de lezer te weinig Antilliaans-eigen besef biedt. Het blijft bij een verslag van een bepaalde ervaren werkelijkheid en overstijgt die werkelijkheid niet door het verhaal zelf, het beelden te laten overtuigen." (Deze belangrijke scriptie is in de plaatselijke boekhandel verkrijgbaar).

Een Nijmeegse literair-sociologische doctoraal-scriptie *Van Maria tot Rosy; over Antilliaanse literatuur* (1984) door Harry Theirlynck — die drie jaar op Curaçao woonde — concludeerde na waarderende woorden over de thematiek:

"Over de literaire kwaliteiten van de roman kan men alleen maar somber zijn. De compositie, de stijl, de karakter-tekening, de dosering van de diverse elementen, het is allemaal beneden de maat."

Ter verdediging kan natuurlijk gelden dat *Sherry* een jeugdwerk en debuut van Diana Lebac's was en bovendien het eerste Nederlandstalige Antilliaanse jeugdboek, en dat ze zich later voorbeeldig ontwikkeld heeft tot een belangrijk auteur.

Maar juist de beste schrijvers zorgen ervoor dat ze later relatief zwak jeugdwerk laten voor wat het was of herschrijven. Waar zijn de eerste publicaties van Cola Debrot en Boeli van Leeuwen nog te vinden? Zo nam Miep Diekmann bijvoorbeeld haar eerste werken zonder meer uit de circulatie; maar ook het vroege werk dat haar bekend maakte en waarvoor ze literaire prijzen kreeg, zoals *De botten van Brakkeput* en *Padu is gek* heeft ze bij de laatste herdruk herschreven.

Waarom heeft Diana Lebac's nu zo'n grote schrijf-ervaring heeft als waarvan ze in *Suikerriet Rosy* blijf gaf, niet van zichzelf de uitgever geëist haar debuut grondig te herschrijven? Dat zou een enorme klus zijn geweest, maar dan hadden we waarschijnlijk een werk gezien dat op literair niveau staat, terwijl we nu niet meer hebben dan een goed bedoeld debuut waarin een weliswaar belangrijk thema op zwakke wijze is uitgewerkt. •

WIM RUTGERS

(Diana Lebac's *Sherry*; het begin van een begin Leopold — Den Haag 1985 190 pp.)

van dorp =
eddine n.v.

Voor al Uw boeken
en tijdschriften

eddine
SCHOTTEGAT
WEG OOST

van dorp
OTRABANDA

van dorp
PUNDA

van dorp
PROMENADE

van dorp
HATO

van dorp
LAS PALMAS

"Net even iets beter"

bacs en niet Sherry, over wie geschreven wordt dat ze "zwart" is met kroeshaar dat gevlochten werd toen ze jong was en dat ze later in een afro draagt.

De tweede druk mist de foto van Diana Lebac's op de achterkant en geeft op de voorkant een nieuwe Sherry die opnieuw meer op Diana dan op de figuur in het boek lijkt; identificatie van plaat en auteur wordt de lezer nu onthouden dus, terwijl de tekening toch niet "klopt".

Het weliswaar mooi gestileerde en in prachtige kleuren uitgevoerde madonnakopje voor een natuur-tafereel afgebeeld, is niet de felle Sherry van het verhaal, noch uiterlijk noch qua karakter. Ook tekenaar Theo Zwinderman gaat hier de slordige Hollandse mist in, al oogt het prachtig.

PAPIAMENTU

Diana Lebac's verklaarde aan het einde van haar verhaal in 1971 in een woordenlijst van anderhalve pagina een aantal Papiamentstalige woorden uit het verhaal. Deze lijst is in de nieuwe druk ook ongewijzigd overgenomen, zodat we nu spellingen zien als "Con ta", "Co'i loko", "joe", "mōru", "njetu", enz.

de jaren zestig en het begin van een nieuwe tijd na 30 mei 1969 en de rol van de jongeren daarin. Dat Diana zelf al lang niet meer zo positief denkt over de ontwikkelings-mogelijkheden van het zich vernieuwende Curaçao, nu deze jongeren van toen tot de ouderen zijn gaan behoren bewees ze met *Suikerriet Rosy* 1983)

Het debuut *Sherry* zal dan ook als document van een bepaalde tijd en elan gelezen moeten worden. En dan doel ik op belangrijker zaken als het niet meer voorkomen van de H.B.S. en een daaraan verbonden Literair-Pedagogische Afdeling of aan de mode bijvoorbeeld:

"Ik haat deze tijd... Geef mij maar zijn trui en mijn jeans. Bah! Elke keer als je uitgaat moet je nylons aan en een strakke jurk om je lijf. En op de koop toe naaldhakken. Af-schuwelijk! Hoe kom ik uit deze zwangbuis?"

Het is de laatste tijd weer mode geworden om onze problemen met die van voor 1969 te vergelijken. Staat de auteur nu nog achter

Aartsbisschop Miami op drugs onderzocht

MIAMI — In wat op het eerste gezicht het draaiboek zou kunnen zijn voor een politieserie op de televisie, is aartsbisschop Edward A. McCarthy van Miami onderzocht op drugsgebruik. Niet dat hij daarvan werd verdacht, maar urinecontrole hoort nu eenmaal bij de rol die de kerkelijke gezagsdrager op zich heeft genomen.

De aartsbisschop is bestuurslid van het comité „Miami Citizens against crime“, een organisatie die de geesten rijp wil maken voor een doelmatige misdaad- bestrijding. Voorzitter Lester Freeman deelde de 52 vooraanstaande leden mee, dat allen zich om een goed voorbeeld te geven aan de proef moesten onderwerpen.

„Ik zag in dat dit voorbeeld goed kon aangeven hoe zwaar het drugsprobleem bij ons weeft“, verklaarde de aartsbisschop. Eerder had hij ook al meegedaan aan een proef van het dagblad Miami Herald om uit te zoeken, of bij oppassende burgers aangetroffen briefjes van 20 dollar ook sporen zouden kunnen vertonen van cocaïne. Van de elf ingeleverde bankbiljetten bleken er tien in-

derdaad besmet. Dat van de aartsbisschop bevatte 7 microgram cocaine, een bewijs dat het door de handen van een gebruiker is gegaan.

De aartsbisschop toonde zich

Archbishop McCarthy

toen niet verbaasd over de uitkomsten. Hij zei via zijn lidmaatschap van Anti-misdaadcomitees en uit andere bron op de hoogte te zijn geraakt van het feit, „dat deze miljarden dollars omvattende drughandel overal is doorgedrongen“.

Zwarte bisschoppen van VS:

Zwarte katholieken zitten in de knel

WASHINGTON — In een droevig gestemde verklaring hebben de tien zwarte bisschoppen van de Rooms-katholieke kerk van de Verenigde Staten op de recente na-jaars- vergadering van de bisschoppen- conferentie hun blanke collega's een onthullend beeld geschetst van de positie, waarin zwart katholiek Amerika verkeert. Zij zijn daarover zo verontrust geraakt dat zij het liefst zouden zien, dat de kerk zich net als zij dat voor de armen heeft gedaan, in gelijke mate zou uit-

sprekken voor het welzijn van de zwarten.

De zwarte bisschoppen vinden het pijnlijk, dat verhoudings- gewijs zo weinig zwarten doordringen tot de geestelijkheid en het bisschopsambt. Het zou daarom goed zijn als de bisschoppen- conferentie een apart secretariaat zou instellen, waar alle zaken zwarte gelovigen betreffende op de juiste behandeling kunnen rekenen, aldus de verklaring.

Naar de zwarte bisschoppen signaleren groeit de overtuiging bij zwarte leken met een leidende positie, religieuze en priesters, dat blanke katholieken helemaal niet graag zien dat de kerk groeit in zwarte gemeenschappen. „Het is duidelijk dat hier dezelfde krachten aan het werk zijn, die blanke Amerikanen de overtuiging schenkt, dat het hebben van een zwarte buurman, het zij- aan- zij werken met een zwarte en het hebben van zwarte klasgenootjes hun waarden- systeem aantast en hun gezinsleven naar beneden haalt.“

Kerk op bres voor indianen

ASUNCION — De Rooms-katholieke kerk van Paraguay is vastbesloten de rechten van de oorspronkelijke inwoners, de indianen, te verdedigen. Meer en meer worden indianen uit hun woongebieden verdreven.

Kerkelijke vertegenwoordigers hebben nu een strafklacht ingediend tegen een aantal daarvoor verantwoordelijke personen. Die zijn volgens hen verantwoordelijk voor het martelen en doden van indianen op het 75.000 hectare omvattende bezit van de industrieel Blas N. Riquelme, oostelijk van Asunción. Dat heeft de woordvoerder van de bisschoppen- conferentie, mgr. Mario Melanio, bekend gemaakt. ●

De verklaring vervolgt: „Sommige blanke katholieken vinden dat het even schadelijk is het woord, het Brood des Levens en de Beker der Verzoening te delen met zwarte katholieken.“ Het gevolg is dat veel zwarte gelovigen denken dat zij helemaal niet welkom zijn in de kerk.

Volgens het document zijn van de 25 miljoen zwarte Amerikanen er slechts 1,2 miljoen Rooms- katholiek. „En hoewel de mening wijds is verbreid dat de overblijven-

Premier Lubbers tot Turken:

Ruimte voor iedere groep, ook Islamieten

ROTTERDAM — Belangrijk is dat we elkaar waarderen en ruimte gunnen om eigen identiteit en verlangens inhoud te geven. Fundamenteel voelt het CDA zich door het geloof in een God met de Islamieten verbonden. Deze stellingen heeft premier Lubbers in Rotterdam verkondigd op een bijeenkomst van vertegenwoordigers van 87 organisaties in Nederland die bij de Turks-Islamitische culturele federatie zijn aangesloten.

Uit die organisaties kwamen nogal wat klachten naar voren over achterstelling in de Nederlandse samenleving. Eén ervan luidde dat een godsdienstige cul-

turele organisatie minder gemakkelijk of geen subsidie krijgt, terwijl een niet-godsdienstige culturele organisatie die wel krijgt. De bewindsman kreeg ook de vraag voorgelegd waar het vrije verkeer blijft voor de in Europa wonende Turken. Algemeen werd aandacht gevraagd voor het probleem van de gezins- hereniging.

Andere klachten betroffen onder meer het ontbreken van medewerking om gebedsruimten in te richten, de geringe mogelijkheden voor godsdienst- onderricht en het verhinderen dat de Turks-Islamitische groepering in Nederland zendtijd krijgt. In Nederland verblijven thans bijna 200.000 Turken, die naar hun gevoelens

PREMIER LUBBERS

...klachten over tweedetrangs burgerschap...

worden behandeld als tweedetrangs mensen.

Lubbers vertelde dat iedereen de kans moet worden geboden om in dichtbevolkt Nederland te leven. Hij wees op twee grote problemen: de werkgelegenheid of de goede boterham en de normvervaling. In het eerste geval gaat het de goede kant op. In de strijd tegen het tweede beval hij aan goed om ons heen te kijken hoe we voor elkaar kunnen opkomen. Hij zei de klok niet te willen terugdraaien, maar open te laten staan voor nieuwe ontwikkelingen met behoud van waarden en waardigheid. Hij zag hierin een uitdaging voor iedereen, ook voor de Nederlandse samenleving, om er iets goeds van te maken. ●

Paus: curie geen machtsfactor

VATICANAANSTAD — „In de toekomst zal de curie nog duidelijker een instrument moeten zijn tot steun aan de paus, met een onmiskenbaar pastoraal karakter. In geen geval mag er sprake zijn van een machts- instantie naast de paus of van een soort filter, die de pastorale activiteiten van de paus blokkeert of stuurt.“

Dat heeft paus Johannes Paulus II onlangs verklaard in een toespraak tot de algemene vergadering van kardinalen, die drie dagen had beraadslaagd over hervormingen binnen het hoogste bestuurs- apparaat van de Rooms-katholieke kerk. Honderdtwintig kardinalen beraadden zich over een voorstel, de tien congregaties uit te breiden tot elf of twaalf, waarbij sprake zou kunnen zijn van verheffing tot congregatie van de raad voor de leken en eventueel ook van de raad voor openbare aangelegenheden, gewoonlijk „ministerie van Buitenlandse zaken- genoemd.“

Naar de paus betoogde heeft de curie als eerste taak de paus te helpen zijn dienst voor de eenheid der kerken goed uit te voeren. Daarvoor is het in de ogen van de paus noodzakelijk, de informatiestroom en samenwerking tussen de curie en de plaatselijke kerken grondig te verbeteren. ●

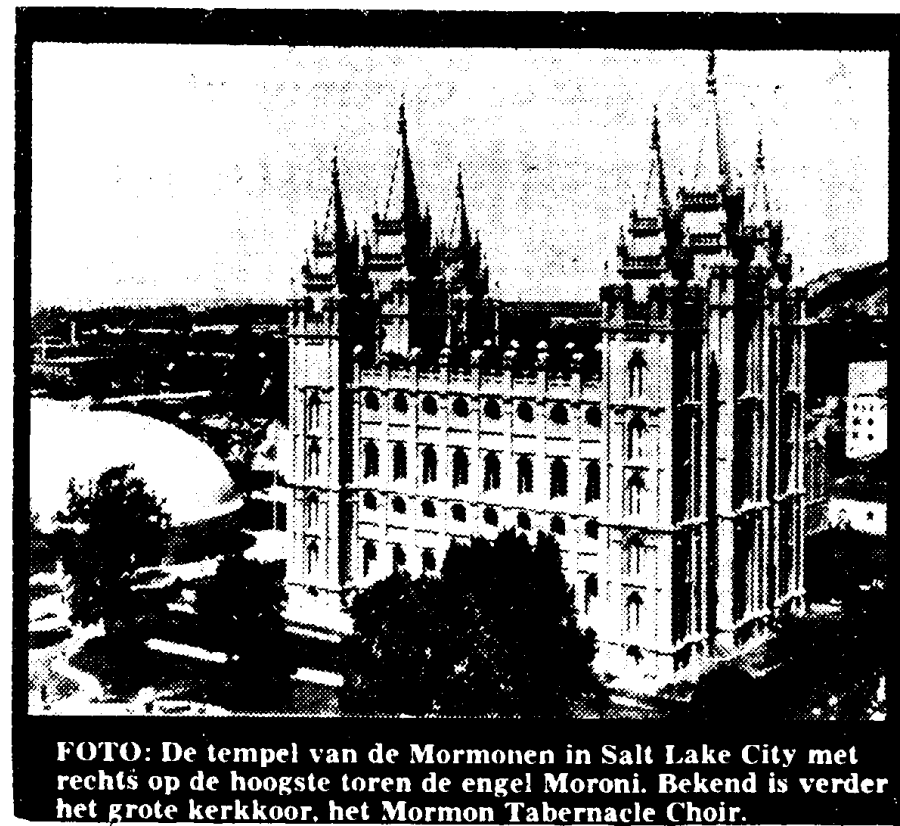

FOTO: De tempel van de Mormonen in Salt Lake City met rechts op de hoogste toren de engel Moroni. Bekend is verder het grote kerkkoor, het Mormon Tabernacle Choir.

de 23,8 miljoen allen toegewijde leden zijn van protestantse kerken, strookt dat absoluut niet met de feiten.“ In grote steden voelen heel wat zwarten zich aangetrokken tot bewegingen als de Zwarte Moslims, zeggende de zwarte bisschoppen, „terwijl er natuurlijk ook miljoenen gewoon buitenkerkelijk zijn.“

Naar het oordeel van de zwarte bisschoppen moet er een nieuwe pastorale worden ontwikkeld om het kerk- lidmaatschap aantrekkelijker voor zwarten te maken, waarbij inschakeling van goed opgeleide zwarte catecheten of evangelisten niet moet worden geschuwd. „Het zou helemaal binnen de katholieke traditie vallen als deze mensen de wijk ingaan om hun zwarte medemensen uit te nodigen navolgers van Christus te worden“, aldus het document. ●

Aangezien bisschoppen „de meest in het oog springende vorm van leiderschap in de kerk“ zijn, verdient het volgens de verklaring aanbeveling, zo spoedig mogelijk verscheidene zwarte bisschoppen te benoemen, en een van hen te verheffen tot aartsbisschop. Als dat niet gebeurt zou dat kunnen worden opgevat als: „De kerk hecht wel woorden, maar niet met daden aan zwart leiderschap.“

De samenstellers van het document verklaarden te zijn bemoeidigd door kardinaal John O'Connor, aartsbisschop van New York, op het in september gehouden symposium ter gelegenheid van het feit, dat tien jaar geleden de pastorale brief uitkwam over zwarte katholieken, getiteld „Wat wij hebben gezien en gehoord“. ●

...Rabbi Yechiel Michel Tukachinsky...

...Rabbi Shimon Yehuda Shkop...

...Rabbi Avrohom Elimelech Perlow

...Rabbi Chaim Soloveitchik...

...Rabbi Ya'akov Gesundheit...

...Rabbi Eliezer Gordon...

...Rabbi Isser Zalman Meltzer...

RABBI'S TE KIJK

Portretten van Rabbi's door Ralph Prins

Ralph Prins, geen onbekende op de Nederlandse Antillen, heeft onlangs in Antwerpen een uitgebreide tentoonstelling gehouden van prenten van Rabbi's. Deze prenten zullen vanaf eind maart aanstaande bij Christie in Amsterdam te koop

zijn. Vanwege het feit dat dat toch wel ver weg is, laten we U op deze pagina een aantal van de door hem getekende portretten zien, alsmede drukken we het voorwoord af, dat Judith Belinfante schreef bij de catalogus voor deze tentoonstelling.

Ralph Prins, zoon van Izaak Prins en achter- kleinzoon van Rabbi Samson Raphael Hirsch, groeide op in een orthodox joods gezin in Amsterdam, alwaar hij in 1926 geboren was.

Ralph, die vernoemd werd naar zijn overgrootvader, leider en eerste exponent van de neo-orthodoxie in de 19e eeuw, was vervuld van zijn culturele erfenis. Zijn vader, oprichter van de Stichting ter bevordering van joodse studies in Nederland en veelzijdig schrijver van de Nederlandse joodse geschiedenis, heeft daartoe niet in geringe mate bijgedragen.

Van zijn vaders kant stamt Ralph Prins af van de welbekende 16e-eeuwse Italiaans-joodse drukker Meir Parenzo, en Prins probeert dan ook zijn typographische richtlijnen in zijn bezigheden als grafisch kunstenaar na te volgen.

Prins kreeg zijn opleiding eerst in Zürich en later in Den Haag aan de Koninklijke Kunstacademie. Naast schilder, tekenaar en fotograaf is hij een uitstekend grafisch kunstenaar. Hij heeft in de belangrijkste steden ter wereld geëxposeerd en heeft dikwijls in opdracht gewerkt voor Unesco, Nederlandse instanties en ande-

re. Hij is vooral geïnteresseerd in portretten waarin hij een keur aan technieken verwerkt. Wanneer hij van een foto tekent, concentreert hij zich op de ogen en de intensiteit van expressie; hij probeert erin te 'vangen' wat hij denkt dat deze persoon werkelijk is.

In een klein, joods boekwinkeltje in Antwerpen kocht Prins, een paar jaar geleden, foto's van leiders van de 20e eeuw orthodoxe gemeenschap. Prins raakte gefascineerd door de foto's van deze rabbi's, leraren en geleerden, van wie er een aantal al overleden was en anderen nog in leven waren, zowel in Oost-Europa als in de Verenigde Staten als in Israël.

Hij richtte zijn aandacht op ieder van hen afzonderlijk, bestudeerde hun gezichten van het briefkaart- formaat, koos de juiste techniek, penseel of potlood, krijt, houtskool of olieverf, de kleur, de grootte en het soort papier, en begon zijn ontdekkingsreis naar het innerlijk van zijn modellen.

Prins stopt in zijn tekeningen meer dan alleen maar het vakmanschap van een kunstenaar; hij voegt er een emotionele scheppende kracht aan toe, die hem in staat stelt mensen te herscheppen, 'mensen van vlees en bloed', van een klein fotootje.

Dat soort creativiteit is zeldzaam en we zijn verheugd om voor de eerste maal deze unieke collectie aan het publiek aan te bieden. ●

JUDITH BELINFANTE
(Vertaald uit het Engels)

...Rabbi Yechonon Twersky...

...Rabbi Mordechai Sholem Yosef Friedman...

BO MES KOMO HUES

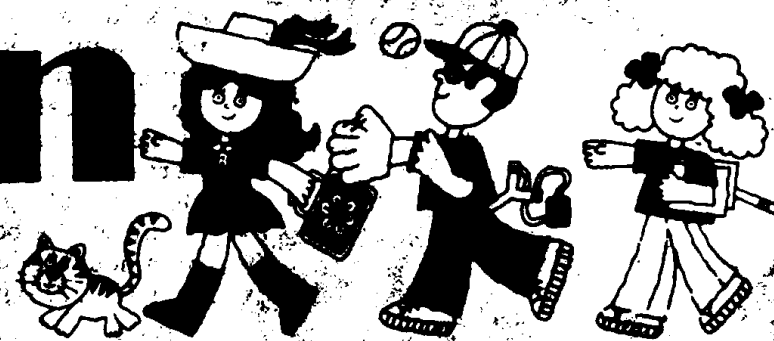
FAYO DI KORTE SUPREMO (16)

Una bes e agentenan polisial a drenta e kas ku un permit a base di Drankwet, nada no ta impedinan pa hasi tambe investigashonnan a base di otro leyman, por ehempel «Vuurwapenwet».

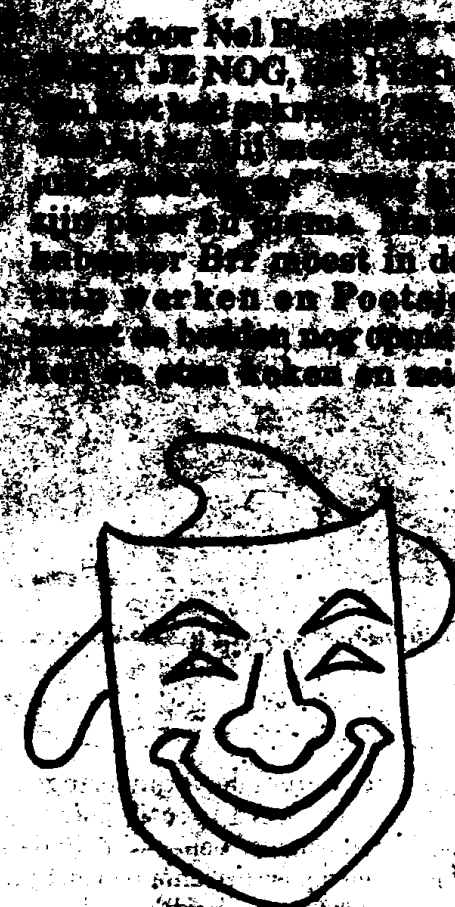
HR. 2-12-1935 NJ 1936 no. 250.

...Rabbi Moshe Mordechai Epstein...

De boot van Pinkie

"Ga vandaar maar alleen".
"Mie", dacht Pinkie, "Wat voor een niet. Weet je wat, ik wil vandaar en ga naar Aruba varen". Zo gezegd, zo gedaan. Hij pakte een brood uit de broodtrommel en kaas uit de ijskast. Hij pakte een fles limonade in en ook zijn pijama en zijn tandenborstel en voer weg. Heel alleen met zijn bootje

de volgende morgen staken de vissers hun kopjes boven water, de gouden kabbelden vriendelijk voor het bootje en Pinkie had het roer naar zijn zin. "Ik heb honger van het varen", zei Pinkie kabouterij, toen hij een hele tijd gevaren had. En hij haalde het brood, de kaas en de limonade uit de boot. "Wijze man", zei hij, "ik heb honger van de kaas op. Limonade lusten de vissen niet. Die dronk Pinkie dus maar alleen op."

Zo zat Pinkie de hele dag in zijn bootje. Maar toen het donker was geworden, vond hij het op eens niet zo leuk meer. "Ik heb honger", zei hij, maar de vissen hoorden hem niet meer. Die lagen in hun visschodjes en droomden van varende kabouterij. En het brood en de kaas waren op. "Ik heb dorst", zuchtte Pinkie. Maar de fles limonade was leeg.

De volgende morgen staken de vissen hun kopjes weer boven water. En toen ze hoorden, dat Pinkie hon-

niet opgegeten worden", huilde het. "Ik wil bij mijn papa en mama en vriendjes blijven". Dikke tranen vielen langs zijn kieuwen. En Pinkie had zo'n medelijden met hem, dat hij hem maar gauw weer in zee gooide. "Blijf ik wel met honger", zuchtte hij. Het visje zwom dadelijk naar de andere vissen en vertelde watergebeurd was. "Het arme kabouterij heeft zo'n honger", besloot hij zijn verhaal. "En toch heeft hij mij niet opgegeten. We moeten hem helpen".

En wat deden de visjes? Ze duwden met hun neusjes het bootje, zodat het pijlanel over het water schoot, terug naar kabouter Brr en Poetsje op Curaçao. Zo duurde het niet lang meer, of Pinkie was weer thuis. Hij at een bord vol pampunaas op, twee gebakken parkieten eitjes, een groot stuk mango en zes dadelkiesjes. En hij dronk er wel een emmer vol limonade bij op! En zeeman wilde hij niet meer worden.

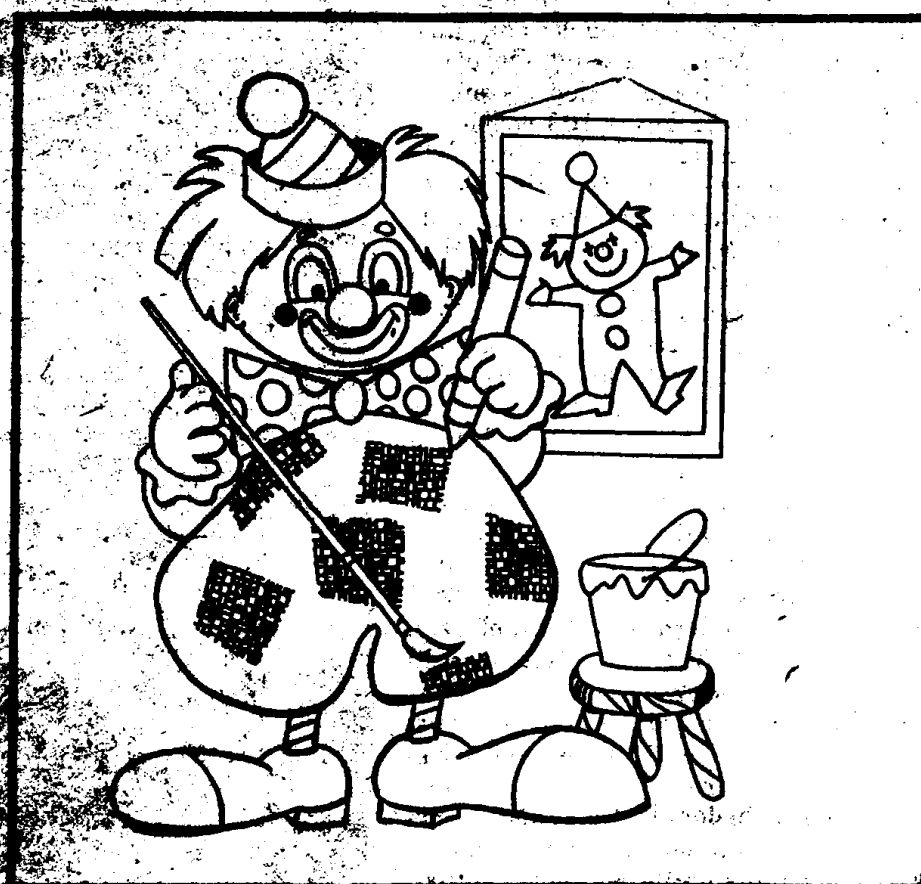
ger had, kwamen ze dadelijk met allerlei soorten zee-waren aandrigen. Nee, dat lustte Pinkie ook niet. De gouden kabbelden kabbelden en hielpen. Toen ze hoorden dat Pinkie dorst had, kabbelden er "Drink maar van ons, drink maar van ons". Maar ze waren veel te zout.

"Bah", zei Pinkie en vond het varen allang niet zo leuk meer. "Ik wil, dat ik maar weer een cactus zag. En dat mama Poetsje hier was met een bord lekkere pampunaas. Oh, oh, wat heb ik een honger!"

Maar opeens kreeg hij een idee: hij zou gaan vissen! Hij bond een stukje zeewier aan een eindje touw en gooide dat in zee. "Wat ben je aan het doen?" vroeg een visje nieuwsgierig. "Ik ben aan het vissen", zei Pinkie. "Wat is dat?" vroeg het visje. "Dat is dat daar nog nooit hoort had. "Vissen is vissen", legde Pinkie toe. Als jij nu van het zeewier trek, ik gauw mijn hengel omhoog en dan heb ik de vissen".

"Oh, wat leuk", zei het visje. Het visje trok aan het zeewier en het bootje van Pinkie kwam naar hem toe. "Wat een leuke manier om te vissen", zei het visje. "Ik heb honger van de kaas op. Limonade lusten de vissen niet. Die dronk Pinkie dus maar alleen op."

nauw. "Nee, dat kan niet", zei Pinkie. "Want ik heb je gevangen om op te eten". "Wat schrik het visje daar van. Maar ik wil helemaal

Carnaval

DEZE EN VOLGENDE weken hebben we nergens tijd voor, want we gaan jumpen. Er is het grote Tumbafestival, het Tumbafestival, prinses en pancho's moeten gekozen worden. En La Reina niet te vergeten. En twee zondagen gaan we naar de typische kerk. Daarom zijn we deze keer apilon een beetje "rustig". Kunnen we wel komen. We lezen wat en kleuren wat. Veel plezier!

TANTE NEL

Priester en maatschappelijk werkster na 15 jaar montage-arbeid:

Bittere noodzaak werk van ongeschoolden te humaniseren

EINDHOVEN — Humaniseer het werk van ongeschoolde arbeiders. Dat is bittere noodzaak zodat ook zij een werkelijk mens kunnen zijn op een inhoudelijk niveau. Dat is de inhoudelijke vraag. En op een menswaardig bestaan. Tot die slotom zijn Jan Peijnenburg en Threes van Dijk gekomen van vijftien jaar onafgebroken te hebben gewerkt op montage-afdelingen van Philips in Eindhoven. Hij is priester en werkt onder andere als aalmoezenier voor werkende jongeren. Zij is maatschappelijk werkster en was directrice van een levensschool voor meisjes.

In december 1970 solliciteerden ze bij Philips en vroegen om het eenvoudigste werk dat ongeschoolde arbeiders kon worden gedaan. "We kregen en ervoer van dagelijks welk invloed het werken in een fabriek had op het leven van mensen. We kregen het gevoel dat we achter een bepaald proces aanliepen. Om te ervaren wat het verrichten van ongeschoolde arbeid nu werkelijk betekende zijn we naar Philips gestapt."

Jan Peijnenburg: "We hebben Philips bewust niet voor de gek gehouden. We hebben gezegd wie we waren en waarvoor we kwamen. Aanvankelijk reageerde Philips wat verrast en terughoudend maar we zijn toch aangenomen. Het werk zou antwoord moeten geven op twee belangrijke vragen:

"Allereerst wilden we weten wat produktie-arbeid precies inhoudt en welke invloed het uitoefent op het menselijke leven. Daarnaast wilden we proberen na te gaan waarom het juist de arbeiders zijn die in grote aantallen vervreemden van de kerk". Het was zeker niet de bedoeling bij Philips pastoraal te gaan werken.

"We zijn er achter gekomen dat het ongeschoolde werk niet is gebaseerd op wat een mens graag wil of wat hij nodig heeft. Het schepent van arbeidsvreugde speelt al evenmin een rol. Het gaat de onderneming enkel en alleen om de efficiëntie en de produktiviteit. De mens wordt daaraan volledig ondergeschikt gemaakt. Dat geldt overigens niet alleen voor Philips maar voor alle grote ondernemingen", aldus Jan Peijnenburg.

Hij kwam samen met Threes van Dijk tot de slotom dat — afgezien dan van de onderneming — niemand daar iets wezenlijks aan kan veranderen. "Noch de bonden, noch de werknemers kunnen

daar iets aan doen. Het meest bedreigende was eigenlijk onze ontdekking dat het bedrijf ten aanzien van de menselijke waardigheid zelf bepaalt."

Schamper somt Threes van Dijk een aantal recente klachten van het bedrijfsleven op: "Ze zeggen dat het onderwijs niet aansluit op de praktijk, dat ze de sympathie van de jeugd hebben verloren, dat ze zo'n slechte naam hebben gekregen. Dat verdient het bedrijfsleven ook. Veel van die problemen heeft het aan zichzelf te danken."

Humanisering van de arbeid is "keihard noodzakelijk". Het kan volgens Threes Dijk en Jan Peijnenburg niet vaak genoeg worden onderstreept. "Er moet kleinschaligheid komen in de bedrijven en groepswork". Door het ongeschoolde werk treedt een vervlakking op. "Iedere zin in wonderen, in het diepere mysterie verlies je. Waarnemingen blijven alleen nog maar aan de oppervlakte. De zin in

het leven, de geloofsbeleving verdwijnt."

"Wij hebben ontzettend veel gezien en geleerd. We hebben ontdekt hoe structuren in stand worden gehouden, hoe een klein aantal mensen het laat voorkomen alsof het heel normaal is dat grote groepen werknemers niet meer dan slechts een bestaans-minimum hebben. Die arbeiders hebben geen keus. Ze moeten wel".

Volgens Threes van Dijk en Jan Peijnenburg zou het ook voor het bedrijfsleven veel beter zijn als de werknemers de kans krijgen zich zo optimaal mogelijk te ontplooiën. "Je zou de arbeid zo moeten organiseren, zowel qua vormgeving als qua inhoud, dat de werknemers zich helemaal willen geven. Dat schenkt arbeidsvreugde, de mensen zijn minder ziek en er wordt beter gewerkt. Daardoor neemt de efficiëntie vanzelf toe".

Jan Peijnenburg is ervan overtuigd dat de grote bedrijven veel te lichtvaardig "schreeuwen dat het moet zoals het gebeurt vanwege de concurrentiepositie". Dat is nonsens, meent hij.

"Het is geen kwestie van er zijn of er niet zijn, het gaat erom wie de grootste is". Threes van Dijk vult aan: "net als bij de wapenwedloop".

In het midden van de jaren ze-

Missie-voortrekker Monde overleden

NIJMEGEN — In Rome is op 76-jarige leeftijd pater Monde overleden. Hein Monde werd lid van de Sociëteit voor Afrikaanse missiën in 1930 en tot priester gewijd in 1933. Vervolgens werkte hij dertien jaar als missionaris in het tegenwoordige Ghana. In 1946 werd hij tot provinciaal overste van de Nederlandse provincie van de Sociëteit voor Afrikaanse missiën gekozen en in 1958 tot generaal overste.

In Rome was Monde tijdens zijn algemeen-oversticht actief betrokken bij het Vaticaanconcilie, met name bij de voorbereidingen van het missie-decreet Ad Gentes. Hij was verder betrokken bij de oprichting van SEDOS, het Studiecentrum en Documentatiecentrum van de missionaire congregatie op internationaal niveau.

ventig waarde er bij Philips een frisse wind bij de vernieuwing van de arbeid, zo hebben zij ervaren. "Dat is na de aankondiging van de eerste grote reorganisatie helemaal verdwenen. Aanvankelijk luisterde Philips nog wel naar ons en deed men zijn voordeel met onze ervaringen. Later werden we min of meer doodgewogen. Dat was voor ons een van de belangrijkste redenen om er na vijftien jaar mee te stoppen."

De afgelopen jaren heeft het tweetal de opgedane ervaringen al gedeeltelijk weergegeven in twee boeken. In 1976 verscheen "De blinde hoek" en vier jaar later, "De verloren vader". Momenteel wordt gewerkt aan "De armen-ged" waarin een totaalbeeld van vijftien jaar ongeschoolde arbeid wordt gegeven.

Ondanks alles kijken Threes van Dijk en Jan Peijnenburg met "ontzettend veel voldoening" terug op het werken bij Philips. "We hebben er veel geleerd en we hebben er hele goede contacten aan overgehouden met onze vroegere collega's van de montage-afdelingen."

Nu zijn de twee van plan zich helemaal te richten op de uitbouw van hun nieuwe ideaal, de "Bewegingskerk". In een van de Augustijnen gehuurde kloosterkerk worden regelmatig diensten en bijeenkomsten gehouden. "We willen terug naar het basis-christendom, ontdaan van de franje die de katholieke kerk eraan heeft gehangen. Het Bisdom Den Bosch heeft ons tot nu toe gedoogd".

De filosofie van Jan Peijnenburg en Threes van Dijk wordt onderschreven door ruim honderd mensen uit Eindhoven en omgeving. De dans speelt er een belangrijke rol in. "In onze kerk dansen we veel. Een paar avonden dansen we veel meer gemeenschapzin op dan een jaar praten". Het tweetal richt zich daarbij met name op dansen die een symboliek in zich bergen, de levensdansen zoals ze zelf zeggen. "Het oorspronkelijke gebed was een dans. In de katholieke kerk werd aanvankelijk ook gedanst."

Het tweetal zegt bij Philips te hebben ervaren hoe op macht beluste figuren bepaalde posities innamen, "net zoals dat in de katholieke kerk is gebeurd". In de "Bewegingskerk" komt dat helemaal niet voor. Bij ons verdwijnen juist door het dansen alle rangen en standen. Dat werkt heerlijk bevrijdend".

Grond van God, grond van broeders Braziliaans episcopaat staat achter Broederschapscampagne

SAO PAULO — "In Brazilië zijn deze eeuw tachtig indianen-volkeren uitgeroeid en staan acht andere volkeren op het punt te verdwijnen. De geschiedenis van de indianen in Brazilië is gedurende vijftien jaar Westerse overheersing een geschiedenis van diefstal, bloed en dood geweest."

Dit schrijft de Braziliaanse bisschoppen-conferentie in zijn boodschap voor de zogenaamde broederschapscampagne 1986. Deze heeft als titel meegekregen "Grond van God, grond van broeders".

De bisschoppen willen met deze campagne streven naar hervorming van het grondbezit in de grote steden en op het platteland, waar twaalf miljoen landloze boeren wonen. Zij pleiten voor het afbakenen van de 347 gebieden waar de indianen wonen. Volgens de bisschoppen zijn tot nu toe slechts 145 indianen-reservaten afgebakend. Gezien de traagheid waarmee dit gebeurt voorspellen zij dat de bloedige conflicten tussen blanke kolonialisten en indianen nog wel 25 jaar zullen voort-

duren. De bisschoppen-conferentie, die formeel de campagne voor "Een werkelijke en moedige grondhervorming" op de vooravond van de vastenperiode begint (12 februari), meent dat de huidige regering de grond- en agrarische politiek van het vorige (militaire) bewind nog niet ingrijpend heeft veranderd. Slechts 1,2 procent van de grond-besitters bezit 45,8 procent van alle vruchtbare grond. Daarentegen bezit 50,4 procent (kleine) boeren slechts 2,4 procent van de grond.

TV-predikanten achter Star Wars

WASHINGTON — Conservatieve predikanten die geregeld op de Amerikaanse televisie verschijnen, onder wie Jerry Falwell, LaHaye en Jimmy Swaggart, hebben zich verenigd in wat zij noemen de "religieuze coalitie voor een morele verdedigingspolitiek". Die riep de Amerikanen op tot een nationale gebedsdag voor het welzijn van het strategisch verdedigings-initiatief SDI van president Reagan, bekend onder de naam "Star Wars".

De predikanten stellen dat in de toekomst de verdedigingsstrategie van de Verenigde Staten niet meer zal uitgaan van vergelding, en dat kan alleen als er in de ruimte een verdedigings-systeem tot stand komt, dat ballistische kernraketten kan tegenhouden en dus leven beschermen. Zij roepen de gelovigen op, God te bidden dat Hij de harten zal openen van de Sovjet-leiders, "omdat alleen met Gods hulp hun duidelijk kan worden dat de ontwikkeling van een raketafweer-systeem de wereld veiliger en vreedzamer zal maken".

Een nabeschouwing over de synode
die onlangs te Rome gehouden werd

BALANS LIJKT NEGATIEF

Toen paus Johannes Paulus II op 25 januari 1985 een bisschoppen-synode afkondigde die van 24 november tot 8 december van datzelfde jaar gehouden diende te worden, ontstond er enige wrovel binnen het kerkelijk kader. Wat had de paus voor met zo'n synode? Waarom nog in datzelfde jaar? Rome was nooit zo snel geweest in het bijeen roepen van een synode. Ook de korte spanne tijds tussen het bijeen roepen en het bijeen komen van de synode dat baarde de bisschoppen zorgen. Als er belangrijke beslissingen genomen zouden moeten worden, dan had men bijzonder weinig tijd voor een gedegen voorbereiding. Toen ook het onderwerp vagelijk bekend werd, groeide de wrovel uit tot een ware golf van onrust, een onrust die ook zijn weerslag had op de vele gelovigen.

Het heette dat de synode zou gaan over de resultaten van het tweede Vaticaanse Concilie dat in 1965, twintig jaar geleden, ook op 8 december, werd afgeloten. Wat wilde deze paus toch bereiken met een dergelijk op korte termijn bijeen geroepen synode en waarom die vage bewoordingen? Spoedig draaide het geruchten- circuit op volle toeren. Zo zou de paus de besluiten van het tweede Vaticaanse Concilie ongedaan maken! Kardinaal Joseph Ratzinger, de oerconservatieve Duitse prefect van de machtige Congregatie voor de Geloofsleer, zou de macht van Rome wederom willen centraliseren in het Vaticaan door de lokale bisschoppen hun groeiende rechten te ontfangen! Er werd zelfs gefluisterd dat de speciaal bijeen groepen synode zou gaan dienen om de «Bevrijdings- theologie van Latijns- Amerika» te veroordelen. Zo zou de veroordeling een internationaal karakter krijgen. Vanwaar toch die onrust binnen de kerkelijke gelederen?

VATICANUM II

Op 11 oktober 1962 opende de toenmalige paus Johannes XXIII een vergadering voor een gehoor van 2540 bisschoppen en genodigden. Mgr. Holterman van het diocesis Willemstad was een van de concilie- vaders. Met korte tussenpozen kwamen de bisschoppen bij elkaar in de Sint Pieter te Rome, die tot een enorme vergader- ruimte was omgebouwd. Deze vergadering, die drie jaar duurde, is de geschiedenis ingegaan als *Het Tweede Vaticaanse Concilie*. Door haar aard (er mochten geen veroordelingen in worden uitgesproken) lag het zwaartepunt op het feitelijk denken over de opbouw van de kerk. De kerk stak haar hand in eigen boezem. Zij gooide de ramen wijd open in een poging de leer van de kerk te ontdoen van eeuwenoude stoflagen.

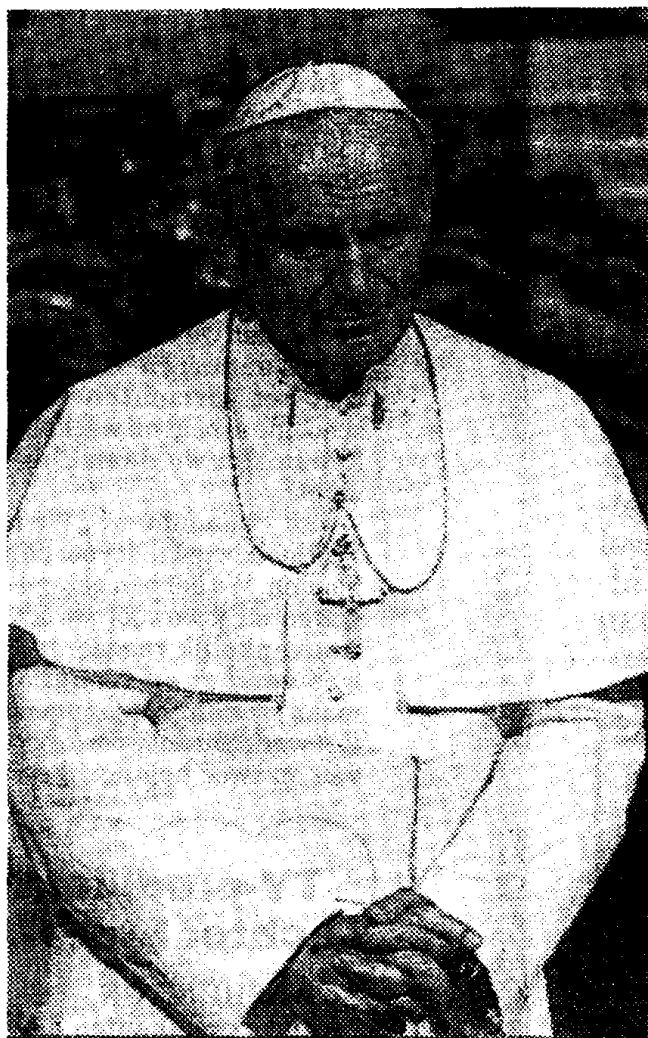
Sinds het concilie van Trente (1545-1563) waren er geen wezenlijke zaken meer veranderd binnen de kerkelijke structuur. In 1870 was er nog een concilie geweest dat de onfeilbaarheid van de paus moest bekrachtigen, maar daarmee was de kerk tot in de eeuwigheid vastgelegd. Het lag dan ook voor de hand dat er bij dit concilie heel wat tegenkrachten ontstonden die geen enkele aanpassing, geen enkele vernieuwing wensten. Toch kwam er, van de kant van de bisschoppen ook bijzonder veel kritiek los op het feitelijk functioneren van het Vaticaan. De kerk was veel te veel ge- centraliseerd in Rome; de plaatselijke bisschoppen hadden veel te weinig zeggenschap binnen hun eigen geloofs- gemeenschap en de leek werd al helemaal buiten het kerkelijk kader gehouden. Hij diende slechts te gehoorzamen. Na veel geharrewar en tegenwer-

king van met name de curie (de pauselijke regering), zelfs zo dat de paus zelf moest ingrijpen, kwam er een aantal slotdocumenten, constituties genoemd, tot stand. Het zijn deze constituties die het aanzicht van de kerk hebben veranderd.

Een van de belangrijkste, zo niet de belangrijkste constitutie van dit concilie is wel het «Lumen Gentium». *Het document breekt met het eeuwenoude idee van een kerk als een uniforme, volmaakte gemeenschap onder het (absolutistische) bestuur van de bisschop van Rome, de paus, die daarin werd bijgestaan door de bisschoppen*. Dit document — dat op 21 november 1964 met slechts vijf tegenstemmen werd aanvaard — stelt dat de kerk als een Volk Gods en een kerk als gemeenschap zijn fundamenteel heeft in God. Over de kerk als hiërarchische structuur werd pas later gesproken. Het priesterambt heeft een dienende, ondersteunende functie en er is geen plaats meer voor tegenstellingen. Er was nog wel een zeer praktisch probleem. De uitwerking in de praktijk bleek niet altijd mee te vallen. Een kerkgebeuren dat zolang vastgeroest had gezeten, accepteert niet zo gemakkelijk veranderingen en hoe moesten deze veranderingen toegepast worden? Hoeveel kon men gaan? Het concilie had geen wetten uitgevaardigd, maar had in zijn decreten en constituties een nieuwe weg uitgestippeld, waarin de Geest des Heren de begeleider was dan ook zeker niet bedoeld als een eindproduct waarin de gedachten van de kerk gestold waren. Het gaf de wereldkerk nieuwe olan. Het brak de kerk open naar de nieuwe tijden.

...de Sint Pieter tijdens een van de zittingen van het Tweede Vaticaanse Concilie...

...Paus Johannes Paulus II...

SYNODEN

De resultaten van Vaticanum II werkten niet altijd even optimaal door. Rome heeft sinds het concilie zeer huiverig gestaan tegenover de decentralisatie. Zo volgden met argusogen de plaatselijke kerken en grepen ogenblikkelijk in als iets niet accordeerde met de gedachtegang van Rome. Zo moest Nederland leren dat het bisschop niet eigen weg mocht bewandelen in het democratiserings- proces. Het Pastoraal Concilie, waar de leken het steeds meer voor het zeggen kregen, werd onder zachte dwang van Rome stop gezet.

Het meest duidelijke voorbeeld van gebrek in Rome aan inzicht op de veranderingen geeft ons de september- paus Johannes Paulus I. Hij verwonderde zich erover, dat hij in de rituele handelingen nog steeds verondersteld werd, aan zijn mede- bisschoppen zijn apostolische zegen te geven. «U bent toch ook opvolgers van de apostelen», was zijn reactie. Op zich beschouwd is dat niet eens zo merkwaardig. De kerk had eeuwenlang stil gestaan en was niet, of nog niet, in staat de democratie in goede banen te leiden. Bisschoppen wisten vaak nog niet tot hoever hun nieuwe macht reikte; leken wisten niet hoever ze mochten gaan en de experimenten liepen dan ook weleens uit de hand. De laatste jaren bleek echter overduidelijk dat de kerkelijk leiding te Rome de zaken aan het terugschroeven was.

Zelfs dan was het nog zeer summier, want ze kregen slechts een samenvatting van alle antwoorden aangeboden in een openingsrede van mgr. Daneels, de aartsbisschop van Mechelen uit België. Tot op heden weet niemand welke bedoeling deze geheimhouding had. Negatief heeft ze in elk geval gewerkt.

De eerste moeilijkheden kwamen echter al heel spoedig. Op de synode moest het latijn als voertaal gebezigd worden. De Amerikaanse bisschoppen beheersen de latijnse taal echter niet optimaal en spreken de vaders dan ook toe in hun eigen landstaal. De paus bleef in het latijn antwoorden. De Amerikaanse bisschoppen gaven ook hun antwoorden op de vragen vrij, zeer tegen de wens van het Vaticaan.

Naar aanleiding van die antwoorden en naar aanleiding van de op- en aanmerkingen van de paus en Joseph Ratzinger werd de agenda van de synode op een viertal punten toegespitst. Het eerste punt luidde: het geheim van de kerk; daarin werd de betekenis van de kerk naar zichzelf toe en naar buiten toe behandeld. Opmerkelijk was daarbij dat de rol van de leiders binnen het gehele kerkgebeuren weer op de voorgrond komt te staan. Het kerkvolk of (zoals het sinds het concilie heet) *het volk Gods* moet weer enkele passen terug. Een tweede punt van de agenda luidde dat er een terugkeer naar de bronnen diende te zijn van Schrift (Bijbel), Traditie (kerk) en Leergezag (paus). Een dergelijk punt duidde

er op dat de leiders van de kerk aansturen op een restauratie, een herstel van de oude orde. Het derde punt ging over de Kerk als communio en het vierde over de dialoog van de kerk met de wereld. Veel is er gezegd door de bisschoppen over deze punten en uit de wandelgangen van de synode bleek al heel spoedig dat er van een eensgezindheid geen sprake kon zijn. De slotverklaring, die uitgegeven moest worden, werd niet geaccepteerd en terug gestuurd. Blijkbaar wensten de bisschoppen zich niet te laten ringeloren door de Vaticaanse autoriteiten. Het feitelijke slotdocument is dan ook een uiterst slap af- trekkel geworden van het gebeuren. De onderlinge ruzies en oneenigheden werden glad gestreken met de mantel van liefde, maar menig bisschop zal ontdaan naar zijn diocesis zijn teruggekeerd.

NIEUWE KATECHISMUS

Misschien een van de belangrijkste conclusies die in Rome door de gezamenlijke bisschoppen werd genomen, is de beslissing om een katechismus uit te geven. Geconstateerd werd dat het volk Gods, de leek in de kerk dus, weinig weet heeft van de belangrijkste decreten en documenten van Vaticanum II. In menig diocesis was over deze lacune geklaagd. Onder geen enkele voorwaarde was het de bedoeling, zoals de paus in zijn openingsrede zelf aangaf, de besluiten van dat concilie terug te draaien middels deze synode. Het lag in de bedoeling de besluiten van het concilie te eva-

...Paus Johannes XXIII, initiatiefnemer tot het Tweede Vaticaanse Concilie...

luieren en om de «bijzondere sfeer van de kerkelijke gemeenschap van het tweede Vaticaanse Concilie opnieuw te vieren», opdat de besluiten van dat Concilie verder tot het volk zouden doordringen. Daartoe werd een voorstel gelanceerd om een katechismus te doen uitgeven, opdat de gelovige kennis kon nemen van de gang van zaken tijdens dat concilie. Zo zouden de gelovigen dat concilie meer in de praktijk kunnen brengen.

Een dergelijke katechismus is uiteraard geen rechtstreekse aanval op het concilie. Het perkt echter wel de onderliggende gedachte van het concilie in. Met andere woorden: «de geest van het concilie wordt gekooid». Evenals elk boek en dus ook de Bijbel voor verschillende interpretaties vatbaar is, zo zijn dan ook de decreten van Vaticanum II voor verschillende interpretaties vatbaar. Het samenstellen van een katechismus echter zou in wezen betekenen een inperken van deze mogelijkheid van interpretatie tot een eenduidige leer van de Katholieke kerk die over de gehele wereld dezelfde zou moeten zijn. Geen pluriformiteit meer in Gods Kerk. Daarbij komt nog dat het voor de hand zal liggen, dat de congregatie voor de geloofsleer in de persoon van Ratzinger, die katechismus gaat uitgeven. Het kerkelijk denken van Latijns-Amerika zal dan wel heel erg ver te zoeken zijn. We laten overigens hier buiten beschouwing dat de wereld van dit moment nu niet bepaald zit te wachten op een katechismus.

Eigenlijk zouden we deze klaging dienen te besluiten met de opmerking dat de balans van de synode negatief is. En toch blijft dan meespelen de vraag waarom dan die synode zo steels werd aangekondigd?

HET TIJDSVERSCHIL

Het verschil tussen de synode en het concilie is maar liefst twintig jaar. Nu denkt Rome wel niet in termen van tien of twintig jaar, maar zij weten wel dat in de bui-

tenwereld de veranderingen snel gaan. Werd twintig jaar geleden het concilie beheerst door de West-Europese bisschoppen en hun verwanten uit andere delen van de wereld, nu ligt de verhouding geheel anders. Het waren met name de Amerikaanse bisschoppen van zowel het noordelijk, als het zuidelijk halfrond die de boventoon voerden. Door de andere manier van optreden, het pragmatische van de Noord-Amerikanen en het on-Romeinse optreden van de Zuid-Amerikanen bisschoppen begint er een geheel andere wind te waaien in de kerken. Het is zeker geen toeval dat praktisch alle grote reizen van de paus naar Amerika voeren. Ruim 6% van de Katholieken woont in Latijns-Amerika en West-Europa is een oude grijze man geworden waar praktisch geen vernieuwingen meer van uitgaan. Dat alles bij elkaar geeft de burger te denken. Het zwaartepunt ligt niet meer in Europa maar in Amerika. De bisschoppen in met name Zuid-Amerika hebben te kampen met onoverkomelijke problemen als dodelijke armoede, onmenselijke onderdrukking en explosieve bevolkings- groei. Wil Rome dit enorme gebied behouden voor de kerk, dan zal ze toch heel voorzichtig dienen te manoeuvreren. Is het daarom zo opvallend dat tijdens de synode de bevrijdings- theologie helemaal niet aan de orde is geweest? Evenzo wekt het verwondering dat de huidige problemen als bevolkings- toename — mensenrechten — honger — geboorte- beperking niet genoemd zijn. Is Rome toch een beetje bang geworden door het optreden van de bisschoppen die vanuit hun eigen verantwoordelijkheid niet alles maar wensen te slikken van wat Rome wil. Of de kerkelijke leiders tijdens deze synode eieren voor hun geld hebben gekozen, zal de toekomst leren. Ook in Rome draaien ambtelijke molens uiterst langzaam. ●

JAN W.M. LUIJKX

...Paus Paulus VI tijdens de kruisweg bij het Colosseum...